
**DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY**

CO

MESTO BARDEJOV

Primátor mesta Bardejov

v zmysle zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a doplnení, metodického usmernenia Okresným úradom v Bardejove, odborom civilnej ochrany a krízového riadenia

s c h v a ľ u j e

dokumentáciu civilnej ochrany mesta Bardejov

V Bardejove dňa 1.1.2024

MUDr. Boris Hanuščak
primátor mesta

Dokumentácia civilnej ochrany mesta Bardejov pozostáva z textovej a grafickej časti.

DOKUMENTÁCIA CIVILNEJ OCHRANY

CO

MESTO BARDEJOV

OBSAH :

1. Zámer na realizáciu zabezpečenia ochrany obyvateľstva
2. Výpis z hlavných úloh v oblasti civilnej ochrany
3. Výpis z analýzy možnosti vzniku mimoriadnych udalostí na území obvodu a závery z analýzy
4. Metodika činnosti pri vzniku mimoriadnej udalosti
5. Plán ochrany obyvateľstva
  - 5.1. Účel plánu ochrany
  - 5.2. Zdroje krízového manažmentu (*Dokumentácia krízového štábu mesta Bardejov, označenie KŠ*)
  - 5.3. Úlohy pri realizácii opatrení na zabezpečenie ochrany obyvateľstva
    - 5.3.1. Regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov
    - 5.3.2. Prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotnícka pomoc
    - 5.3.3. Ukrytie (*Dokumentácia ukrytia mesta Bardejov, označenie UKR*)
    - 5.3.4. Individuálna ochrana osôb, prípadne improvizované prostriedky individuálnej ochrany - PIO
    - 5.3.5. Opatrenia na zabezpečenie záchranných prác (*Príkazy primátora mesta Bardejov*)
  - 5.4. Grafická časť plánu ochrany
6. Plán varovania a vyznamenania obyvateľstva
7. Režimové opatrenia na ochranu obyvateľstva
8. Dokumentácia prípravy na civilnú ochranu
9. Pomocná a výkazová dokumentácia

Popis jednotlivých častí dokumentácie civilnej ochrany a plánu ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti

1. Zámer na realizáciu zabezpečenia ochrany obyvateľstva

Oboznamuje o tých skutočnostiach, ktoré viedli k plánovaniu a realizácii opatrení na zabezpečenie ochrany života, zdravia alebo majetku obyvateľstva mesta Bardejov.

2. Výpis z hlavných úloh v oblasti civilnej ochrany

Rozpracované úlohy zo „zamerania obvodu“ na podmienky mesta Bardejov.

3. Výpis z analýzy možnosti vzniku mimoriadnych udalostí na území obvodu ... a závery s analýzy

Východiskový dokument pre plánovanie, zabezpečenie a riadenie ochrany života, zdravia alebo majetku obyvateľstva.

4. Metodika činnosti pri vzniku mimoriadnej udalosti

Popisuje základné a neodkladné kroky po vzniku MU

5. Plán ochrany obyvateľov vychádza zo zákona o CO § 15 ods. 1, mesto Bardejov je povinná vypracovať plán ochrany obyvateľov, ktorého štruktúru upravuje vyhláška 533/2006 Z. z, príloha č. 3..

Popis jednotlivých kapitol plánu ochrany obyvateľov.

5.1. Účel plánu ochrany

V tejto kapitole sú vymenované jednotlivé druhy ohrozenia vybraných nebezpečných látok, pri ktorých sa zabezpečuje ochrana obyvateľov.

5.2. Zdroje krízového manažmentu

Plán prípravy a nácvikov činnosti orgánov krízového riadenia, organizácia súčinnosti pri plnení úloh a určenie konkrétnej zodpovednosti za prijatie úloh a opatrení.

5.3. Úlohy pri realizácii opatrení na zabezpečenie ochrany obyvateľov

5.3.1 regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov sa plánuje v oblasti ohrozenia a zabezpečuje sa súčasne s varovaním obyvateľstva. Reguláciou pohybu osôb a dopravných prostriedkov sa rozumie

- a) odklonenie dopravy,
- b) zabránenie vstupu nepovolaným osobám do oblasti ohrozenia,
- c) zabezpečenie plynulosti prechodu záchranných zložiek integrovaného záchranného systému,
- d) zabezpečenie plynulosti odsunu osôb z oblasti ohrozenia,
- e) zabránenie evakuovanému obyvateľstvu v predčasnom návrate,
- f) zabránenie rozširovaniu následkov pôsobenia nebezpečných látok mimo oblasti ohrozenia,
- g) určenie a zriadenie kontrolných stanovišť.

5.3.2. prvá predlekárska pomoc je súborom činností, ktoré slúžia na bezprostrednú pomoc pri náhlom postihnutí zdravia s cieľom čo najviac minimalizovať následky u postihnutého. Môže byť poskytnutá kdekoľvek a kedykoľvek, spravidla po odsune postihnutého z kontaminovaného priestoru. Realizuje sa pred poskytnutím neodkladnej zdravotnej starostlivosti bez špecializovaného vybavenia. Jej súčasťou je aj privolanie zdravotníckej odbornej pomoci. Neodkladná zdravotná starostlivosť a zdravotná starostlivosť sa plánuje a vykonáva podľa osobitných predpisov

5.3.3. ukrytie osôb sa plánuje a realizuje v oblasti ohrozenia v závislosti od druhu nebezpečných látok a ich účinkov na ľudský organizmus, pričom ukrytie sa realizuje v ochranných stavbách podľa osobitného predpisu. (ukrytie 532/2006 Z.z.).

5.3.4. individuálna ochrana osôb sa zabezpečuje improvizovanými prostriedkami a špeciálnymi prostriedkami individuálnej ochrany, ktoré sa používajú bez vyzvania ihneď po varovaní obyvateľstva po vzniku mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky, pričom

- a) improvizovanými prostriedkami sa rozumejú prostriedky, ktoré sa zhotovujú na ochranu dýchacích ciest, očí a nekrytých častí tela z bežne dostupných materiálov, ktoré sú určené len na nevyhnutný čas pri evakuácii alebo na krátkodobý nevyhnutný pohyb vonku,
- b) špeciálnymi prostriedkami individuálnej ochrany osôb sa rozumejú ochranné pomôcky dýchacích ciest a povrchu tela pôsobiace proti účinkom nebezpečných látok.

Ak po vzniku **mimoriadnej udalosti** spojenej s únikom nebezpečnej látky nemožno vykonať evakuáciu podľa osobitných predpisov, ochrana osôb sa zabezpečuje ukrytím v stavbách, v ktorých sa osoby nachádzajú.

5.3.5. opatreniami na zabezpečenie záchranných prác sú:

- a) individuálna ochrana osôb vykonávajúcich záchranné práce,
- b) zabezpečenie režimu práce, odpočinku a striedania,
- c) materiálne a technické zabezpečenie činnosti,
- d) vzdelávanie a príprava.

Ak pri **preprave nebezpečných látok** dôjde k mimoriadnej udalosti spojenej s únikom nebezpečnej látky, pri príprave a zabezpečovaní ochrany osôb, ktoré môže ohroziť,

- a) dopravca nebezpečných látok sa podieľa na vyrozumení osôb, regulácii pohybu osôb a dopravných prostriedkov, likvidácii úniku nebezpečných látok, ak to nepatrí do pôsobnosti orgánov štátnej správy alebo obcí,
- b) prepravca nebezpečných látok spolupracuje s orgánmi miestnej štátnej správy a s obcami pri odstraňovaní následkov mimoriadnej udalosti

spojenej s únikom nebezpečnej látky, a to spôsobom, ktorý vedie k zníženiu ohrozenia.

5.4. Grafická časť plánu ochrany – (uložené na ref. BOZP a KR)

6. Plán varovania a vyznamenania zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti

Prehľad o varovaní a vyznemení života, zdravia alebo majetku obyvateľov

7. Režimové opatrenia na ochranu obyvateľstva

Konkrétne informácie a postupy správania sa a ochrany života, zdravia alebo majetku obyvateľov.

8. Príprava na civilnú ochranu

Plán prípravy na civilnú ochranu pre zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti a jednotiek civilnej ochrany pre vlastnú potrebu.

9. Pomocná dokumentácia rôzne pomôcky na plánovanie, riadenie a vykonávanie opatrení civilnej ochrany.

**DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY**

CO

MESTO BARDEJOV

**DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY**

	Funkcia	Meno	Dátum	Podpis
Vypracoval:	Referát BOZP a krízové riadenie	Bc. Pavol Čekan	1.1.2024	
Schválil:	Primátor mesta Bardejov	MUDr. Boris Hanuščak	1.1.2024	
Legislatívny rámec	zákon NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a k nemu vydané vykonávacie predpisy			
Číslo vydania: 1	Označenie súboru : CO	Číslo výtlačku : Jediný!		

CIVILNÁ OCHRANA
ZÁMER PRI REALIZÁCIÍ OPATRENÍ NA
ZABEZPEČENIE OCHRANY
OBYVATEĽSTVA

CO
1

MESTO BARDEJOV

**ZÁMER PRI REALIZÁCIÍ OPATRENÍ
NA ZABEZPEČENIE OCHRANY OBYVATEĽSTVA**

CIVILNÁ OCHRANA
ZÁMER PRI REALIZÁCIÍ OPATRENÍ NA
ZABEZPEČENIE OCHRANY
OBYVATEĽSTVA

CO
1

MESTO BARDEJOV

Mesto zodpovedá a zabezpečuje plnenie úloh a opatrení na úseku civilnej ochrany a riadenia štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu a úlohy na úsekoch obrany a bezpečnosti štátu, hospodárskej mobilizácie, v rozsahu ustanovenom osobitnými zákonmi - zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, zákon č. 387/2002 Z. z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu v znení neskorších predpisov, ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, zákon č. 319/2002 Z. z. o obrane Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, zákon č. 320/2002 Z. z. o brannej povinnosti v znení zákona č. 512/2002 Z. z., zákon č. 414/2002 Z. z. o hospodárskej mobilizácii a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 274/1993 Z. z. o vymedzení pôsobnosti orgánov vo veciach ochrany spotrebiteľa v znení neskorších predpisov. Mesto koná a rozhoduje v administratívnoprávnych vzťahoch samostatne.

V zmysle zákona č. 387/2002 Z.z. o riadení štátu v krízových situáciách mimo času vojny a vojnového stavu sa **krízovou situáciou** mimo času vojny a vojnového stavu rozumie obdobie, počas ktorého je bezprostredne ohrozená alebo narušená bezpečnosť štátu a ústavné orgány môžu po splnení podmienok ustanovených v ústavnom zákone alebo osobitnom zákone (ústavný zákon č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov; zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov) na jej riešenie vyhlásiť výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadnu situáciu,

krízovým riadením mimo času vojny a vojnového stavu rozumie súhrn riadiacich činností orgánov krízového riadenia, ktoré sú zamerané na analýzu a vyhodnotenie bezpečnostných rizík a ohrození, plánovanie, prijímanie preventívnych opatrení, organizovanie, realizáciu a kontrolu činností vykonávaných pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,

krízovým štábom rozumie výkonný orgán orgánu krízového riadenia, ktorého úlohou je analyzovať riziká krízovej situácie, navrhovať opatrenia na jej riešenie a koordinovať činnosť zložiek v jeho pôsobnosti v období krízovej situácie,

civilným núdzovým plánovaním príprava a koordinácia opatrení na zabezpečenie funkčnosti orgánov verejnej moci, vnútorného poriadku a bezpečnosti štátu a civilnej ochrany obyvateľstva v čase krízovej situácie.

Mesto Bardejov je **samosprávnym orgánom** a vo svojom územnom obvode:

- > **zriaďuje** krízový štáb mesta Bardejov,
- > **koordinuje** činnosť právnických osôb a fyzických osôb – podnikateľov pri príprave na krízovú situáciu a pri jej riešení a činnosť pri civilnom núdzovom plánovaní,

---

CIVILNÁ OCHRANA
ZÁMER PRI REALIZÁCIÍ OPATRENÍ NA
ZABEZPEČENIE OCHRANY
OBYVATEĽSTVA

CO
1

MESTO BARDEJOV

- > **spolupracuje** s okresným úradom a vyšším územným celkom pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- > **vykonáva** opatrenia na riešenie krízových situácií,
- > **plní** úlohy ustanovené vládou a v rozsahu určenom vládou aj krízovým štábom obvodného úradu pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- > **uskutočňuje** civilné núdzové plánovanie,
- > **spolupracuje** so samosprávnymi orgánmi iných obcí pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- > **podieľa sa** na organizácii pri odbornej príprave krízového štábu mesta Bardejov a právnických a fyzických osôb pri príprave na krízové situácie,
- > **plní** opatrenia pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení úlohy civilnej ochrany podľa zákona č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov

Z vyššie uvedeného je zrejmé, že zodpovednosť primátora mesta a mestského zastupiteľstva je veľká, nakoľko dôležitých úloh pri riešení možných krízových situácií sa môže vyskytnúť veľké množstvo. Na koordináciu ich plnenia a zabezpečenia je zriadený krízový štáb mesta Bardejov, ktorého členovia sú odborníci z rôznych oblastí.

Poradie zabezpečovania úloh v prípade vzniku mimoriadnej udalosti na území mesta Bardejov:

- 1. Po vzniku MU svoju činnosť začína krízový štáb mesta Bardejov a jednotky civilnej ochrany mesta Bardejov,**
- 2. KŠ mesta Bardejov zodpovedá za plnenie úloh a opatrení určených v dokumentácii CO mesta Bardejov a v pláne ochrany mesta Bardejov,**
- 3. Koordináciu úloh a opatrení zabezpečuje a zodpovedá primátor mesta a mestské zastupiteľstvo,**
- 4. Kontrolu a plnenie úloh a opatrení zabezpečí primátor mesta alebo ním určený zodpovedný zástupca a o splnení informuje KŠ mesta Bardejov a OÚ Bardejov ako miestne príslušný orgán v oblasti civilnej ochrany na území obvodu Bardejov.**

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
VÝPIS Z HLAVNÝCH ÚLOH

CO
2

MESTO BARDEJOV

VÝPIS Z HLAVNÝCH ÚLOH

(Dopĺňa sa každý rok – aktuálne prostredníctvom OÚ Bardejov)

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

CO

3

MESTO BARDEJOV

**VÝPIS Z ANALÝZY
OBVODU BARDEJOV A ZÁVERY Z ANALÝZY**

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

CO

3

MESTO BARDEJOV

B. Možné riziká vzniku mimoriadnych udalostí

B.1. Ohrozenie mimoriadnymi javmi poveternostného a klimatického charakteru

a) vietor (víchrice)

V mesiacoch február - apríl sú prevažné smery výškového vetra 310° až 330°, v mesiacoch apríl až december 250° až 290°. Prevažná rýchlosť prízemného vetra je 3,1 m/s. Extrémne rýchlosti vetra sú v zimnom období vo výške 10 km až 180 km/h.

Prevládajúce smery prízemných vetrov v ročných obdobiach :

- jar 350°
- leto 350°
- jeseň 170°
- zima 170°

Od roku 2010 bola v dôsledku víchrice vyhlásená mimoriadna situácia v nasledovných lokalitách:

rok 2012, 2023

P.č.	Dátum	Postihnuté obce – následky víchrice (zdroj ohrozenia)
1	26.7.2012	Bardejov, Bardejovská Nová Ves - strecha budovy „Vrbovnica“ vyvrátené stromy
2	19.7.2023	Bardejov, Dlhá lúka – strecha areálu futbalového ihriska

b) Teplotné extrémny (horúčavy, mrazy)

Podnebie má kontinentálny charakter. Priemerná ročná teplota je v rozpätí 5-6° C, priemerné zrážky v rozpätí 640-650 mm.

c) **Búrky a prívalové dažde (krupobitie)** – vytypované ohrozované lokality, príčiny, intenzita a rozsah ohrozenia sú identické ako pri zosuvoch pôdy a pri povodniach.

d) **Inverzia** – na území okresu nie sú vytypované ohrozované oblasti – mimoriadne javy tohto charakteru sa nevyskytli.

e) **Hmly** – na celom území mesta

f) **Snehové lavíny** – lokality ohrozované snehovými lavínami sa v meste nenachádzajú.

g) **Snehové kalamity** – na celom území mesta

h) **Námrazy a poľadovice** – na celom území mesta

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VÝPIS Z ANALÝZY
MESTO BARDEJOV

CO
3

B.2. Oblasti možného ohrozenia seizmickou činnosťou, zosuvmi pôdy, skál a lavín

a) Svahové deformácie

Na geologickej stavbe podstatnej časti územia sa podieľajú svahové sedimenty a flyšové súvrstvie zlínskych vrstiev. Ide o drobné rytmické striedanie ílovcov, prachovcov a pieskovcov, pričom ílovce sú v týchto miestach vo výraznej prevahe. Podložie je tvorené intenzívnymi navetralými ílovcami a prepláskkami pieskovcov, ktoré bránia hlbšiemu vsakovaniu povrchových vôd. Pri intenzívnych a dlhodobých zrážkach dochádza k nasýteniu pórov svahových sedimentov zrážkovou vodou, čo spôsobuje ich rozmáčanie a rozvoj zosuvných procesov. Ide prevažne o plytkejšie zosuvy s rotačnou a kombinovanou šmykovou plochou. K zosuvným „pochodom“ v niektorých lokalitách prispievajú hladkom modelované svahy na ílovcovom, ílovcovo -pieskovcovom a pieskovcovom podloží, ktoré sú dotvorené hlboko zarezanými eróznymi ryhami a svahovými deformáciami typu zosúvania.

Rok 2010

V dôsledku nepriaznivých klimatických pomerov, najmä výdatných zrážkových anomálií v mesiacoch máj a jún 2010, došlo na území okresu k vzniku celého radu svahových deformácií (zosuvov). Hlavnou príčinou aktivizácie zosuvov boli extrémne zrážky (prívalové dažde a miestne prietrže mračien) ale aj nepriaznivé geologické pomery. V dôsledku týchto okolností došlo na mnohých miestach v oblastiach už náchylných na vznik svahových deformácií k reaktivácii, resp. k vzniku početných nových svahových deformácií. Svahovými deformáciami boli poškodené rodinné domy, hospodárske budovy, skladové priestory, poľnohospodársky i lesný pôdny fond, štátne cesty i miestne komunikácie. Konkrétne udalosti v meste sú uvedené v prehľadnej tabuľke:

P.č.	Postihnuté obce, ohrozené objekty a lokalizácia zosuvu	Rozsah zosuvu m ²
1	Bardejov 2 RD a 1 záhrada - ul.Mičkova , Postajok , Záhradná obl. Zimný štadión - Kutuzovova ul.	

b) seizmická činnosť

Na území okresu boli zaznamenané iba nepatrné otrasy – ak výsledok seizmickej činnosti, ktoré trvali časovo veľmi krátko a nepredstavovali ohrozenie mimoriadnou udalosťou.

B.3. Oblasti možného ohrozenia povodňami a záplavami z povrchových vodných tokov a oblasti možného ohrozenia v prípade porušenia vodnej stavby

Jednotlivé riečky a miestne potoky sú z územia okresu odvádzané v podstate troma väčšími vodnými tokmi, ktoré priamo na našom území vyvierajú a ním pretekajú. Mestom Bardejov preteká rieka:

Topľa.

Hlavnou riečnou osou je Topľa, do ktorej sa vlievajú kratšie prítoky z oboch strán. Rieka Topľa pramení pod vrchom Minčol nad obcou Livovská Huta a preteká územím okresu až po obec Brezov

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

MESTO BARDEJOV

CO
3

v dĺžke cca 53 km. Rieka Topľa so svojimi prítokmi patrí k povodiu Bodrogu. Riečna sieť patrí k úmoriu Čierneho mora.

Najvýznamnejšími prítokmi hornej a strednej Tople, na ktorých sú merané hydrologické parametre, sú Kamenec, Šibská voda a Čarnošina.

Klasické vodohospodárske dielo na hodnotenom území nie je vybudované.

a) povodne

Profil podstatnej časti územia okresu tvoria svahové sedimenty a flyšové súvrstvie zlínskych vrstiev. Na stavbe podložia je rozhodujúce drobnorytmické striedanie ílovcov, prachovcov a pieskovcov, pričom ílovce sú v týchto miestach vo výraznej prevahe. Jeho štruktúru tvoria intenzívne navetralé ílovce a preplástky pieskovcov, ktoré bránia hlbšiemu vsakovaniu povrchových vôd. Nadmerným topením snehu a výdatnými zrážkami sa do podložia dostáva zvýšené množstvo vody, ktoré narušuje ustálený odtokový režim, čo zohráva významnú úlohu pri vodohospodárskom režime okresu. Právě tento fakt má nemalý vplyv na často sa opakujúce povodne a následnú kontamináciu povrchových vôd a tým aj nedostatok pitnej vody.

Pri trvalých a silných zrážkach, ako aj pri rýchlom topení napadnutého snehu, sa rieka Topľa vylieva zo svojho koryta a tým ohrozuje teritórium v katastroch obcí Bardejovská Nová Ves, Komárov, Poliakovce, Kurima, Nemcovce, Porúbka, Marhaň a Brezov. Záplavami sú ohrozované územia i na jej prítokoch zo severu Sveržovky, Kamenca, Slatvinca a z juhu Lukavice.

Najrozsiahljšou **záujmovou oblasťou** z hľadiska vytypovania oblasti a lokalít ohrozených povodňami je územie a jeho širšie okolie hydrograficky patriace do čiastkového povodia Bodrogu, konkrétne horný tok rieky Topľa. Ide o katastrálne územia obcí i samotného mesta Bardejov ležiacich pri rieke Topľa od jej prameňa až po mesto Bardejov, vrátane obcí, ktorými pretekajú prítoky hornej Tople. Ďalšími lokalitami často ohrozovanými povodňami na území okresu sú:

- potok **Kamenec** v k.ú. obce Zborov a Bardejov časť Dlhá Lúka
- **Andrejovský potok** v k.ú. obce Andrejová a Bardejov časť B. Nová Ves
- **Šibský potok** v k.ú. Bardejovská Zábava, Kľušovská Zábava a Kľušov

Údaje o veľkých vodách a k nim zodpovedajúce dosiahnuté nadmorské výšky v našich profiloch na území mesta Bardejov zaslané SHÚ Košice .

Tok	Profil	Veľké vody dosiahnuté alebo prekročené priemerne raz za						
		1	2	5	10	20	50	100
rokov (m ³ / s a m n.m.)								
Topľa	Gerlachov	29	41	67	94	120	176	223
		359,65	359,81	360,10	360,33	360,52	360,85	*
Topľa	Bardejov	54	79	122	162	205	271	330
		267,50	267,75	268,10	268,36	268,50	268,94	269,20
Šibská voda	Kľušovská Zábava	13	23	39	55	74	107	138
		288,21	288,65	*	*	*	*	*
Kamenec	Bard. Dlhá Lúka	23	37	62	87	114	160	200
		279,74	279,94	280,23	280,48	*	*	*
Topľa	Marhaň **	97	137	202	258	313	391	460
		4,00	4,80	*	*	*	*	*

* voda vybrežuje z koryta

** relatívna výška od odmeraného bodu vodočtu

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

MESTO BARDEJOV

CO
3

Prehľad povodní od roku 2010 a vytypovanie ohrozených lokalít povodňami v jednotlivých oblastiach povodia Tople.

Nižšie uvedené informácie zachytávajú od roku 2010 časti, ktoré boli postihnuté povodňami a bol v nich z toho titulu vyhlásený III. stupeň povodňovej aktivity alebo mimoriadna situácia.

Od roku 2010 boli v tejto oblasti zaznamenané povodne vybrežením miestnych vodných tokov:

Horná Topľa (od prameňa po mesto Bardejov)	Bardejov , Gerlachov, Livov, Livovská Huta, Lukov, Malcov, Mokroluh, Rokytov, Tarnov	2010
	Bardejov	2012
	Livov, Lukov, Mokroluh Lukov	2012 2014 2016 2023
	Bardejov – Bardejovská zábava – privalové vody	2016 2023
-Andrejovský p.	Bardejov – Bardejovská Nová Ves	2011 2023
-Kamenec	Bardejov - Dlhá Lúka	2011

Najrozsiahlejšie povodne vôbec, zaznamenané v posledných desaťročiach, postihli územie okresu v roku 2010. Povodne v dotknutom roku prechádzali v štyroch etapách.

Prvá povodeň vznikla z dôvodu dlhodobých zrážok dňa 16.5.2010 v obciach Livov, Lukov a následne 17.5.2010 v obciach Brezov, Porúbka a Zborov.

Druhá povodeň vznikla dňa 27.5.2010 v dôsledku intenzívnych zrážok a postihla sedem obcí (**Bardejov**, Becherov, Hervartov, Kľušov, Kučín, Raslavice, Šiba).

Tretia povodeň vznikla 1.6.2010 zase v dôsledku dlhodobých zrážok, pri ktorej bolo postihnutých 53 obcí.

Štvrtá povodeň v dôsledku prietrže mračien dňa 24.7.2010 postihla sedem obcí (Lipová, Šašová, Ortuťová, Vyšný Kručov, Nemcovce, Zborov, Koprivnica) a povodňové záchranné práce boli ukončené až v priebehu mesiaca august. Niektoré obce boli postihnuté povodňou niekoľkokrát, čo sťažovalo realizáciu povodňových záchranných prác.

V dôsledku ohrozenia životov a zdravia občanov boli v samotnom meste Bardejov. Konkrétne boli evakuované osoby z týchto objektov: Domov dôchodcov na Toplianskej ulici, IV ZŠ T. Ševčenku, V.ZŠ Pod Vinbargom, MŠ na Nábřežnej ulici a rodinné domy na Kutuzovovej ulici. Celkový počet evakuovaných v meste dosiahol 1800 osôb. Evakuované osoby boli umiestnené v priestoroch III.ZŠ alebo u rodinných príslušníkov. Evakuácia bola organizovaná a riadená mestom.

Mimoriadna situácia bola odvolaná dňa 7.6.2010 po obnovení prejazdnosti komunikácií.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

CO

3

MESTO BARDEJOV

V roku 2021 postihli okres Bardejov silné vlny povodní, ktoré prebiehali v troch fázach (I. fáza – apríl – máj, II. fáza – koniec júna začiatok júla, III. fáza - od polovice júla do polovice augusta) a bolo nimi postihnutých 38 obcí okresu čo predstavuje 44 % z celkového počtu 86 obcí okresu. V 27 obciach bol vyhlásený III.° PA a bolo nevyhnutné vykonávanie záchranných povodňových prác. OÚ Bardejov na žiadosť SVP vyhlásil dňa 1.7.2021 pre toky v územnom obvode okresu Bardejov II° PA. Následne počas III. vlny povodní OÚ Bardejov vyhlásil dňa 16.8.2021 pre úsek Hornej Tople a jej prítokov III° PA.

b) vodné stavby nachádzajúce sa na území mesta - žiadne

B.4. Oblasti možného ohrozenia požiarom

a) lesné požiare

Možnosť vzniku lesného požiaru vytvára rašelinisko nachádzajúce sa v katastrálnom území Regetovka.

S veľkými požiarom v lesných masívoch Bardejovského okresu je možné počítať aj v nedostupných miestach pohoria Čergov, kde sa nachádzajú mnohé lokality prírodných rezervácií. Svahy Čergova sú zarastené zmiešanými [lesmi](#) s prevahou listnatých stromov.

b) požiare a výbuchy vo výrobných podnikoch vyplývajúcich z povahy ich činností

V súčasnosti sa na území mesta nachádza niekoľko firiem, ktoré sú ohrozené vznikom požiaru vyplývajúceho z povahy ich činnosti. Medzi rozhodujúce subjekty v tejto oblasti patria :

HERSTEK s.r.o., Štefánikova 2900 BJ (pílenie a spracovanie dreva), - majiteľ

LESPOL-OLH s.r.o. Duklianska 3850, BJ (porez, spracovanie dreva) – majiteľ – požiar
v objekte v roku 2022

– OBNOVA, Kacvinská BJ (stolárske dielne)

Stolárske práce – , Duklianska 34 BJ, (výroba nábytku)

– stolárstvo - výroba nábytku, Kacvinská 1 BJ (výroba nábytku)

K objektom tejto skupiny môžeme zaradiť aj 6 čerpacích staníc v Bardejove. Jedna čerpacia stanica ponúkajú ako PHM plyn propan-butan. Konkrétna lokalizácia a kapacita čerpacích staníc na území okresu je nasledovná:

Por. číslo	Názov objektu (organizácie)	Druh látky	Množstvo látky (t)	Poznámka
1	Slovnaft a.s. Bardejov, Duklianska 18	PHM	80	054/4722136
2	Slovnaft a.s. Bardejov, Prešovská	PHM	112	054/4722688
3	, Štefánikova 2970	PHM	110	
4	OMV, Ťačevská	PHM	x	
5	SAD a.s. 085 01 Bardejov	PHM	36	054/4880233
6	Shell, 8622 Bardejov, Mičkova Bardejov, 08501	PHM	110	0917844009

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

CO

3

MESTO BARDEJOV

B.5. Oblasti možného ohrozenia závažnou priemyselnou haváriou vyplývajúce z charakteristiky nebezpečných látok

Havária je mimoriadna udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok.

a) jadrové zariadenia

Na území mesta sa jadrové zariadenia nenachádzajú jadrové zariadenia.

b) stacionárne zdroje nebezpečných látok

V meste sú dva subjekty, ktoré pre svojou činnosť využívajú nebezpečné látky a to

- Zimný štadión v správe mestského podniku BAPOS ,
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. Bardejov - úpravňa vody.

U týchto podnikov je vznik možných mimoriadnych udalostí podmienený množstvom skladovaných a technologickým využívaním nebezpečných látok.

Od roku 2010 bol zaznamenaný únik amoniaku:

rok 2012

P.č.	Dátum	Postihnutý objekt, obce
1	17.10.2012	VVS a.s. OZ Bardejov

V zmysle Vyhlášky č. 533/2006 o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok sa nebezpečné látky členia na chemické, rádioaktívne a biologické. Vyhláška ustanovuje podrobnosti na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok pri mimoriadnej udalosti spojenej s ich únikom v objekte, v ktorom sa vyrába, skladuje a manipuluje s NL, pri preprave NL, pri ohrození obyvateľstva teroristickým útokom, sekundárnymi následkami MU, pri ohrození z iných štátov. Objekt má spracovaný Plán ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti v zmysle Vyhlášky č. 533/2006 Z. z.

Potencionálnymi zdrojmi havárií sú v dôsledku skladovania a technologického využívania nebezpečných látok vyššie spomínané subjekty :

Zimný štadión - mestský podnik BAPOS (**amoniak**),

Východoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. Bardejov (**chlór**).

1. Zimný štadión m. p. Bardejov

Charakteristika prevádzky:

V chladiacom zariadení ZŠ v Bardejove je celková náplň amoniaku 1800 kg. (min. náplň 350 kg). Toto množstvo je za prevádzky rozdelené do dvoch tlakových nádrží (expanzná - 350kg a tlaková - 450kg) o celkovom objeme 800kg. Zostávajúcich 1000kg amoniaku je umiestnených v jednotlivých sekciách ľadovej plochy, ktoré možno samostatne uzatvárať,

---

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

CO
3

MESTO BARDEJOV

---

amoniak medzi nimi prepúšťať a v prípade poruchy vyprázdniť. Expanznú a kondenzačnú nádrž možno samostatne odstaviť alebo uzatvoriť. Prakticky nie je možné, aby zo sústavy uniklo celkové množstvo amoniaku.

Za množstvo nebezpečnej látky sa považuje jednotkové množstvo limitované kapacitou technologického zariadenia alebo zásobníka, ktoré môže preukázateľne jednorazovo uniknúť pri mimoriadnej udalosti.

V prípade Zimného štadióna je technologické množstvo úniku 1000 kg za čas 180 minút.

2. Východoslovenská vodárenská spoločnosť s.r.o. Bardejov

V objekte úpravne vody sa nachádza aj príručný sklad plynného chlóru s počtom 9 fliaš po 50 l. Prakticky nie je možné, aby zo sústavy uniklo celkové množstvo chlóru. Za množstvo nebezpečnej látky sa považuje jednotkové množstvo limitované kapacitou technologického zariadenia alebo zásobníka, ktoré môže preukázateľne jednorazovo uniknúť pri mimoriadnej udalosti.

V prípade Úpravne vody je technologické množstvo úniku 50 kg za čas 20 minút.

Pásmo priameho ohrozenia a ochranné pásmo sú vypočítané v súlade s vyhláškou MV SR č.533/2006 Z. z. o podrobnostiach o ochrane obyvateľstva pred účinkami nebezpečných látok. Pri naplnení a dodržaní parametrov hodnotiaceho programu sú vypočítané hodnoty (len orientačné a len pri úniku) nasledovné:

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

CO

3

MESTO BARDEJOV

PREHĽAD SMRTIACICH A ZRAŇUJÚCICH PASIEM STACIONÁRNYCH ZDROJOV NEBEZPEČNÝCH LÁTKOV V OKRESE BARDEJOV.

Organizácia	druh nebezpečnej látky	technologické množstvo úniku NL / čas úniku	pásma priameho ohrozenia (m)	pásma ochranné (m)
Zimný štadión	Amoniak	1000kg / 180 min	r. 18	r 70
Východoslovenská vodárenská spoločnosť	Chlór	50 kg	r 107,0	dĺžka 266, šírka 33m, RV 1,5m/s

Amoniak

Zimný štadión m. p. Bardejov

Pásma priameho ohrozenia : samotný objekt štadióna

Pásma ochranné : ul. Kutuzovova, Toplianska, objekty : Súkromná tanečná škola Kessel,

Prehľad počtov ohrozených osôb

P č	Názov objektu / názov obce	evakuuje do obce	Počet evakuovaných osôb					Spolu	Oblasť ohrozenia
			a	b	c	d	e		
			deti MŠ, žiaci ZŠ a SŠ, deti a žiaci šk. zariadení	matky a iné opráv. osoby v domác. s deťmi	osoby v zdrav. zariadeniach, v zar. soc. služieb a zar. sociálnopr. ochrany detí a sociáln. kurately	osoby so zdr. postihnutím v domácnosti s rod. príslušníkom alebo osobou, ktorá osobe so zdr. postihnutím poskytuje pomoc	ostatné obyvatel.		
1	2	3	4	5	6	7	8	r (m) S (ha)	
1	Zimný štadión (NH ₃) Bardejov	Bardejov	509	0	0	0	2000	2509	18,0 m 70,3 m
		Spolu	505	0	0	0	2000	2509	

V zmysle zákona NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva a Vyhlášky MV SR č. 388/2006 Z. z. objekt Zimný štadión zabezpečuje systém monitorovania územia, varovania obyvateľstva a vyznamenania osôb na ohrozenom území. Únik amoniaku zaznamenávajú detekčné čidlá autonómneho systému varovania a vyznamenania osôb (AusVV) a akustickým signálom sirény sa vyhlasuje Všeobecné ohrozenie. Stupeň ohrozenia pri vzniku havárie určuje službu konajúci strojník podľa množstva unikajúcej nebezpečnej látky.

Likvidáciu havárie prvého stupňa ohrozenia vykonávajú zamestnanci zimného štadiónu.

Likvidáciu havárie druhého stupňa ako aj tretieho stupňa ohrozenia riadi havarijná komisia na čele s vedúcim ZŠ, ktorý určí zvolanie príslušných pracovníkov.

Havarijná komisia objektu riadi práce na odstránení následkov havárie amoniaku podľa spracovaného havarijného plánu a evakuáciu návštevníkov podľa Plánu ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti. Odbor KR disponuje s jedným výtlačkom Plánu ochrany zamestnancov

---

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

MESTO BARDEJOV

CO
3

a osôb prevzatých do starostlivosti. Miesto spohotovenia havarijnej komisie je v miestnosti kancelárie technického úseku.

Chlór

Úpravňa vody Východoslovenská vodárenská spoločnosť Bardejov

Pásmo priameho ohrozenia: Samotný objekt.

Pásmo ochranné: Ulice: Štefánikova.

Objekty: Dopravné mechanizačné stredisko.

B.6. Oblasti ohrozenia vznikom chorôb a epidémií

a) ochorenia ľudí

V meste zaznamenávame v pravidelných päť až sedemročných intervaloch epidémiu vírusovej hepatitídy typu A/VHA/. Nákaza sa prenáša tzv. fekálno-orálnou cestou čo znamená, že vírus sa vylučuje stolicou a pri nedodržiavaní zásad osobnej hygieny chorá osoba prenáša ochorenie na iných kontaminovanými rukami, jedlom aj vodou. Oblasti s vysokým rizikom vzniku a šírenia tohto ochorenia sú oblasti s nízkym hygienickým štandardom, a to rómske osady: Bardejov-Poštárka, Bardejov-Dlhá Lúka.

Mesto Bardejov môže byť postihnutý šírením respiračných infekčných chorôb akými sú chrípka, vtáčia chrípka, SARS a aj epidémiou COVID. Prenos vírusových respiračných ochorení je najčastejšie vzdušnou cestou z chorého človeka, a to najmä pri dýchaní, kýchaní, kašľaní a nepriamo aj kontaminovanými predmetmi. Vírus infikuje bunky sliznice dýchacieho systému. Šírenie prebieha najrýchlejšie v miestach s väčšou kumuláciou osôb, ako sú predškolské a školské zariadenia, na miestach s vyššou koncentráciou ľudí - hromadné dopravné prostriedky, väčšie pracovné kolektívy. Priestory zvýšeného epidemického ohrozenia nie sú na území okresu evidované.

Ohrozenie vznikom chorôb a epidémií má strednodobý až dlhodobý charakter.

b) ochorenia zvierat

Na území okresu je vytypovaných niekoľko lokalít, poľnohospodárskych subjektov zaoberajúcich sa chovom hospodárskych zvierat vo väčšom rozsahu, kde by mohlo dôjsť k ich masívnemu ochoreniu. Ide o nasledovné chovy a konkrétne poľnohospodárske firmy:

Nie sú žiadne vytypované oblasti – mimoriadne javy tohto charakteru sa nevyskytli.

c) ochorenia rastlín, zamorenie škodcami

Nie sú žiadne vytypované oblasti – mimoriadne javy tohto charakteru sa nevyskytli.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

CO

3

MESTO BARDEJOV

B.7. Oblasti ohrozené inými druhmi mimoriadnych udalosti

a) oblasti ohrozené rizikami technogénneho charakteru

Zásobovanie el. energiou sa zabezpečuje pre 22 690 domácností, 3 130 organizácií a 102 veľkoodberateľov. Ročná spotreba je 225 Gwh. Okres Bardejov je zásobovaný z el.stanice 110/22 kV, ktorá je napájaná 2 x 110 kV vedením č. 6755 a 6756 z ES Prešov I a vedie z Prešova cez Šibu a Mihaľov do Bardejova. Je tiež prepojená kombinovaným elektrickým vedením 1x 110 kV a 1 x 22 kV č. 6751 z ES Svidník - Stročín, čo umožňuje náhradné zásobovanie mesta. **Samotné mesto Bardejov je zásobované elektrickou energiou z ES 110/22 kV na Štefánikovej ulici.** V okrese Bardejov sa nachádza jedna elektrická stanica 110/22 kV a 283 ks transformačných staníc 22/0,4 kV. Rozvod je väčšinou káblový ukončený murovanými, alebo stožiarovými trafostanicami. Sústavne sa realizujú prepojenia medzi jednotlivými trafostanicami, čo umožňuje zásobovanie elektrickou energiou z dvoch strán. Elektrická stanica v Bardejove má výkon 2krát 40 MVA.

Trasa nadradenej prenosnej sústavy spoločnosti SEPS "Vedenie 2x400 kV Obišovce (Lemešany)-štátna hranica Poľsko" prechádza v okrese iba extravilánom obce Lascov.

Pre prípad vyššieho odberu elektrickej energie a zabezpečenie spoľahlivosti v zásobovaní elektrickou energiou pre okres Bardejov je k dispozícii aj druhé elektrické vedenie Bardejov - Stročín napäťovej úrovne 1 x 110 kV a 1 x 22 kV.

V okrese je sprevádzkovaná malá vodná elektrárňa na rieke Topľa v Bardejove -Bardejovskej Novej Vsi o inštalovanom výkone 60 kV (4 turbíny). V okresnom sídle prevádzkuje Spravbyť s.r.o. kogeneračnú kotolňu K-03 - kombinovanú výrobu tepla a elektriny. Tri kogeneračné jednotky TEDOM 3x400 kW vyrobia a dodajú do verejnej el. distribučnej siete ročne 4 500 Mwh elektrickej energie a teplo, ktoré tieto jednotky vyprodukujú sa odoberá pre prípravu teplej úžitkovej vody a ústredného kúrenia množstve 53 400 GJ/rok.

Prehľad siete elektrického napätia

O k r e s	Napätová sústava - dĺžka (km)						
	VVN			VN (22kV)		NN(0,4kV)	
	400 kV	220 kV	110 kV	vzdušné	kábelové	vzdušné	kábelové
Bardejov	1,95	-	34	377	28	437	116

Okres Bardejov je **elektrinou** zásobovaný z elektro stanice 110/22 kV, ktorá je napájaná 2 x 110 kV vedením č. 6755 a 6756 z ES Prešov I a vedie z Prešova cez Šibu a Mihaľov do Bardejova. Je tiež prepojená 1x 110 kV vedením č. 6751 na EZ Svidník - Stročín, čo umožňuje náhradné zásobovanie. Samotné mesto Bardejov je zásobované elektrickou energiou z ES 110/22 kV. Rozvod je väčšinou káblový ukončený murovanými, alebo stožiarovými trafostanicami. Sústavne sa realizujú prepojenia medzi jednotlivými trafostanicami, čo umožňuje zásobovanie elektrickou energiou z dvoch strán. Rozvodňa v Bardejove má výkon 2krát 40 MVA.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VÝPIS Z ANALÝZY

CO

3

MESTO BARDEJOV

Výpadky elektriny boli v minulých obdobiach spôsobované v rozvodnej sieti povodňami, poveternostnými podmienkami na vzdušných elektrických vedeniach, predovšetkým extrémnymi mrazmi a tvorením námrazy. Išlo o lokálne výpadky, ktoré boli v operatívne odstraňované.

b) oblasti ohrozené rizikami sociogenného charakteru

V územnej pôsobnosti mesta Bardejov sa nachádzajú nasledovné objekty, ktoré by mohli byť zneužitú ako teroristické ciele:

Názov objektu, adresa	Štatutárny zástupca telefón	Stála služba telefón
Železničná a autobusová stanica Slovenská ul.		bez stálej služby
Bardejovský jarmok Radničné námestie		Mestská polícia 159, 054/488 26 66
Mestské kúpalisko Družstevná ul.		bez stálej služby
Zimný štadión Kutuzovova ul.		bez stálej služby
Futbalový štadión Družstevná ul.		bez stálej služby
Letné kúpalisko Bardejovské Kúpele		bez stálej služby
Športová hala Mlynská ul. 085 01 Bardejov		bez stálej služby
Billa Bardejov Slovenská 12, 085 01 Bardejov		bez stálej služby
Lidl Bardejov Mlynská 2, 085 01 Bardejov		bez stálej služby
Lidl Bardejov Pod Vinbargom 3696, 085 01 BJ		bez stálej služby
Makos – OD Centrum Dlhý rad 1, 0085 01 Bardejov		bez stálej služby
Ochodné centrum Bardejov Duklianska, 085 01 Bardejov		bez stálej služby
Tesco Bardejov Mlynská ul, 085 01 Bardejov		bez stálej služby
Kaufland Bardejov, Ľudovíta Štúra 1339, 085 01 Bardejov		bez stálej služby
Obchodné centrum Across Bardejov Duklianska ul.		bez stálej služby

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VÝPIS Z ANALÝZY
MESTO BARDEJOV

CO
3

Takko fashion Slovakia s.r.o. BJ Duklianska ul		bez stálej služby
---	--	-------------------

Vid' tabuľku Sily a prostriedky na zdolávanie MU (2 11 terorizmus), kde je uvedený čas prevádzky daného objektu možného teroristického útoku a prípustného sústredenia počtu osôb v jeho priestoroch. Na území mesta nebol zaznamenaný krízový jav charakteru teroristického útoku.

c) oblasti ohrozené rizikami environmentálneho charakteru

Jednotlivé oblasti územia okresu ohrozené znečisťovaním **povrchových a podzemných vôd** boli rozdelené do troch kategórií:

1. pravdepodobné environmentálne záťaže znečisťovania
2. environmentálne záťaže,
3. sanované environmentálne záťaže

Do **environmentálnych záťaží** sú zaradené nasledovné subjekty a príslušné lokality:

Čís.	Názov subjektu	Činnosť
1	Bardejov – areál býv. Bardejovských strojárni (ZŤS)	strojárenská výroba
2	Bardejov – areál býv. podniku JAS	obuvnícka výroba
3	Bardejov – areál býv. SNAHA v. d.	povrchová úprava kovov
4	Bardejov – elektrická stanica (ES)	energetika

Ide o subjekty a uvedené lokality, kde už prieskumom, meraniami a pozorovaním bola zistená environmentálna záťaž – znečistenie podzemným a povrchových vôd a kontaminácia horninového prostredia, prípadne zeminy. Na zmiernenie a odstránenie rizika boli spracované konkrétne postupy sanačných prác.

Všetky zdroje možného znečisťovania ovzdušia na území mesta Bardejov dodržujú emisné limity. Pri doterajších meraniach neboli zistené prekročenia stanovených limitov a noriem.

Doposiaľ v okrese nedošlo k mimoriadnej udalosti zapríčinenej environmentálnou záťažou – znečistením ovzdušia.

Medzi vytypované subjekty potenciálneho ohrozenia ovzdušia patria:

- **TeHo s.r.o. Bardejov**
- **CHARVÁT STROJÁRNE, a.s. Bardejov**

d) oblasti ohrozené možnou kumuláciou rôznych druhov mimoriadnych udalostí.

N e g a t í v n e

Bardejovský podnik služieb BAPOS
mestský podnik, Štefánikova 786, 085 01 Bardejov

HAVARIJNÝ PLÁN OBJEKTU ZIMNÝ ŠTADIÓN BARDEJOV

V Bardejove 05.08.2021

Marián NOVICKÝ
riaditeľ podniku

Bardejovský podnik služieb BAPOS

mestský podnik, Štefánikova 786, 085 01 Bardejov

HAVARIJNÝ PLÁN

OBJEKTU ZIMNÝ ŠTADIÓN BARDEJOV

Obsah: A. Grafická časť

B. Poplachové smernice

- Účel smerníc, charakteristika ZŠ a jeho okolia
- Všeobecné údaje
- Povinnosti zamestnancov pri zistení úniku škodliviny - čpavku
- Rozdelenie poplachu podľa druhov
- Zásady prvej pomoci
- Zabezpečenie ochrany osôb a zamestnancov

C. Plán vyznutenia a spojenia

D. Plán havarijných prác

- Zloženie havarijnej komisie
- Postup likvidácie havárie podľa 1. stupňa ohrozenia

E. Činnosť požiarnych jednotiek

F. Činnosť zamestnancov záchranej služby mesta Bardejov

B. Poplachové smernice:

---

1. Účel smerníc, charakteristika ZŠ a jeho okolia

Účelom poplachových smerníc je stanoviť povinnosti a postup zamestnancov zodpovedných za prevádzku ZŠ v mimoriadnych podmienkach ak dôjde k havárii na technologickom zariadení, pri úniku škodliviny - čpavku.

Objekt ZŠ je situovaný pod Vinbargom za Topľou. V tesnej blízkosti nie sú frekventované cesty, ale vo vzdialenosti asi 250 metrov sa nachádza hlavný cestný ťah Svidník - Prešov. V tejto vzdialenosti sa začína aj osídlenie sídliska na Nábřežnej ulici.

Počet osôb, ktorý sa môže nachádzať v oblasti smrteľného prípadne zraňujúceho zamorenia je premenlivý a môže sa pohybovať od 10 do 2000 osôb, čo je maximálna kapacita ZŠ. V zimnom období je vo vyhradenom čase v dňoch sobota až nedeľa prítomných na ZŠ pri verejnom korčuľovaní až 150 osôb.

Meteorologická situácia pre oblasť ZŠ a okolie je daná prevládajúcim západným smerom prízemného vetra.

2. Všeobecné údaje

Čpavok NH₃ je jedovatý plyn, ľahší ako vzduch. Má charakteristický štipľavý zápach, málo rozpoznateľný čuchom. Pri 14 až 20 % objemových jednotiek čpavku vo vzduchu môže zmes od teploty, alebo elektrickej iskry vybuchnúť. Voda a minerálne oleje pohlcujú čpavok v značnej miere.

Čpavkové pary dráždia sliznicu a horné dýchacie cesty. Pri väčšom obsahu pár vo vzduchu dochádza k sčervenaniu, slzeniu, silným záchvatom kašľa, závratom a bolestiam žalúdka. Pri zasiahnutí zraku dochádza k poškodeniu rohovky, ktoré môže skončiť oslepnutím.

Pri styku kvapalného čpavku s pokožkou vznikajú zvláštne spáleniny a majú charakter popálenín 2 stupňa.

Zistiteľnosť čpavku čuchom je 0,0005% objemovej koncentrácie. Znášateľnosť po dlhšej dobe je 0,05%, ťažko znášateľná 0,03% a neznášateľná po dlhšej dobe zdraviu škodlivá 0,07 - 0,1% objemovej koncentrácie. Koncentrácia čpavku 0,2 - 0,3% objemových je po pol až jednej hodine smrteľná. Pri koncentráciách vyšších ako 0,5% objemových nastáva smrť do pol hodiny.

V chladiacom zariadení ZŠ v Bardejove je celková náplň čpavku 1.500 kg. Toto množstvo je za prevádzky rozdelené do dvoch tlakových nádrží a sedem sekcií v ľadovej ploche, ktoré možno samostatne uzatvárať. V každej z uvedených častí je 500 kg. čpavku. Čpavok možno pre manipuláciu prepustiť a to z každej jednotlivéj časti do časti ostatných, t.j. vyprázdniť v prípade poruchy. Ostatné nádoby možno samostatne odstaviť, alebo uzatvoriť.

Druhy ochranných pomôcok:

V prípade havarijného výronu čpavku možno používať k ochrane osôb tieto ochranné prostriedky:

- a. Všetky typy líncic ochranných masiek spojení s priemyslovým filtrom "K".
- b. Dýchacích vzduchových prístrojov.
- c. Ochranných odevov, ochranných štítov a rukavíc.

Spôsob používania:

Lícnica ochrannej masky s filtrom "K" je možné používať len pre krátkodobé práce v priestoroch s nižšou koncentráciou čpavku. Pri vyšších koncentráciách čpavku musia byť použité vzduchové dýchacie prístroje.

3. Povinnosti každého zamestnanca pri zistení úniku nebezpečnej škodliviny

---

Pri poruche, alebo havárií v strojožni ZŠ, alebo v prípade keď na technologickej časti chladiaceho zariadenia vzniknú nekontrolovateľné stavy, je povinnosťou zamestnanca, ktorý tento stav zistil, alebo bol na neho upozornený:

- ihneď ohlásiť únik čpavku vedúcemu ZŠ, strojníkovi ZŠ.

4. Rozdelenie poplachu podľa druhov

Z hľadiska bezpečnosti osôb a ohrozenia okolia možno havarijnú situáciu chladiaceho zariadenia rozdeliť podľa množstva úniku na tri stupne:

Prvý stupeň ohrozenia - únik NH₃ do 1000 kg. keď je únikom nebezpečnej škodliviny ohrozený len vlastný objekt strojožne.

Druhý stupeň ohrozenia - únik NH₃ do 1300 kg. keď je únikom nebezpečnej škodliviny ohrozený celý objekt ZŠ.

Stupeň ohrozenia pri vzniku havárie určuje službu konajúci strojník podľa množstva uniknutej nebezpečnej škodliviny .

Likvidáciu havárie prvého stupňa ohrozenia prevádzajú zamestnanci ZŠ.

Likvidáciu havárie druhého stupňa ohrozenia riadi havarijná komisia na čele s vedúcim ZŠ, ktorý určí zvolanie príslušných zamestnancov.

5. Zásady prvej pomoci

Pri otrave čpavkom vyviešť, alebo vyniesť postihnutého na čerstvý vzduch a odviešť ho k lekárovi. Keď postihnutý nedýcha, treba mu dať umelé dýchanie. Postihnutého je nutné uložiť v teple a trením končatín vyvolať zvýšený krvný obeh.

Pri zasiahnutí očí - okamžite vyplachovať oči čistou vodou. Potom prevádzať prerušované očné výplachy 2%-ným roztokom kyseliny citrónovej, alebo 3%-nou bórovou vodou, poprípade vlažným fyziologickým roztokom.

Pri zasiahnutí odevu tekutým čpavkom, vyzliecť postihnuté šatstvo. Ak to nie je možné, poliať šatstvo vodou, aby pohltila čpavok, znížilo vyparovanie a zamedzilo omrznutiu pokožky.

Pri zasiahnutí pokožky - postihnuté miesto opláchnuť vodou, potom osušiť ručníkom - netrieť týmto ručníkom. Pri omrzninách sa postihnutý preniesie do teplej miestnosti, kde sa prevádza masáž okolo postihnutého miesta hnetením ručníka namočeným v studenej vode, aby sa zaistilo zlepšenie krvného obehu a zabránilo vytváraniu pľuzgierov. V málom množstve sa podáva teplý čaj, alebo káva. Postihnuté miesto sa prekryje sterilnou gázou, zaviaže sa pružným obvazom. Postihnutého odovzdať k ďalšiemu lekárskemu ošetrovaniu.

6. Zabezpečenie ochrany osôb a zamestnancov

Únikové cesty

Únikové cesty sú dvojitého druhu. Jedná sa o únikové cesty z priestoru ZŠ najmä zo strojovne. Ďalej ide o únikové cesty z priestoru oblaku zraňujúceho zamorenia.

Únikové cesty z priestorov ZŠ sú orientované proti smeru úniku čpavku resp. vetra.

Pri najčastejšom západnom vetre, návštevníci a zamestnanci opúšťajú priestor cez západnú a južnú bránu.

Pri južnom prúdení - cez východnú vstupnú a južnú bránu.

Pri východnom prúdeňi - cez východnú hlavnú bránu a severnú cez ktorú sa vyváža sneh.

Pri severnom prúdeňi - cez severnú a východnú bránu.

Únikové cesty pre zamestnancov sú známe. Obyvateľstvo, resp. návštevníci ZŠ budú riadení rozhlasom ZŠ.

Zabezpečenie zamestnancov ZŠ prostriedkami individuálnej ochrany.

- lícnice ochranných masiek s filtrom proti čpavku s označením "K" pre každého zamestnanca sú uložené priamo v strojovni,
- ochranné protichemické odevy, štít, pryžové rukavice a dýchací prístroj sú umiestnené v skrini pred strojovňou,
- hadice k hydrantom sú umiestnené vo vyznačených skriniach pred budovou energobloku,

Varovanie obyvateľov

Je vykonávané autonómny systémom varovania a vyznamenania v súlade s vyhláškou MV SR č.388/2006 Z.z.

Vzhľadom k dosahu pásma zraňujúceho zamorenia, ktoré môže byť maximálne 430,7 m je nutné vykonať tieto opatrenia:

- upovedomiť o havárii všetky osoby, ktoré sa zdržujú v priestoroch objektu ZŠ a to sirénou, ako aj vlastným rozhlasovým zariadením,
- uzavrieť komunikácie Topliansku a Kutuzovovu,
- zamedziť vstupu nepovolaných osôb do priestoru šírenia úniku čpavku,
- zabezpečiť odstavenie celého zariadenia a prerušiť prívod elektrickej energie do strojovne ZŠ havarijným vypínačom umiestneným pred strojovňou. Nevypínať núdzové osvetlenie a havarijné odvetranie,

Povinnosti strojníka ZŠ pri úniku čpavku

- uvedie do ochrannej polohy izolačný dýchací prístroj a ochranný odev,
- odstaví celé zariadenie z prevádzky a preruší prívod elektrickej energie do strojovne ZŠ havarijným vypínačom umiestneným pred strojovňou. Nevypína núdzové osvetlenie a havarijné odvetranie,
- v krajnom prípade prepustí prebytočný tlak cez poistný ventil do odvzdušňovacieho potrubia,
- oznámi rozsah úniku škodliviny vedúcemu ZŠ a po pracovnej dobe vrátnikovi ZŠ,
- za použitia vodného zdroja zahájí postupnú likvidáciu úniku čpavku,

Povinnosti vrátnika /strážnika/ ZŠ

- podľa rozsahu úniku škodliviny vyhlási chemický poplach v priestore ZŠ sirénou po dobu 3 minút,
- telefonicky upozorní o vzniknutej situácii predsedu havarijnej komisie /vedúceho ZŠ/ a podľa údajov strojníka ho vyznamená o stupni ohrozenia,

- telefonicky vyrozumieť a zvolať ostatných členov havarijnej komisie,
  - ďalej telefonicky informuje o vzniknutej situácii:
  - Jednotku HaZZ číslo telefónu: 150/0544722764
  - Políciu -" 158 /112
  - Záchranná zdravotnícka služba -" 155/112
  - Štáb CO -"
- Číslo telefónu tiesňového volania*
- SOS integrovaný záchranný systém 112
  - Požiarna ochrana 150
  - Polícia 155
  - Záchranná služba 158
- zamedziť prístup nepovolaným osobám na ZŠ,
  - v prípade potreby vykoná informovanie osôb na ZŠ vlastným rozhlasom,
  - vykoná výdaj prostriedkov individuálnej ochrany zamestnancov ZŠ,

C. Plán vyrozumienia a spojenia

Zloženie havarijnej komisie pre prípad havárie prvého stupňa t.j. pri úniku čpavku do 1000 kg keď havária nepresahuje rámec objektu a keď k jej likvidácii postačujú opatrenia prevedené zamestnancami ZŠ je nasledujúce:

predseda: vedúci ZŠ

členovia: strojník
strojník

Predseda komisie /vedúci ZŠ/ a to i v prípade, že havária bude odstránená vlastnými silami uvedomí o rozsahu havárie štáb CO v Bardejove.

V prípade havárie, ktorá odpovedá svojim rozsahom druhému a tretiemu stupňu ohrozenia, upovedomí predseda komisie v pracovnej dobe a vrátnik /strážnik/ v mimopracovnej dobe havarijnú komisiu a ostatné jednotky a zložky podľa plánu vyrozumienia.

D. Plán havarijných prác

Zloženie havarijnej komisie objektu:

Funkcie:

vedúci ZŠ :

strojník:

strojník:

číslo telefónu na pracovisku:

Havarijná komisia riadi práce na odstraňovaní následkov úniku čpavku podľa spracovaného havarijného plánu. Miesto spohotovenia havarijnej komisie je v administratívnej časti ZŠ - v kancelárii vedúceho ZŠ. V prípade zamorenia administratívnej časti ZŠ zaujíma havarijná komisia svoje miesto v administratívnej časti Športovej haly MIER.

Postup pri likvidácii havárie podľa prvého stupňa ohrozenia

- okamžite odstaviť celé zariadenie z prevádzky a prerušiť prívod elektrickej energie do strojovne ZŠ havarijným vypínačom umiestneným pred strojovňou. Nevypínať núdzové osvetlenie a havarijné osvetlenie,
- pri manipulácii so zariadením použiť predpísané ochranné pomôcky,
- uzatvoriť tlakové nádoby, alebo príslušné časti zariadenia,
- zamedziť prístupu nepovolovaných osôb do ohrozeného priestoru,
- v priestore unikajúceho čpavku prevádzať intenzívny postrek tlakovou vodou. Postrek vykonávať spočiatku do okolia úniku a postupne sa sústreďuje do miesta úniku,
- vykonať opravu zariadenia a odstránenia netesností,
- vykonať záznam do denného záznamu strojovne,
- všetky práce prevádzať v dvojiciach pri zapnutom havarijnom odvetraní.

Postup pri likvidácii havárie druhého stupňa:

- vypnúť zariadenie z prevádzky tlačítkom na únikovej ceste zo strojovne,
- zavrieť dvere /nezamykať/ strojovne, alebo priestoru úniku čpavku a zabrániť jeho šírenie do okolia,
- zavolať na pomoc ďalšie osoby a zabezpečiť zvolanie havarijnej komisie objektu, hasičského zboru, záchranej služby a polície,
- v prípade, že v ohrozenom priestore zostala nejaká osoba, podniknúť všetko na jej záchranu,
- použiť tlakovú vodu a vykonávať intenzívny postrek priestoru unikajúceho čpavku so zameraním na východy a otvory strojovne,
- po príchode požiarnych jednotiek tieto ihneď využívať k vykonávaniu intenzívneho postreku,
- v prípade šírenia čpavku do okolia vykonávať postrek zdrojov úniku / dverí, okien, vrát a pod. /,
- upovedomiť o havárii a prijatých opatreniach štáb CO a vedenie BAPOS m.p. Bardejov,
- podávať správy v priebehu práce štábu CO v Bardejove,

Činnosť požiarnych jednotiek:

- lokalizovať priestor úniku čpavku ochrannými vodnými clonami,
- vykonávať záchranu osôb zo zamoreného priestoru,
- vykonávať kontrolu merania koncentrácie čpavku v ovzduší,

Činnosť orgánov Polície

- uzavrieť ohrozený priestor, organizovať poriadok a zamedziť vzniku paniky,
- organizovať poriadkovú službu,
- zaistiť odklonenie dopravy z Toplianskej a Kutuzovovej ulice na Fučíkova a Dlhý rad,

Činnosť zamestnancov záchranej služby NsP Sv . Jakuba n.o. v Bardejove

---

- určiť miesto pre zhromaždište postihnutých,
- poskytnúť zasiahnutým prvú lekársku pomoc,
- zabezpečiť odsun zasiahnutých do zdravotníckych zariadená,

PLÁN VYROZUMENIA

<i>Funkcia:</i>	<i>Priezvisko meno: Bydlisko:</i>	<i>Spôsob vyrozum: v prac. dobe mimo prac.dobu</i>
Preds.havar. komisie: Vrchný strojník :		
Strojník :		
HaZZ Bardejov :	Štefánikova	150/ 0544722764
Polícia Bardejov:	Partizánska 14	158/112
Záchranná služba Bardejov :	Sv. Jakuba 21	155/112
Štáb CO Bardejov :	Dlhý rad 16	

Číslo telefónu tiesňového volania

SOS:	112
HaZZ:	150
Polícia:	158
Záchranná služba :	155

VZOR HLÁSENIA

Tu /meno a priezvisko/, vrátnik, strážnik zo ZŠ v Bardejove. Na ZŠ došlo /v hod.min./ k úniku čpavku v množstve .....kg. Prijaté opatrenia:.....oblak zamoreného vzduchu postupuje v smere.....

Telefonické spojenie.....

PLÁN DOZORU V STROJOVNI CHLADIACEHO ZARIADENIA

Plán pre strojovňu v prevádzke a mimo prevádzky Zimný štadión - Bardejov

---

1. Obecná časť - vysvetlenie

V zmysle STN 14 0646 predpisy pre chladiace zariadenia, čl.187 musia byť automaticky i poloautomaticky pracujúce zariadenia, v prevádzkovej prestávke, alebo zariadenia v pokoji pod dozorom. Článok 192 b/ tejto normy, potom rozširuje stály dozor i na ručne riedené chladiace zariadenia.

P R I T O M :

---

a/ Prevádzková prestávka sa rozumie zastavením zariadenia, pri ktorom je toto zariadenie pod dozorom a zostáva v pohotovosti pre dodávku chladu, tak ako je to uvedené v čl.10 STN 14 0646.

Zariadenie v prevádzkovej prestávke také zariadenie, ktoré je zastavené na prechodnú dobu /v prípade dostatočného ochladenia ľadovej plochy, medzi jednotlivými zmenami i pri eventuálnom vynechaní jednej zmeny i viacej zmien, za mrazivého počasia a pod./

b/ Zariadenie v pokoji sa rozumie zariadenie mimo prevádzku pri dlhodobom prerušení odberu chladu / napr. pri sezónnej prevádzke /. Ak zo zariadenia v pokoji nie je vypustené chladivo, vykonáva sa nad ním dozor. Toto ustanovenie je zakotvené v čl.15 STN 14 0646. V prípade, že je zariadenie v pokoji, musí byť chladivo zhromaždené v zberačoch. Chladivo sa prepustí do iných častí len v prípade opráv, alebo revízií tlakových nádob a to len na prechodnú dobu nezbytné nutnú pre vykonanie opravy.

c/ Dozorom nad chladiacim zariadením v zmysle čl. 187 STN 14 0646 a čl.186 c je zamestnanec preukázateľne poučený len o základných pravidlách bezpečnosti prevádzky, základoch ovládania a základných povinnostiach pri poruche, alebo havárii zariadenia.

2. Vykonávanie dozoru

---

1. Dozor nad chladiacim zariadením je kontrolná činnosť za účelom overenia súčasného stavu zariadenia so zápisom predpísaných parametrov a údajov. Pritom sa rozlišuje:

a/ Dozor pri prevádzke zariadenia

b/ Dozor nad zariadením v prevádzkovej prestávke

c/ Dozor nad zariadením v pokoji

d/ Stály dozor nad zariadením

2. Vykonávanie a rozsah dozoru nad chladiacim zariadením

a/ *Dozor pri prevádzke zariadenia* - je kontrolná činnosť a pravidelnou obchôdzkou, spravidla 1x za hodinu.

Rozsah kontrolnej činnosti:

- kontrola tesnosti zariadenia / strojovňa a ľadová plocha /, čpavok a jeho únik spravidla čuchom a ostatné časti vizuálne,
- zápis prevádzkových parametrov predpísaných Prevádzkovým predpisom a návodom pre obsluhu zariadenia do Prevádzkového denníka, - zápisom zistených závad do Denného záznamu strojovne,
- zastavením zariadenia v prípade zistenia závad, alebo ak nie je nutná ďalšia prevádzka. Zápis do prevádzkového denníka,
- spustenie zariadenia v prípade potreby chladu. Zápis do prevádzkového denníka,

b/ *Dozor nad zariadením v prevádzkovej prestávke* - je kontrolná činnosť spojená s obchádzkou spravidla 1x za zmenu / 8 hod. /.

Rozsah kontrolnej činnosti:

- kontrola tesnosti zariadenia NH₃ spravidla čuchom, ostatné časti vizuálne,
- kontrola maximálneho pretlaku v zariadení,
- kontrola stavu elektrozariadenia,
- zápis zisteného stavu do denného záznamu strojovne s udaním dátumu, hodiny a meno dozoru

c/ *Dozor nad zariadením v klude* - je kontrolná činnosť spojená s obchádzkou najmenej 2x do týždňa.

Rozsah kontrolnej činnosti:

- kontrolná činnosť je podobná ako pri dozore nad zariadením v prevádzkovej prestávke,

d/ *Stály dozor nad zariadením* - je kontrolná činnosť nad ručne ovládaným zariadením v prevádzke, podobná s rozsahom dozoru pri prevádzke zariadenia podľa bod a/ Poznámka: Stály dozor nad zariadením sa nesmie vzdialiť z dohľadu, alebo dosluchu chladiaceho zariadenia/ ak nie je signalizácia porúch a automatické vypínanie pri nenormálnych stavoch pri havárii.

3. Činnosť presahujúca povinnosti dozoru podľa čl.186 c/.

ako: vykonávanie opráv, dopĺňovanie čpavku, oleja a pod, odvzdušňovanie a akýkoľvek iný zásah do chladiaceho okruhu nesmie dozor nad zariadením vykonávať, najmä ak je v strojovni sám.

Uvedené práce vykonáva odborná obsluha podľa čl. 186 a/, alebo zacvičená obsluha chladiaceho zariadenia podľa čl.b/. Takéto práce vykonávajú sa vždy v dvojici keď jedná osoba zabezpečuje druhú. Naproti tomu dozor nad chladiacim zariadením vykonáva spravidla len jedna osoba.

Bardejovský podnik služieb BAPOS

mestský podnik, Štefánikova 786, 085 01 Bardejov

Príloha:

Číslo výtlačku:

Počet listov:

HAVARIJNÁ KARTA PRE ÚNIK ČPAVKU

AMONIAK - NH₃ –ČPAVOK horľavý, bezfarebný toxický plyn s charakteristickým štipľavým, k slzeniu dráždiacim a dusivým zápachom, s páľčivou lúhovitou príchuťou.

Vytekajúci skvapalnený plyn prechádza rýchlo do plynnej fázy.

Zmes amoniaku s kyslíkom je výbušná.

Rozpustnosť amoniaku vo vode je 32,2 %

Parametre účinnosti toxickej koncentrácie čpavku v metroch

Zóna	Množstvo uniknutej látky kg			
	500	1000	1500	
	Maximálne rozmery zón v metroch			
Hranica priameho ohrozenia		18	23	92,8
Hranica oblasti ohrozenia		70	90	430,7
Poplach	1. Stupeň ohrozenia		2. Stupeň ohrozenia	

Toxikológia

Silné dráždivé účinky na sliznici, oči a dýchacích ciest, možnosť poškodenia pľúc. Vo vysokej koncentrácii poruchy centrálného nervového systému.

NPK - P: priemerná - 40 mg m³
nárazová - 80 mg m³

Ochrana

- ochrana maska s priemyslovým filtrom "K",
- izolačný dýchací prístroj,

Prvá pomoc

- postihnuté osoby premiestniť mimo zamorený priestor,
- pri postriekaní vyzliecť postihnutému odev,
- vykonať opláchnutie pokožky vodou,
- vykonať výplach očí čistou vodou, borovou vodou, alebo Opthalom,
- vykonať výplach úst čistou vodou,
- odovzdať postihnutého na odborné lekárske vyšetrenie,

Technologické zariadenie

Amoniakové chladenie - vysokotlaká časť

Prevádzka

Strojovňa Zimného štadióna v Bardejove

Druh havárie

Netesnosť upchaviek a prírub vysokotlakovej časti amoniakového chladenia

Druh nebezpečia

Otrava, výbuch, požiar

Činnosť obsluhy

Odstaviť kompresor amoniaku, uzavrieť výstupnú armatúru na zásobníku amoniaku, uzavretím príslušných armatúr odstaviť netesný technologický uzol. Činnosť vykonávať v ochranných prostriedkoch

Likvidácia havárie

Použiť vodnú clonu k zníženiu odparovania. Oblasť únikového priestoru uzavrieť. Osoby, ktoré sa v tejto oblasti zdržujú varovať a vyzvať, aby ohrozenú oblasť opustili.

Okamžité opatrenia

- havarijná komisia :	číslo telefónu :	0544860500
- jednotka HaZZ :		150/054472 2764
- polícia:		158/112
- prvá pomoc :		155/112
- štáb CO :		0903910273

Číslo telefónu tiesňového volania

SOS:	112
Požiarna ochrana :	150
Polícia:	158
Záchranná služba :	155

Činnosť jednotiek

Polícia - uzavrie príslušné komunikácie v smere šírenia oblaku čpavku.

Jednotka HaZZ - vodnou clonou zabráni šíreniu čpavku do okolia.

- vykonáva meranie koncentrácie čpavku

- lokalizuje prípadný požiar

- zúčastňuje sa záchrany osôb

Záchranná služba - vykonáva prvú predlekársku a lekársku pomoc

- zabezpečuje odsun zasiahnutých do zdravotníckych zariadení

v Bardejove 05.08.2021

Marián Novický
riaditeľ podniku

DOKUMENTÁCIA

**CIVILNEJ OCHRANY
METODIKA ČINNOSTI**

**CO
4**

MESTO BARDEJOV

METODIKA ČINNOSTI MESTA PRI VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY METODIKA ČINNOSTI

CO
4

MESTO BARDEJOV

Civilná ochrana je systém úloh a opatrení zameraných na ochranu života, zdravia a majetku, spočívajúcich najmä v analýze možného ohrozenia a v prijímaní opatrení na znižovanie rizík ohrozenia, ako aj určenie postupov a činnosti pri odstraňovaní následkov mimoriadnych udalostí.

Poslaním civilnej ochrany je v rozsahu ustanovenom zákonom 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov je chrániť život, zdravie a majetok a utvárať podmienky na prežitie pri mimoriadnych udalostiach a počas vyhlásenej mimoriadnej situácie.

Charakteristika obce

Obec : Mesto Bardejov Obec Bardejov		Právna forma (a.s., s.r.o., štátna organizácia a pod.) Samospráva			
Adresa : Radničné námestie 16, 085 01, Bardejov		Telefón 054/4862122		Mail bardejov@bardejov.sk	
	Funkcia	Meno a priezvisko	pracovisko	byt	mobil
	primátor	MUDr. Boris Hanuščák	MsÚ		
	zást. primátora	JUDr. Eva Hudáková	advokát		
	zást. primátora	Ing. Peter Petruš	podnikateľ		
	osoba zodpovedná za CO	Bc. Pavol Čekan	MsÚ		
	iná zodpovedná osoba	Ing. Juraj Popjak	MsÚ		

Prehľad o počte obyvateľov 2023

Prehľad o počte obyvateľov			
Počet			Poznámka
	deti	dospelí	
do 6 mesiacov	115		
od 6 do 12 mesiacov	143		
od 1 do 18 rokov	4989		
dospelí		25217	
spolu	30464		

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
METODIKA ČINNOSTI

CO
4

MESTO BARDEJOV

Na účely zákona č. 42/1994Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov sa:

- **mimoriadnou situáciou** rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo na majetok, ktorá je vyhlásená podľa tohto zákona a počas ktorej sú vykonávané opatrenia na znižovanie rizík ohrozenia alebo postupy a činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti,

- **mimoriadnou udalosťou** rozumie živelná pohroma, havária alebo katastrofa, pričom:

a) živelná pohroma je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k nežiaducemu uvoľneniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobiť nebezpečné látky alebo pôsobia ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo na majetok,

b) havária je mimoriadna udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok alebo k pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo na majetok,

c) katastrofa je mimoriadna udalosť, pri ktorej dôjde k narastaniu ničivých faktorov a ich následnej kumulácii v dôsledku živelnej pohromy a havárie.

- **nebezpečné látky** sú prírodné alebo syntetické látky, ktoré svojimi chemickými, fyzikálnymi, toxikologickými alebo biologickými vlastnosťami samostatne alebo v kombinácii môžu spôsobiť ohrozenie života, zdravia alebo majetku,

- **ohrozenie** je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti,

- **analýza územia** je posúdenie nebezpečenstva pre prípad vzniku mimoriadnej udalosti s ohľadom na zdroje ohrozenia. Analýza územia sa vyhotovuje vo forme súboru dokumentov,

- **záchranné práce** sú činnosti na záchranu života, zdravia osôb a záchranu majetku, ako aj na ich odsun z ohrozených alebo z postihnutých priestorov,

- **evakuáciou** sa rozumie odsun ohrozených osôb, zvierat, prípadne vecí z určitého územia,

- **protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia** sú opatrenia určené na zníženie alebo na vylúčenie následkov pôsobenia nebezpečných látok,

- **informačný systém civilnej ochrany** tvorí hlásna služba a informačná služba civilnej ochrany, pričom:

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY METODIKA ČINNOSTI

CO
4

MESTO BARDEJOV

---

a) hlásna služba zabezpečuje včasné varovanie obyvateľov a vyrozumie osôb činných pri riešení následkov mimoriadnej udalosti a obcí o ohrození alebo o vzniku mimoriadnej udalosti,

b) informačná služba zabezpečuje zber, spracovanie, vyhodnocovanie a poskytovanie informácií.

- **sebaochranou** sa rozumie pomoc vlastnými silami a prostriedkami, ktorá sa zameriava na ochranu vlastnej osoby a jej najbližšieho okolia a smeruje k zmierneniu alebo k zamedzeniu pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti,

- **kategorizáciou územia** sa rozumie začlenenie územných obvodov okresov do skupín charakterizovaných porovnateľným ohrozením možnými mimoriadnymi udalosťami. Je určujúca na diferencovanie rozsahu plánovaných opatrení civilnej ochrany,

- **plánom ochrany obyvateľstva** sa rozumie súbor dokumentov obsahujúcich protiradiačné, protichemické a protibiologické a ďalšie opatrenia, technické a iné informácie potrebné na zabezpečenie ochrany obyvateľstva pre prípad mimoriadnej udalosti,

- **jednotkou civilnej ochrany** sa rozumie organizovaná skupina osôb, odborne pripravená a materiálne vybavená na plnenie úloh civilnej ochrany,

- **materiálom civilnej ochrany** sa rozumejú hnutelné veci obstarané spravidla z prostriedkov štátneho rozpočtu a určené na zabezpečovanie hlásnej služby a informačnej služby civilnej ochrany, úloh plnených jednotkami civilnej ochrany, ako aj prostriedky individuálnej ochrany obyvateľstva,

V zmysle Analýzy územia okresu je obec ohrozená:

Zdroje ohrozenia				
názov	účinky	počet ohrozených		spôsob zabezpečenia ochrany
		osôb	zvierat	

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
METODIKA ČINNOSTI

MESTO BARDEJOV

CO
4

Varovanie obyvateľstva a vyzozumenie osôb je vykonávané v zmysle Plánu vyzozumenia a varovania, ktorý má obec vypracovaný. Varovanie a vyzozumenie je vykonávané varovacími a vyzozumievacími prostriedkami uvedenými v časti a varovania a vyzozumenia.

Rozmiestnenie sirén

OBEC	ADRESA	MAJITEĽ	SIRÉNA č.	TYP	ROK	OVLÁD.
					ZÁST.	
Bardejov	MAKOS TRADE a.s.	OÚ	BJ-001	DS-977	1975	MO
Bardejov	VII.ZŠ Vinbarg	Sekcia KR	BJ-002	P-1200	2014	RDS
Bardejov	SCOMA a.s.	Sekcia KR	BJ-003	P-1200	2014	RDS
Bard.N.Ves	Obv.zdrav.stred.187	OÚ	BJ-005	DS-977	1976	MO
Bardejov	Zimný štadión,Kutuzovova ul	Mesto BJ	BJ-004	Pavián 300	2011	RDS
Bardejov	MÚ,Radničné námestie 16	OÚ	BJ-006	DS-977	1975	MO
Bard.-Dlhá Lúka	Bardejov-CZŠ Dlhá Lúka139	Sekcia KR	BJ-007	P-600	2015	RDS
Bardejov	1.ZŠ Komenského	Sekcia KR	BJ-023	P-1200	2014	RDS
Bardejov	6.ZŠ Pod Papierňou	Sekcia KR	BJ-024	P-1200	2014	RDS
Bardejov	Okresný úrad Bardejov	Sekcia KR	BJ-025	P-1200	2014	RDS,MO
Bard.N.Ves	MŠ Bardejovská Nová Ves	Sekcia KR	BJ-027	P-1200	2022	RDS
Bardejov	ZŠ a MŠ bl.Zefyrína, Poštárka 120A	Sekcia KR	BJ-028	P-600	2022	RDS
Bardejov. Kúpele	KĽU MV SR Družba Bardejovské Kúpele	Sekcia KR	BJ-030	P-600	2022	RDS

O vzniku mimoriadnej udalosti obec ďalej vyzozumieva a informuje:

KS IZS	112
Políciu	158
Mestskú políciu	159
Hasičský a záchranný zbor	150
Rýchlu zdravotnícku pomoc	155
OÚ Bardejov stála služba – non stop	

DOKUMENTÁCIA CIVILNEJ OCHRANY METODIKA ČINNOSTI

CO
4

MESTA BARDEJOV

P. č.	Situácia - úloha	Čas		Činnosť			
		Prac. doba	Mimopr. doba	Stála služba OÚ PD, odboru KR	Osoba poverená prevziať informáciu	Starosta obce	Zamestnanci obce
1.	Vznik mimoriadnej udalosti na území okresu Bardejov.	IHNĚD po obdržaní informácie.	IHNĚD po obdržaní informácie.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Preberie informáciu o vzniku MU. ◆ Odošle pokyn na zabezpečenie varovania obyvateľstva na dotknuté objekty a obce a zabezpečí odvyšielanie relácií na varovanie obyvateľstva prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov. ◆ Zabezpečí spracovanie a odoslanie informácie - "Hlásenia o vzniku MU" (základné údaje o vzniku MU) 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Preberie informáciu o vzniku MU Rozhodne o varovaní obyvateľstva V prípade neprítomnosti starostu IHNĚD informuje zástupcu o vzniku MU. ◆ Oboznamuje sa s informáciou - "Hlásením o vzniku MU", (základné údaje o vzniku MU), • Vydáva pokyny ďalším zamestnancom. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Preberie informáciu o vzniku MU od stálej služby obce IHNĚD informuje vedenie objektu o vzniku MU. ◆ Vydáva ďalšie pokyny pre stálu službu a zamestnancov. ◆ V mimopracovnej dobe sa dostaví urýchlene na pracovisko. ◆ Oboznámi sa s obsahom informácie o vzniku MU - "Hlásením o vzniku MU" ◆ Informuje zamestnancov. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Na základe obdržanej informácie o vzniku MU od stálej služby alebo starostu sa určení zamestnanci obce v mimopracovnej dobe na pracovisko. ◆ Oboznámi sa s informáciou o vzniku MU - "Hlásením o vzniku MU" (základné údaje o vzniku MU), ◆ Zúčastnia sa informácie o vzniknutej situácii a vydania príkazov na plnenie úloh.

DOKUMENTÁCIA CIVILNEJ OCHRANY METODIKA ČINNOSTI

CO
4

MESTA BARDEJOV

P. č.	Situácia - úloha	Čas		Činnosť			
		Prac. doba	Mimopr. doba	Stála služba OÚ BJ, odboru KR	Osoba poverená prevziať informáciu	Prímátor mesta	Zamestnanci mesta
2.	Uvedenie do pohotovosti	Do P+ 1 hod.	Do P+ 2 hod.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vydáva vedúcemu riad. skupiny obce pokyny na zvládnutie MU. ◆ Podrobnejšie ho informuje o vzniknutej MU. ◆ Plní úlohy varovacieho a vyzvolievacieho centra a informačného miesta informačnej služby CO. 	<p>Vedúci riad. skupiny: podrobnejšie sa informuje o vzniknutej MU.</p> <p>Preberá Dokumentáciu civilnej ochrany a príslušné materiálno - technické vybavenie.</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Podľa pokynov starostu riadi prípravu obce na plnenie ďalších úloh v súvislosti so vznikom MU. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Vykonáva kontrolu spohotovenia riadiacich zamestnancov a ich pripravenosti na plnenie úloh ◆ Sleduje a riadi prípravu obce na plnenie ďalších úloh v súvislosti so vznikom MU. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Pripravujú k okamžitému použitiu spracovanú dokumentáciu civilnej ochrany a ďalšiu dokumentáciu podľa pracovného zaradenia.
3.	Predloženie informácie o vzniku MU - "SPRÁVY O MU"	Do 30 min. od zistenia MU.	Do 30 min. od zistenia MU.	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Neustálom získava informácie o MU. ◆ Prevezme informáciu o vzniku MU - "Správu o MU" • Zabezpečí jej odoslanie nadriadenému 	<p>Vedúci riadiacej skupiny: Zabezpečí spracovanie a odoslanie informácie o vzniku MU - "Správy o MU"</p> <p>Riadi spracovanie informácie o vzniku MU - "Správy o MU"</p> <ul style="list-style-type: none"> ◆ Riadi vedenie stanovenej dok. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Oboznámi sa s obsahom informácie o vzniku MU - "Správy o MU" ◆ Informuje riadiacich zamestnancov. 	<ul style="list-style-type: none"> ◆ Podieľajú sa na spracovaní a odoslaní podrobnejšej informácie o vzniku MU - "Správy o MU" • Obdržané údaje zaznamenávajú do pripravenej dokumentácie .

DOKUMENTÁCIA CIVILNEJ OCHRANY METODIKA ČINNOSTI

CO
4

MESTA BARDEJOV

P. č.	Situácia - úloha	Čas		Činnosť			
		Prac. doba	Mimopr. doba	Stála služba OÚ PD, odboru KR	Osoba poverená prevziať informáciu	Starosta obce	Zamestnanci obce
4.	Plnenie ďalších úloh podľa vzniknutej situácie.	Časovo neobmedzené.	Časovo neobmedzené.	<p>Je v neustálom spojení s výjazdovou skupinou a dotknutými objektami a obcami.</p> <p>Zabezpečuje odosielanie obdržaných informácií o vzniku MU - správ o MU</p>	<p>Vedúci riad. skupiny:</p> <ul style="list-style-type: none"> Riadi spracovanie ďalších informácií o vzniku MU - správ o MU Riadi a usmerňuje vede nie stanovenej dokumentácie . 	<ul style="list-style-type: none"> Oboznamuje sa s tokom informácií o vzniku MU - správ o MU od riadiacej skupiny Informuje riadiacich zamestnancov Vydáva ďalšie príkazy k činnosti obce. Preveruje vedenie stanovenej dokumentácie. 	<ul style="list-style-type: none"> Oboznamujú sa s obdržanými informáciami o vzniku MU - správami o MU Riadiacich zamestnancov obce . Obdržané údaje zaznamenávajú do pripravenej dokumentácie . Podieľajú sa na spracovaní a odoslaní ďalších informácie o vzniku MU - správ o MU

**PLÁN OCHRANY
OBYVATELSTVA OBCE**

**CO
5**

MESTO BARDEJOV

**PLÁN OCHRANY OBYVATELSTVA
MESTA BARDEJOV**

- 1. Účel plánu ochrany**
- 2. Zdroje krízového manažmentu**
- 3. Úlohy pri realizácii opatrení na zabezpečenie ochrany obyvateľstva**
- 4. Grafická časť plánu ochrany**

PLÁN OCHRANY

**ÚČEL PLÁNU OCHRANY A ROZSAH
JEHO PLATNOSTI**

**CO
5.1**

MESTO BARDEJOV

**ÚČEL PLÁNU OCHRANY
A
ROZSAH JEHO PLATNOSTI**

PLÁN OCHRANY

ÚČEL PLÁNU OCHRANY A ROZSAH JEHO PLATNOSTI

CO
5.1

MESTO BARDEJOV

---

1. Účel plánu ochrany obyvateľstva

Plán ochrany obyvateľstva tvorí súhrn dokumentov, ktoré obsahujú plán realizácie úloh a opatrení civilnej ochrany a protiradiačných, protichemických a protibiologických opatrení.

Účelom plánu ochrany obyvateľstva je zabezpečenie ochrany obyvateľstva pred účinkami mimoriadnej udalosti.

- a) v meste alebo časti mesta, ktorá je ohrozená účinkami mimoriadnej udalosti pri nadmerných zrážkach
- b) pri preprave nebezpečných látok,
- c) pri ohrození obyvateľstva teroristickým útokom alebo iným zámerným alebo náhodným použitím,
- d) pri ohrození obyvateľstva sekundárnymi následkami mimoriadnych udalostí,

2. Rozsah platnosti

Opatrenia civilnej ochrany pre prípad mimoriadnej udalosti – nadmerných zrážok, pri ohrození účinkami mimoriadnej udalosti pri preprave nebezpečných látok, pri ohrození obyvateľstva teroristickým útokom alebo iným zámerným alebo náhodným použitím, pri ohrození obyvateľstva sekundárnymi následkami mimoriadnych udalostí, sa plánujú vopred, sú súčasťou plánu ochrany obyvateľstva obce v zmysle vyhlášky č. 533/2006 Z.z.

Dokumentácia sa vypracúva a prehodnocuje v potrebnej súčinnosti s dotknutými právnickými osobami a fyzickými osobami – podnikateľmi, orgánmi štátnej správy, samosprávnymi krajinami a obcami.

Prehodnotenie dokumentácie z hľadiska obsahu, rozsahu, funkčnosti a previazanosti s havarijnými plánmi a inou plánovacou dokumentáciou sa vykoná minimálne raz za päť rokov vo všetkých vyhotoveniach plánu ochrany obyvateľstva, pričom záznamy o prehodnotení sú súčasťou dokumentácie plánu ochrany obyvateľstva.

PLÁN OCHRANY
ÚČEL PLÁNU OCHRANY A ROZSAH
JEHO PLATNOSTI

CO
5.1

MESTO BARDEJOV

Plán ochrany obyvateľstva a plán ochrany zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti sa aktualizuje k 31. decembru predchádzajúceho roka. Vykoná sa vo všetkých vyhotoveniach plánu ochrany obyvateľstva, pričom záznamy o aktualizácii sú súčasťou dokumentácie plánu ochrany obyvateľstva.

Plán ochrany obyvateľstva mesta Bardejov má platnosť na území mesta Bardejov a v ňom plánované a navrhnuté opatrenia sú záväzné pre orgány samosprávy, právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov a pre orgány a organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti mesta Bardejov od dátumu jeho schválenia primátorom mesta.

**PLÁN OCHRANY
ZDROJE KRÍZOVÉHO
MANAŽMENTU**

**CO
5.2**

MESTO BARDEJOV

ZDROJE KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

PLÁN OCHRANY ZDROJE KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

CO
5.2

MESTO BARDEJOV

Plán prípravy a nácvikov činnosti orgánov krízového riadenia, organizácia súčinnosti pri plnení úloh a určenie konkrétnej zodpovednosti za prijatie úloh a opatrení.

1. Plán prípravy a nácvikov činnosti orgánov krízového riadenia a precvičenia plánu

Na základe záverov z analýzy územia obvodu Bardejov mesto Bardejov vytvára a vykonáva vo svojom objekte nasledovné úlohy:

- > zriaďuje krízový štáb, ako orgán na zabezpečenie včasnej reakcie a zdolávania mimoriadnych udalostí v obci, alebo z externých zdrojov,
- > koordinuje činnosť obyvateľov vlastných zamestnancov a právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov v plnení opatrení vykonávaných mestom Bardejov pri príprave na krízovú situáciu a pri jej riešení a činnosť území,
- > spolupracuje s okresným úradom pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení,
- > vykonáva opatrenia na riešenie krízových situácií,
- > organizuje odbornú prípravu krízového štábu pri príprave na krízové situácie,
- > plní pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení úlohy civilnej ochrany podľa zákona č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov.

Na plnenie vyššie uvedených úloh (okrem zriadenia krízového štábu) mesto Bardejov zriaďuje funkciu v priamej podriadenosti primátora mesta, tento zamestnanec plní aj úlohy sekretariátu krízového štábu.

Precvičenie plánu ochrany je v roku 2024 naplánované nasledovne:

Dátum plánovaného nácviku	Časť Plánu ochrany, ktorá bude precvičená	Organizačne zabezpečí	Poznámka
Určí sa			

PLÁN OCHRANY ZDROJE KRÍZOVÉHO MANAŽMENTU

CO
5.2

MESTO BARDEJOV

---

2. Organizácia súčinnosti pri plnení úloh

Činnosť krízového štábu sa koordinuje v určenom rozsahu, pričom plní úlohy ustanovené vlastným plánom pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení.

Pri príprave na krízové situácie a pri ich riešení mesto Bardejov spolupracuje aj s príslušnými orgánmi iných právnických osôb, obcí a obvodným úradom.

Na súčinnosti pri plnení úloh sa podieľajú všetci členovia krízového štábu, ich podriadení, integrovaný záchranný systém, a ďalšie osoby.

3. Určenie konkrétnej zodpovednosti za splnenie prijatých úloh a opatrení

Funkčné povinnosti členov štábu

Predseda

- riadi činnosť krízového štábu pri prevencii mimoriadnych situácií a pri vlastnej realizácii plánu ochrany v prípade mimoriadnej udalosti,
- vymenúva a odvoláva členov krízového štábu, vydáva vymenúvacie dekréty,
- zodpovedá za plánovanie činnosti v pláne ochrany, k čomu ukladá úlohy jednotlivým členom krízového štábu ,
- schvaľuje funkčné povinnosti jednotlivých členov krízového štábu a kontroluje ich plnenie,
- koordinuje činnosť so susednými krízovými štábmi obcí a právnických osôb a fyzických osôb - podnikateľov,
- organizuje súčinnosť s organizáciami a inými orgánmi štátnej správy ,
- dáva príkaz pre vyhlásenie signálu " Všeobecné ohrozenie " pre územie vlastnej obce,

Tajomník

- zodpovedá za vedenie stanovenej dokumentácie a jej upresňovanie,
- pripravuje správy zo zasadaní krízového štábu ,
- vedie záznamy o zasadaniach a cvičeniach krízového štábu ,
- organizuje odbornú prípravu KŠ , kontroly vykonávateľov opatrení,

Členovia

- pracujú vo funkcii odborných poradcov na problémoch záchranných prác podľa svojho zamerania,
- zabezpečujú plnenie činnosti podľa plánu ochrany v rámci svojej pôsobnosti,
- spracovávajú podklady pre riadenie činnosti záchranných prác ako aj pre informáciu a správu o vykonaných záchranných prácach v rámci svojej pôsobnosti,
- spracovávajú podklady do plánu ochrany pre vykonávanie neodkladných a následných opatrení v rámci svojej pôsobnosti,

---

**PLÁN OCHRANY
ZDROJE KRÍZOVÉHO
MANAŽMENTU**

**CO
5.2**

MESTO BARDEJOV

Na plnenie týchto opatrení je vypracovaná samostatná dokumentácia Krízového štábu mesta Bardejov ktorá je súčasťou Dokumentácie civilnej ochrany mesta Bardejov (*označenie „KŠ“*).

**PLÁN OCHRANY
ÚLOHY PRI REALIZÁCIÍ
OPATRENÍ**

**CO
5.3**

MESTO BARDEJOV

**ÚLOHY NA REALIZÁCIU OPATRENÍ NA ZABEZPEČENIE
OCHRANY OBYVATEĽOV MESTA**

1. Regulácia pohybu osôb a dopravných prostriedkov
2. Prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotnícka pomoc
3. Ukrytie (*dokumentácia označená „UKR“*)
4. Individuálna ochrana osôb, prípadne improvizované PIO
5. Opatrenia na zabezpečenie záchranných prác

PLÁN OCHRANY
REGULÁCIA POHYBU OSÔB
A DOPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.1

REGULÁCIA POHYBU OSÔB
A DOPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV

PLÁN OCHRANY

REGULÁCIA POHYBU OSÔB A DOPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.1

1 Úvod

Územie mesta môže byť ohrozené následkami MU pri nadmerných zrážkach a pri úniku NL pri preprave po pozemných komunikáciách.

U týchto a pri všetkých ostatných zdrojov ohrozenia na území obce sa plánuje reguláciu pohybu osôb a dopravných prostriedkov (ďalej len „reguláciu“) v spolupráci s ohrozovateľom a zasiahnutými obcami. Reguláciu po vzniku mimoriadnej udalosti zabezpečuje Policajný zbor SR, zložky IZS a jednotky civilnej ochrany.

2 Úlohy a ciele regulácie pohybu osôb

Reguláciou pohybu osôb a dopravných prostriedkov pre oblasť ohrozenia sa rozumie:

- odklonenie dopravy
- zabránenie vstupu nepovolaným osobám do oblasti ohrozenia
- zabezpečenie plynulosti prechodu odborných jednotiek, ktoré sú potrebné na záchranné práce (ďalej len ZP)
- zabezpečenie plynulosti odsunu osôb z oblasti ohrozenia
- zabránenie evakuovanému obyvateľstvu v predčasnom návrate
- zabránenie rozširovaniu následkov mimo oblasti ohrozenia

Regulácia pohybu osôb sa plánuje a pripravuje pre celú oblasť ohrozenia a vykonáva sa ihneď po vyrozumení, bez vyčkávania na výsledky monitorovania a na rozhodnutie Krízového štábu mesta Bardejov (ďalej len KŠ). Miesta pôsobenia a konkrétnej činnosti sa upresňujú v nadväznosti na aktuálnu situáciu a vykonávané ochranné opatrenia.

Spôsob zabezpečenia regulácie pohybu osôb

Odklonenie dopravy

- základnou úlohou je zamedziť vstup dopravných prostriedkov do oblasti ohrozenia, t.j. vylúčenie dopravy po komunikáciách,
- vylúčenie pohybu dopravných prostriedkov v oblasti ohrozenia na komunikáciách a cestách I., II. a III. triedy bude zabezpečené príslušníkmi policajného zboru a mestskej polície,
- na vylúčení pohybu dopravných prostriedkov v oblasti ohrozenia na ostatných komunikáciách sa budú podieľať odborné jednotky CO pre potrebu územia prípadne obce,

Zabránenie vstupu nepovolaným osobám do oblasti ohrozenia

- úlohou je zabrániť vstupu nepovolaným osobám do oblasti ohrozenia, kontrola osôb vstupujúcich do uzatvoreného priestoru, vrátane ochrany majetku v evakuovaných priestoroch,
- požiadavkou je uzavrieť celú oblasť ohrozenia, čo bude zabezpečené:

PLÁN OCHRANY

REGULÁCIA POHYBU OSÔB A DOPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.1

1. jednotkami policajného zboru, mestskej polície
2. odbornými jednotkami CO.

Zabezpečenie plynulosti prechodu odborných jednotiek, ktoré sú potrebné na ZP

Pre zabezpečenie plynulosti prechodu odborných jednotiek vykonávajúcich ZP, je potrebné rešpektovať tieto zásady:

- predovšetkým využiť sily a prostriedky, nachádzajúce sa v danom území,
- presun odborných jednotiek organizovať po trasách, ktoré by využívali všetky profesionálne záchranárske zložky,
- presun jednotiek v prípade potreby organizovať cez nepostihnuté územie,
- podľa aktuálnej meteosituácie vytipovať trasy presunu síl a prostriedkov, s rešpektovaním presunu do postihnutej oblasti mimo evakuačných trás,
- na presun podľa možnosti využiť cestné komunikácie I. a II. triedy.

Uvedené presuny budú zabezpečované

- jednotkami policajného zboru, mestskej polície
- odbornými jednotkami CO (poriadkové).

Zabránenie evakuovanému obyvateľstvu v predčasnom návrate

Táto úloha sa bude riešiť obdobným spôsobom ako pri zabránení vstupu nepovolaným osobám do oblasti ohrozenia, evakuované obyvateľstvo bude informované o možných rizikách ohrozenia života a zdravia pri nepovolenom návrate do uzatvoreného priestoru.

Zabránenie rozširovaniu následkov pôsobenia NL mimo oblasti ohrozenia

Pre zabezpečenie tohto opatrenia je potrebné realizovať:

- likvidáciu úniku nebezpečných chemických látok,
- vykonanie hygienickej očisty osôb v určených zariadeniach,
- vykonanie špeciálnej očisty terénu, budov a materiálu,
- presun dopravných prostriedkov z oblasti ohrozenia do kontrolného stanovišťa (ďalej len KS).

Povinnosti občanov pri obmedzení pohybu

V prípade vzniku mimoriadnej udalosti sú občania povinní:

- dodržiavať pokyny mesta, okresného úradu a prevádzkovateľov zdrojov ohrozenia,
- riadiť sa ich pokynmi pri zabezpečovaní evakuácie,
- vykonávať opatrenia na ochranu potravín, vody, hospodárskych zvierat a krmovín, ktoré vlastnia alebo sú im zverené,
- plniť úlohy v jednotkách a zariadeniach CO podľa určenia a zaradenia,
- vykonávať časovo obmedzené práce pre CO súvisiace s bezprostrednou ochranou života, zdravia a majetku,
- poskytnúť vecné prostriedky, ktoré vlastnia alebo užívajú,

PLÁN OCHRANY
REGULÁCIA POHYBU OSÔB
A DOPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV

CO
5.3.1

MESTO BARDEJOV

- poskytnúť potrebné priestory a prostriedky na dočasné ubytovanie evakuovaných osôb.

Zabezpečenie plynulosti odsunu osôb z oblasti ohrozenia

- odsun osôb (evakuácia) bude vykonaná, pokiaľ to bude možné, pred príchodom prielomovej vlny podľa rozhodnutia evakuačnej komisie, na základe výsledkov monitorovania skutočnej situácie.

Pre zabezpečenie plynulosti odsunu osôb je nevyhnutné dodržiavať tieto zásady:

- v prvom poradí organizovať odsun žien, detí, chorých,
- odsun osôb z pásma smrteľného ohrozenia a následne z pásma ohrozenia zdravia,
- pohyb osôb sa orientuje kolmo na smer prízemného vetra, čo najkratším smerom z oblasti ohrozenia na určené evakuačné trasy do jednotlivých KS.

Po vykonaní hygienickej očisty sa bude organizovať odsun osôb do určených evakuačných priestorov podľa spracovaného plánu evakuácie.

Odklonenie dopravy

Odklonenie cestnej dopravy bude zabezpečené prostredníctvom dopravnej polície OR PZ v územnom obvode Bardejov.

PLÁN OCHRANY
PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC
MESTO BARDEJOV

CO
5.3.2

PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC

PLÁN OCHRANY

PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.2

Prvá predlekárska pomoc a neodkladná zdravotná starostlivosť

Prvá predlekárska pomoc je súborom činností, ktoré slúžia na bezprostrednú pomoc pri náhlom postihnutí zdravia s cieľom čo najviac minimalizovať následky u postihnutého. Môže byť poskytnutá kdekoľvek a kedykoľvek, spravidla po odsune postihnutého z kontaminovaného priestoru. Realizuje sa pred poskytnutím neodkladnej zdravotnej starostlivosti bez špecializovaného vybavenia. Jej súčasťou je aj privolanie zdravotníckej odbornej pomoci.

Pozostáva z niekoľkých základných krokov:

1. posúdenie ohrozenia života,
2. posúdenie stavu vedomia
3. zabezpečenie životných funkcií,
4. ukludnenie a zaistenie lekárskej pomoci

Všeobecné posúdenie ohrozenia života

Pri stretnutí s človekom pravdepodobne intoxikovaným je aj v predlekárskej starostlivosti dôležité rýchle stanoviť priority ďalšieho postupu. Každú intoxikáciu je nutné považovať za naliehavý, život ohrozujúci stav. Súčasne je treba mať na pamäti, že zhoršovanie klinického stavu môže prebiehať veľmi rýchlo. Prvou úlohou je preto bez ohľadu na príčinu intoxikácie udržať základné životné funkcie - obeh a dýchanie. O stave dýchania sa možno presvedčiť prostým pozorovaním pohybov hrudníka a brucha, o stave obehu vyhľadáním pulzu na periférnych tepnách.

Posúdenie stavu vedomia

Pri intoxikácii dochádza ku kvalitatívnym a kvantitatívnym zmenám vedomia, pre zvládnutie život ohrozujúceho neodkladného stavu je spočiatku dôležité posúdiť hĺbku porušeného vedomia. Hĺbka porušeného vedomia sa pohybuje od celkovej utlmenosti, cez ospalosť, bezvedomie, ktoré je možné prerušiť, až po kómu. Pre stanovenie hĺbky kvantitatívneho poškodenia vedomia existujú rôzne stupnice. V rámci základnej predlekárskej prvej pomoci bohato postačí orientačne posúdiť stav vedomia zhodnotením, či pacient reaguje na oslovenie, bolestivý podnet (pohybom, očným kontaktom alebo slovami), alebo nereaguje vôbec. Posúdenie stavu vedomia je dôležitým krokom pre rozhodnutie o ďalšom postupe - v prvom rade o uloženie pacienta do správnej polohy. Diferenciálna diagnostika je komplikovaná - porušené vedomie môže mať samozrejme mnoho rôznych príčin.

Dôležitou časťou prvej pomoci pri intoxikácii je pokus udržať vedomie, resp. spomaliť jeho zhoršovanie. Najjednoduchšie je mobilizovať vedomie intoxikovaného nútením k aktívnemu rozhovoru a kontaktu.

Zabezpečenie životných funkcií

Prvým krokom je uloženie do správnej polohy. Zvolená poloha sa riadi podľa stavu vedomia a stavu základných životných funkcií. Bezvedomý, spontánne dýchajúci, sa uloží do

---

PLÁN OCHRANY
PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC
MESTO BARDEJOV

CO
5.3.2

stabilizované polohy na boku. Pacient pri plnom vedomí, s poruchami srdca a obehu, sa uloží na chrbát s hornou časťou tela ľahko zvýšenou. Pacient s poklesom tlaku (intoxikácia MDMA, dlhé zvracanie) sa uloží na chrbát so zvýšenou polohou dolných končatín. Pri zástave životných funkcií sa uloží na chrbát na pevnú podložku pre zahájenie umelého dýchania.

Prvá pomoc pri strate životných funkcií nie je pre intoxikácie nejako špecifická:

- 1) uloženie do vodorovnej polohy,
- 2) vyčistenie priestoru úst a hltanu,
- 3) umelé dýchanie,
- 4) masáž srdca,
- 5) kontrola výsledku.

Ukludnenie a zaistenie lekárskej pomoci

Uloženie na kludné miesto a ukludnenie patrí k štandardným postupom prvej pomoci, u intoxikovaných je tento bod o to dôležitejší, že medzi príznaky intoxikácie patria aj rôzne psychotické stavy (často s paranoidným myslením) alebo impulzívne a agresívne reakcie.

Predlekárska prvá pomoc končí privolaním lekára alebo prevezením do zdravotníckeho zariadenia.

PLÁN OCHRANY

PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.2

PREDLEKÁRSKA PRVÁ POMOC

Pri postihnutej osobe musíme vykonať prvotné a druhotné vyšetrenie.

Prvotné vyšetrenie pozostáva zo zistenia ZÁKLADNÝCH ŽIVOTNÝCH FUNKCIÍ: **VEDOMIA, PRÍTOMNOSTI DÝCHANIA A ČINNOSTI KRVNÉHO OBEHU (AJ MIESTA VEĽKÉHO VONKAJŠIEHO KRVÁCANIA).**

Pri druhotnom vyšetrení kontrolujeme detailne celé telo postihnutého od hlavy k nohám a hľadáme rôzne poranenia, menšie krvácajúce rany, zlomeniny, vyklbeniny, odreniny, popáleniny, poleptaniny a iné neobvyklé známky poranenia.

Okamžité poskytnutie prvej pomoci môže zachrániť postihnutému život, je však veľmi dôležité privolať rýchlu zdravotnícku pomoc a do jej príchodu urobiť všetko pre záchranu života a zdravia postihnutého.

RÝCHLA ZDRAVOTNÍCKA POMOC (RZP):

155

112

1. KONTROLA STAVU VEDOMIA

Postihnutý je pri vedomí ak:

- udržiava očný kontakt so záchrancom
- reaguje na otázky a spolupracuje (kladieme jednoduché otázky na odpoveď áno-nie...Bolí ťa to?, Spadol si?, Berieš nejaké lieky?...)
- reaguje na bolesť myknutím, klipnutím očami (na vytvorenie bolesti primerane dráždime svaly uštipnutím - najlepšie na pleci)

V prípade že postihnutý je v bezvedomí, musíme okamžite poskytnúť prvú pomoc, pretože tento stav poukazuje na vážnejšie poškodenie centrálnej nervovej sústavy, ktoré sa môže zhoršovať a privodiť smrť.

2. KONTROLA DÝCHANIA

Záchranca pristúpi k postihnutému z boku, svoje ucho priloží k ústam postihnutého a jednu ruku položí na hrudník postihnutého. Pozorne načúva a prehodnocuje stav, pričom sa zameriava na:

- rýchlosť dýchania (počet nádychov a výdychov za minútu)
- hĺbku dýchania (hlboké alebo plytké dýchanie)
- voľnosť dýchania (môže indikovať prekážky v dýchacej sústave)
- zvuk dychov (písklavé dýchanie, chrčanie,...)

V prípade že postihnutý nedýcha musíme okamžite poskytnúť umelé dýchanie, čím obnovíme činnosť dýchacej sústavy.

3. KONTROLA ČINNOSTI KRVNÉHO OBEHU

Záchranca kontroluje pulz postihnutého - tlakové vlny krvi v tepnách vyvolané činnosťou srdca. Zlyhanie činnosti krvného obehu vedie k nedokrveniu a zlyhaniu všetkých orgánov v tele, vyradeniu aktivity mozgu a sivnutiu pokožky. Pulz kontrolujeme na krčnici (tepne na krku) stlačením ukazováka a prostredníka smerom do krku pri dýchacej trubici, sústredíme sa na:

- rýchlosť srdcovej činnosti (počet úderov za minútu)
- intenzita srdcovej činnosti (zoslabený alebo silný pulz indikuje poranenie)
- rytmus srdcovej činnosti (nepravidelný pulz môže prerásť až do zlyhania)

Prvá pomoc musí byť pre nedostatok času okamžitá a efektívna. Záchranca vykonáva vonkajšiu masáž srdca spolu s umelým dýchaním až do príchodu RZP (kvalifikovaná posádka s defibrilátorom a inými zariadeniami).

!!!Vážnym poranením je veľké vonkajšie krvácanie pri poškodení tepien. Ošetriť ho musíme hneď, lebo inak bude resuscitácia neúspešná.

PLÁN OCHRANY

PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.2

PREDLEKÁRSKA PRVÁ POMOC ŽIVOTOHROZUJÚCE STAVY 1, 2

1. ZASTAVENIE SRDCA A DÝCHANIA

Príznaky:

- postihnutý je v bezvedomí
- postihnutý nedýcha
- postihnutému chýbajú známky prítomnosti krvného obehu

Postup (**KARDIOPULMOCEREBRÁLNA RESUSCITÁCIA - CPR**):

- privoláme RZP - 155, 112
- postihnutého uložíme vo vystretej polohe na tvrdú a rovnú podložku
- vyčistíme ústnu dutinu od nečistôt (kúsky jedla, zvratky), uvoľníme jazyk
- zakloníme hlavu (pri podozrení na poranenie chrčnice musíme nadvlniť celú sánku zatlačením brady hore bez ohybu krku), upcháme nos
- 2 hlboké vdychy do ústnej dutiny (musí sa dvihnúť a klesnúť hrdudník)
- 30 stlačení hrudníka (spodnú ruku uchopíme hornou prstami tak, že ich zatiahneme do medzier prstov spodnej ruky; priložíme 2 prsty nad koniec hrudnej kosti (prípádajú sa na ňu rebrá, pod ňou je hmatateľná štrbina); stláčame do hĺbky 5 cm frekvenciou asi 100x za minútu)
- opakujeme v pomere 2:30 do obnovenia zákl. životných funkcií (riadime sa podľa pokynov 3.-bezvedomie alebo 4.-šok životohrozujúceho stavu) alebo do príchodu RZP (ak sa zákl. životné funkcie neobnovia samé)

2. VEĽKÉ VONKAJŠIE KRVÁCANIE

Príznaky:

- na tele postihnutého je veľká rana z ktorej masívne vyteká krv
pri poškodení tepny vystrekuje v intervaloch svetlá krv
pri poškodení žíl sa vylieva hustá tmavá krv
- postihnutý bledne, potí sa, cíti chlad a smäd, stáca vedomie

Postup (**ZASTAVENIE KRVÁCANIA**):

- postihnutému dvihneme poranenú oblasť nad úroveň srdca (v prípade mohutných krvácaní uložíme postihnutého do autotransfúznej polohy - všetky štyri kočatiny kolmo hore)
- sterilným obvazom (tkaninou, rukou) pôsobíme priamym tlakom na ranu, priložíme tlakový obvaz; pri presakovaní rany prikladáme ďalšie obvazy na pôvodné (tie sa nesnímajú)
- poranenú oblasť znehybníme nad úrovňou srdca
- v prípade že krvácanie z tepien sa nedá zastaviť, vyvineme tlak na tlakové body (tepna sa pritlačí na kosť pod ňou čím sa obmedzí prietok krvi)
tlakový bod hornej končatiny - vnútorná strana ramena, medzi pazuchou a lakťom v prehĺbení medzi svalmi ramena
tlakový bod dolnej končatiny - slabina v oblasti panvovej kosti pri štvorcípom svale stehennom
- v kritickom prípade sa používa aj škrtidlo (najlepšia je ruka - nezabudne sa), aplikácia gumenného škrtidla vedie k odumretiu tkaniva a preto sa v mierovom stave používa iba nad miestom amputácie končatiny
- privoláme RZP - 155, 112; do príchodu kontrolujeme zákl. životné funkcie
- pacientovi pri vedomí do príchodu RZP zabezpečíme protišokové opatrenia

---

PLÁN OCHRANY

PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.2

PREDLEKÁRSKA PRVÁ POMOC

ŽIVOTOHROZUJÚCE STAVY 3, 4

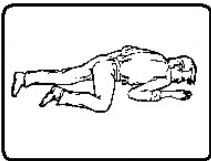
3. BEZVEDOMIE

Príznaky:

- postihnutý je v bezvedomí
- postihnutý dýcha a javí známky činnosti krvného obehu

Postup (**BOČNÁ STABILIZOVANÁ POLOHA - BSP**):

- overíme si prítomnosť zákl. životných funkcií, pri podozrení na poranenie chrbtice s postihnutým nemanipulujeme, musíme mu nadvinuť celú sánku zatlačením brady hore bez ohybu krku či tela
- k postihnutému si kľakneme na tej strane, na ktorej má poranenie
- postihnutému pokrčíme tú nohu, ktorú má bližšie k nám a zatlačíme jej kolenom smerom od seba
- postihnutý sa mierne natočí na stranu, tú ruku, ktorú má bližšie k nám podložíme pod zadok
- chytíme postihnutého jednou rukou za pás a druhou rukou za plece nepodsunutej ruky a preklopíme ho smerom k nám
- postihnutému zakloňme hlavu dozadu a ruku postihnutého, ktorá je teraz bližšie k nám podložíme pod jeho bradu
- overíme si, či postihnutý dýcha a nemôže sa nijako preklopiť naspäť
- privoláme ZP - 155, 112; do príchodu kontrolujeme zákl. životné funkcie
- v prípade absencie základných životných funkcií uložíme na tvrdú a rovnú podložku vo vstretej polohe a poskytneme CPR

4. ŠOK

Príznaky:

- zmätenosť, nekontrolovateľné pohyby, mdloby, spavosť, čiastočné výpadky vedomia
- nevoľnosť, vracanie
- postihnutý bledne, potí sa, cíti chlad, smäd
- postihnutý zrýchlene dýcha

Postup (**PROTIŠOKOVÉ OPATRENIA 5 T**):

- **t**icho - postihnutého pohodlne uložíme, zabezpečíme mu pokoj
- **t**eplo - podložením zdola a prikritím zhora zabránime úniku tepla
- **t**ekutiny - vodou ovlažujeme pery a okolie úst, NIČ NEDÁVAME PÍŤ!
- **t**íšenie bolesti - uložíme do protišokovej polohy (nohy nadvihnúť o 30 cm), postihnutému sa prihovárame, upokojujeme ho, NEPODÁVAME LIEKY!
- **t**ransport - privoláme ZP - 155, 112; do príchodu kontrolujeme zákl. životné funkcie
- v prípade upadnutia do bezvedomia uložíme postihnutého do BSP
- v prípade absencie základných životných funkcií uložíme na tvrdú a rovnú podložku vo vstretej polohe a poskytneme CPR

PLÁN OCHRANY

PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.2

PREDLEKÁRSKA PRVÁ POMOC

ZRANENIA A AKÚTNE STAVY 1

1. ZLOMENINY

Príznaky:

- okamih zlomenia postihnutý pocíti, je to počuť (kosť aj postihnutého)
- postihnutý má bolesti v mieste zlomeniny, nemôže hýbať končatinou so zlomeninou, miesto opúcha
- pri otvorenej zlomenine je vidno vytŕčajúcu kosť v mieste zranenia
- pri rôznych posuvných či rotačných zlomeninách sú zjavné deformácie tela

Postup (FIXÁCIA ZLOMENINY):

- poranenú končatinu musíme podoprieť podložením nad a pod miestom zlomeniny
- pri otvorenej zlomenine ranu ošetríme ako pri krvácaní, zlomenej kosti sa nedotýkame ani ju nijako NENAPRÁVAME, ale prikryjeme ju sterilným obvazom a obviažeme, pri väčšej zlomenine použijeme vankúš, deku,...
- znehybňujeme vždy JEDEN KLÍB NAD A POD ZLOMENINOU!!!
- zlomená horná končatina sa dáva do závesu z trojrohej šatky
zlomená kľúčna kosť sa ošetrí ako horná končatina, urobí sa dvíhavý záves
zlomená dolná končatina sa priloží a priviaže k zdravej dolnej končatine
zlomená panva sa ošetruje ako dolná končatina - nohy sa zviažu k sebe
zlomená chrbtica a lebka môže viesť k poraneniu centrálnej nervovej sústavy;
s postihnutým nijako nemanipulujeme, fixujeme mu hlavu a krk
- privoláme RZP - 155, 112, ktorá zabezpečí transport do nemocnice.

2. PORANENIE CHRBTICE

Príznaky:

- poškodenie chrbtice sa predpokladá pri páde z výšky, autonehode,...
- necitlivosť, trpnutie, pálenie v končatinách, bolesť chrbta v mieste zranenia
- poranenie hrudnej a bedrovej chrbtice - ochrnutie (plégia) dolných končatín
poranenie krčnej chrbtice - ochrnutie (plégia) horných aj dolných končatín

Postup:

- overíme si prítomnosť zákl. životných funkcií, s postihnutým nemanipulujeme, musíme mu nadvnuť celú sánku zatlačením brady hore bez ohybu krku či tela
- zabránime pohybom s postihnutým, jedine v prípade akútneho ohrozenia života (zástava srdca a dýchania v aute po autonehode, dusenie pri požari, možný pád závažia na postihnutého,...) ho odvedieme do bezpečia - pri vyprostovaní z auta použijeme RAUTEKOV MANÉVER (záchranca spozadu pretlačí svoje ruky pod pazuchy postihnutého, uchopí jeho zdravú ruku vo vodorovnej polohe (za zápästie a predlaktie) a vytiahne ho z auta)
- keď nehrozí postihnutému akútne nebezpečie, fixujeme mu hlavu a krk provizórnym golierom (noviny, šál, šatka, bunda,...)
- privoláme RZP - 155, 112; do príchodu kontrolujeme zákl. životné funkcie
- v prípade absencie základných životných funkcií uložíme na tvrdú a rovnú podložku vo vystretej polohe (dbáme na fixáciu hlavy) a poskytneme CPR

PLÁN OCHRANY

PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.2

PREDLEKÁRSKA PRVÁ POMOC

ZRANENIA A AKÚTNE STAVY 2

3. POPÁLENINY, OBARENINY A POLEPTANINY

Príznaky:

- popálenina vzniká kontaktom kože s horúcim telesom
obarenina vzniká kontaktom kože s horúcou kvapalinou
poleptanina vzniká kontaktom kože s kyselinou alebo zásadou
- vo všetkých prípadoch sú príznaky podobné: silná bolesť na mieste poranenia, začervenanie kože, tvorba pľuzgierov, pálenie v tráviacej sústave po vypití chemikálie; objavujú sa príznaky šoku

Postup:

- poranené miesto okamžite chladíme pod prúdom studenej vody minimálne 20 minút
- horiaci odev treba uhasiť, priškvarený odev nestrhávame, stiahneme prstene a retiazky
- popálené miesta neošetrujeme zásypmi či masťami, nepodávame lieky, na ošetrovanie používame sterilný obväz, gázu; znehybníme poranené končatiny
- pri popáleninách väčších ako dlaň privoláme RZP - 155, 112

4. ZÁSAH ELEKTRICKÝM PRÚDOM

Príznaky:

- na postihnutého pôsobí el. prúd (drží sa vodiča, trasie s ním)
- popáleniny na mieste vstupu el. prúdu do tela a výstupu z tela postihnutého

Postup:

- prerušíme pôsobenie el. prúdu na postihnutého bez vlastného ohrozenia alebo iných osôb (vypnutie poistiek, elektrospotrebiča, suchým nevodivým predmetom prerušíť kontakt zdroja el. prúdu s postihnutým)
- ošetríme popáleniny (voda, sterilný obväz) až keď je postihnutý mimo akútneho ohrozenia života
- privoláme RZP - 155, 112; do príchodu kontrolujeme zákl. životné funkcie
- v prípade absencie základných životných funkcií uložíme na tvrdú a rovnú podložku vo vystretej polohe a poskytneme CPR, pri bezvedomí - BSP

5. DUSENIE

Príznaky:

- dusenie je spôsobené zablokovaním dýchacej sústavy cudzím telesom alebo stiahnutím svalov (spazmus), keď postihnutý nemôže pri nádychu dostať vzduch do pľúc
- pri úplnom upchatí postihnutý nedokáže hovoriť, dýchať a stratí vedomie.

Postup:

- povzbudiť postihnutého ku kašľaniu, Gordonov hmat - vykonať 5 primerane silných úderov do chrbta medzi lopatky
- Heimlichov hmat - pristúpiť k postihnutému zozadu, uchopiť ho oboma rukami (prekrytá päšť) medzi pupkom a hrudnou kosťou a viackrát stlačiť smerom k sebe a hore
- v prípade absencie základných životných funkcií uložíme na tvrdú a rovnú podložku vo vystretej polohe a poskytneme CPR, pri bezvedomí - BSP
- keď bola nutná resuscitácia, privoláme RZP - 155, 112; do príchodu kontrolujeme zákl. životné funkcie

---

PLÁN OCHRANY UKRYTIE

CO
5.3.3

MESTO BARDEJOV

UKRYTIE

V zmysle §3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky číslo 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov ukrytím sa rozumie ochrana osôb v ochranných stavbách pred možnými následkami mimoriadnych udalostí.

Podrobnosti o zabezpečovaní evakuácie sú uvedené vo vyhláške Ministerstva vnútra Slovenskej republiky číslo 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

PLÁN OCHRANY UKRYTIE

CO
5.3.3

MESTO BARDEJOV

Plán ukrytia obyvateľstva na teritóriu mesta Bardejov.

	Funkcia	Meno	Dátum	Podpis
Vypracoval:	Referát BOZP a krízové riadenie	Bc. Pavol Čekan	1.1.2024	
Schválil:	Primátor mesta Bardejov	MUDr. Boris Hanuščak	1.1.2024	
Legislatívny rámec	zákon NR SR č. 42/1994 Z. z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a k nemu vydané vykonávacie predpisy			
Číslo vydania: 1	Označenie súboru : CO	Číslo výtlačku : Jediný!		

PLÁN OCHRANY UKRYTIE

CO
5.3.3

MESTO BARDEJOV

Textová časť:

- a) stav zabezpečenia ukrytia v meste Bardejov,
- b) prehľad ukrytia v meste Bardejov,
- c) súhrnný prehľad ukrytia mesta Bardejov,

Grafická časť:

- a) Rozmiestnenie a kapacita JUBS – mapa 1:50 000

PLÁN OCHRANY UKRYTIE

CO
5.3.3

MESTO BARDEJOV

---

a) Stav zabezpečenia ukrytia v meste Bardejov:

Celkový počet obyvateľstva v meste Bardejov je 32099 obyvateľov. V meste Bardejov je **873** úkrytov s kapacitou **44 552** obyvateľov. V OR PZ Bardejov sa nachádza 1 plynottesný úkryt pre **60** zamestnancov.

Vzhľadom na charakter ohrozenia, ak nie dostatok času na uvedenie do stavu technickej pripravenosti (*spohotovenie **ochranných stavieb***), dočasnú ochranu poskytuje ukrytie:

- **v bytových budovách** obyvateľom (vlastné domy a byty)
- **v nebytových budovách** zamestnancom a osobám prevzatým do starostlivosti (polyfunkčné domy, školy, nemocnice, administratívne budovy a rôznych iných budovách a pod., za podmienky dodržania zásad uvedených v bode 1.1.

V prípade, že to situácia dovoľuje, pre ukrytie obyvateľstva sa uvádzajú do stavu technickej pripravenosti jednoduché úkryty budované svojpomocne.

Spôsob a zásady úpravy ochranných priestorov

Ochranné priestory sa pripravujú za účelom plnenia úloh kolektívnej ochrany

- v podzemných a prízemných častiach domov
- ale aj v ich vyšších nadzemných podlažiach.

Na zriadenie ochranných priestorov prednostne využívať miestnosti na záveternej strane, s malým počtom okien a dverí, ktoré nie sú v rohu budov a ktoré susedia s ďalšími miestnosťami vhodnými na úpravu ochranných priestorov. Vhodné je, ak sú v blízkosti kúpeľní a sociálnych zariadení ktoré možno používať. Hlavnou požiadavkou je ich dokonalé utesnenie.

Dočasnú ochranu poskytuje zatvorenie a čo najlepšie utesnenie dverí a okien vo vlastných domoch, bytoch obyvateľov, v rôznych spoločenských a administratívnych budovách, v školách a pod., spravidla (pri chlóre, chlorovodíku, sírouhlíku, ethylén oxide a pod.) čo najvyššie, v miestnosti na záveternej strane s čo najnižším počtom otvorov.

Ukrytie je jedným z opatrení na ochranu života a zdravia osôb, ktoré sa plánuje a zabezpečuje na území ohrozenom mimoriadnou udalosťou spojenou s únikom chemickej látky v ochranných stavbách, ktorých technické podmienky na utváranie predpokladov na znižovanie rizík a následkov po vyhlásení mimoriadnej situácie ustanovuje vyhláška MV SR č. 532/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečenie stavebnotechnických požiadaviek a technických podmienok zariadení civilnej ochrany.

PLÁN OCHRANY UKRYTIE

CO
5.3.3

MESTO BARDEJOV

Ukrytie sa vykonáva z dôvodu podstatného zníženia pôsobenia nepriaznivých účinkov chemickej látky na ľudský organizmus.

Včasné ukrytie ohrozeného obyvateľstva má význam vtedy, ak nebolo z časových dôvodov možné vykonať evakuáciu z oblasti ohrozenia, resp. v priebehu vykonávania evakuácie pri prechode mraku. Priebežne informovať obyvateľstvo o spôsobe ukrytia a ochrany v budovách a režime života v nich.

1. Riadenie a zásady pre ochranu obyvateľstva ukrytím a ochranou v budovách

1.1. Ukrytie v ochranných stavbách a ochrana v budovách sa vykonáva ihneď po varovaní obyvateľstva, bez vyčkávania na výsledky monitorovania skutočnej chemickej situácie a rozhodnutia krízového štábu.

Ukrytie sa zabezpečuje, upresňuje, odvoláva, prípadne vykonáva na ďalšom území na základe výsledkov monitorovania a na základe rozhodnutia krízového štábu okresného úradu.

1.2. Vzhľadom na charakter ohrozenia (ak nie dostatok času na uvedenie do stavu technickej pripravenosti (*spohotovenie ochranných stavieb*), dočasnú ochranu poskytuje ukrytie:

- **v bytových budovách** obyvateľom (vlastné domy a byty) a
- **v nebytových budovách** zamestnancom a osobám prevzatým do starostlivosti (polyfunkčné domy, školy, nemocnice, administratívne budovy a rôznych iných budovách a pod., za podmienky dodržania zásad uvedených v bode 1.3.

V prípade, že to situácia dovoľuje, pre ukrytie obyvateľstva sa uvádzajú do stavu technickej pripravenosti odolné úkryty a plynotesné úkryty a v niektorých prípadoch aj jednoduché úkryty budované svojpomocne.

Povinnosťou vlastníkov zariadení civilnej ochrany - ochranných stavieb - odolných a plynotesných úkrytov je:

- a) v stave bezpečnosti**
  - udržiavať ich v prevádzkyschopnom stave.
- b) v prípade vyhlásenia mimoriadnej situácie**
  - uviesť ochranné stavby do ochrannej prevádzky – technickej pripravenosti za účelom ukrytia obyvateľstva a zamestnancov a osôb prevzatých do starostlivosti.

PLÁN OCHRANY UKRYTIE

CO
5.3.3

MESTO BARDEJOV

1.3. Spôsob a zásady úpravy ochranných priestorov

Ochranné priestory sa pripravujú za účelom ochrany pred kontamináciou chemickou látkou a podľa druhu chemickej látky

- v podzemných a prízemných častiach domov
- ale aj v ich vyšších nadzemných podlažiach.

Na zriadenie ochranných priestorov prednostne využívať miestnosti na záveternej strane, veľké, s malým počtom okien a dverí, ktoré nie sú v rohu budov a ktoré susedia s ďalšími miestnosťami vhodnými na úpravu ochranných priestorov. Vhodné je ak sú v blízkosti kúpeľní a sociálnych zariadení ktoré možno používať. Hlavnou požiadavkou je ich dokonalé utesnenie.

Dočasnú ochranu poskytuje zatvorenie a čo najlepšie utesnenie dverí a okien vo vlastných domoch, bytoch obyvateľov, v rôznych spoločenských a administratívnych budovách, v školách a pod., spravidla* (pri chlóre, chlorovodíku, sírouhľiku, ethylénoxide a pod.) čo najvyššie, v miestnosti na záveternej strane s čo najnižším počtom otvorov. Dlhodobé ukrytie najmä v bytových priestoroch občanov môže byť príčinou sociálnych, zdravotných a hygienických problémov.

V prípade úniku amoniaku pri realizácii ukrytia je potrebné pamätať na jeho rozdielne vlastnosti:

- za suchého a vlhkého počasia. Za suchého počasia je ľahší ako vzduch a dobre sa rozptyľuje a preto je potrebné realizovať ukrytie v nižších poschodiach budov
- za vlhkého počasia sa viaže s vzdušnou vlhkosťou za vzniku chladnej hmly, ktorá sa šíri vo výške cca 10m nad terénom v smere prízemného vetra.

V prípade úniku chlóru je potrebné pamätať na jeho vlastnosti:

- chlór je ťažší ako vzduch, drží sa blízko pri povrchu a preto v prípade zabezpečenia ukrytia najmä v UBS je potrebné na ukrytie využívať vyššie poschodia.

PLÁN OCHRANY UKRYTIE

CO
5.3.3

MESTO BARDEJOV

---

2. Druhy ochranných stavieb a časové normy na ich uvedenie do stavu technickej pripravenosti

2.1. Odolné úkryty (OÚ)

Sú odolné stavby na ochranu proti vonkajšiemu statickému a dynamickému zaťaženiu, na zabezpečenie plynostnosti stavby, dodávky filtrovaného vzduchu pre ukryvaných a utvorenie podmienok na dlhodobý pobyt ukryvaných - najmenej na päť dní.

Pre dlhodobý pobyt treba zabezpečiť:

- zásobu pitnej vody s objemom zodpovedajúcim potrebe 3 litre na osobu a deň
- zásobu odmorovacej vody v množstve 2000 litrov
- zásobu chladiacej vody pre dieselagregát a zariadenia vzduchotechniky
- zásobu pohonných hmôt pre dieselagregát
- dodávku filtrovaného vzduchu 2,5 - 5 m³ na osobu a hodinu.

2.2. Plynotesné úkryty (PTU)

Musia zabezpečovať plynostnosť stavby, dodávku filtrovaného vzduchu a vytvárať podmienky pre krátkodobý pobyt osôb a to najmenej na dva dni.

Pre tento účel je potrebné zabezpečiť:

- zásobu pitnej vody (3 litre na osobu a deň)
- zásobu odmorovacej vody v množstve 300 l
- zásobu chladiacej vody pre zariadenie vzduchotechniky (množstvo podľa druhu a typu technologického zariadenia)
- dodávku filtrovaného vzduchu 2,8 - 3,9 m³ na osobu a hodinu.

2.3. Jednoduché úkryty budované svojpomocne (JUBS)

Pre jednoduché úkryty budované svojpomocne sa vyberajú vhodné priestory v podzemných alebo prízemných častiach bytových alebo nebytových budov, ktoré musia spĺňať požiadavky na :

- vzdialenosť miesta pobytu ukryvaných, tak aby mohli v prípade ohrozenia ukryť,
- zabezpečenia ochrany pred kontamináciou rádioaktívnymi látkami a pred preniknutím chemických látok,
- minimalizáciu množstva prác na úpravu ich priestorov,
- statické a ochranné vlastnosti,
- vetranie prirodzeným alebo núteným vetraním vonkajším vzduchom
- utesnením.

PLÁN OCHRANY UKRYTIE

CO
5.3.3

MESTO BARDEJOV

2.4. Časové normy na uvedenie ochranných stavieb do stavu technickej pripravenosti

Odolné úkryty a plynotesné úkryty

- dvojúčelovo nevyužívané do 2 hodín
- dvojúčelovo využívané do 12 hodín.

Jednoduché úkryty budované svojpomocne

- príjem ukrývaných do 12 hodín
- zvýšenie ochranných vlastností do 24 hodín.

3. Úlohy pri vykonávaní a zabezpečovaní ukrytia

Konkrétne úlohy súvisiace so zabezpečením ukrytia v prípade úniku nebezpečnej látky sú uvedené v Dokumentácii riadenia záchranných prác, havárie, únik nebezpečnej látky v pláne ochrany obyvateľstva.

Okresný úrad Bardejov zabezpečuje informačný tok súvisiacich so záchrannými prácami po vzniku mimoriadnej udalosti prostredníctvom informačného systému civilnej ochrany.

P.č.	Úloha – činnosť OÚ	Vykonáva	Súčinnosť
1.	<i>Zabezpečenie informačného toku v súlade s vyhláškou 388/2006 Z.z.. prostredníctvom pravidelných a nepravidelných hlásení.</i>	OKR OÚ Bardejov	Dotknutá obec OÚ – Prešov, SKR MV SR

PLÁN OCHRANY UKRYTIE

CO
5.3.3

MESTO BARDEJOV

b) Prehľad ukrytia v meste Bardejov:

Por. čís.	Mesto/obec	Obsadenie úkrytov	Počet obyv. pôvodný	Odolné úkryty		Plynotesné úkryty		JÚBS	
				počet	kapacita	počet	kapacita	počet	kapacita
1	Bardejov	obyvateľstvo	32099					687	32640
		zamestnanci	5220			1	60	137	11260
		CELKOM						824	43900

c) Súhrny prehľad ukrytia v meste Bardejov:

Prehľad ukrytia v meste Bardejov

Obec	Ukrýva sa	Počet osôb	Odolné a plynotesné úkryty				OÚ a PÚ		JÚBS	
			OÚ		PÚ		s p o l u			
			Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita	Počet	Kapacita
Bardejov	obyvateľstvo	32099					0	0	687	32640
	zamestnanci	5220			1	60	1	60	137	11260
	Celkom				1	60	1	60	824	43900

Na zabezpečovanie ukrytia má mesto vypracovanú obsiahlu Dokumentáciu ukrytia, ktorá je súčasťou Dokumentácie civilnej ochrany mesta Bardejov (označenie **UKR**) a je uložená k nahliadnutiu na referáte BOZP a krízového riadenia.

PLÁN OCHRANY
INDIVIDUÁLNA OCHRANA

CO
5.3.4

MESTO BARDEJOV

INDIVIDUÁLNA OCHRANA

PLÁN OCHRANY INDIVIDUÁLNA OCHRANA

CO
5.3.4

MESTO BARDEJOV

Obsah:

1. Zásady individuálnej ochrany obyvateľstva
  - 1.1. Základné druhy prostriedkov
  - 1.2. Špeciálne prostriedky
  - 1.3. Typy ochranných filtrov
  - 1.4. Triedy ochranných filtrov
    - 1.4.1. Typy protiplynových ochranných filtrov
    - 1.4.2. Rozdelenie kombinovaných ochranných filtrov
    - 1.4.3. Rozdelenie selektívnych (špeciálnych) ochranných filtrov
    - 1.4.4. Protiprachové ochranné filtre
  - 1.5. Špeciálne prostriedky na ochranu povrchu tela
  - 1.6. Zdravotný prostriedok ZPJ 80
2. Sumárny prehľad zabezpečenia prostriedkami na území obvodu Prievidza
3. Prehľad zabezpečenia špeciálnymi prostriedkami v objektoch s nebezpečnými látkami

---

PLÁN OCHRANY INDIVIDUÁLNA OCHRANA

MESTO BARDEJOV

CO
5.3.4

1. Zásady individuálnej ochrany obyvateľstva

Individuálna ochrana obyvateľstva patrí, z hľadiska jej účelu, medzi protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia, ktoré sú určené na zníženie alebo vylúčenie následkov pôsobenia nebezpečných látok, ktorými sú prírodné alebo syntetické látky, ktoré svojimi chemickými, fyzikálnymi, toxikologickými alebo biologickými vlastnosťami samostatne alebo v kombinácii môžu spôsobiť ohrozenie života, zdravia alebo majetku.

Individuálna ochrana obyvateľstva sa zabezpečuje **prostriedkami individuálnej ochrany** (ďalej len „prostriedky“), ktorými sa rozumejú prostriedky na ochranu dýchacích ciest a očí proti účinkom nebezpečných látok, najmä počas vyhlásenia vojny a **špeciálnymi prostriedkami individuálnej ochrany**, ktorými sa rozumejú prostriedky na ochranu osôb proti konkrétnemu druhu nebezpečnej látky.

1.1. Základné druhy prostriedkov - druhy, použitie a princíp ochrany

Detská ochranná maska DM-1 – sa skladá z lícnice detskej ochrannej masky DM-1, malého ochranného filtra MOF a kapsy na ochrannú masku DM. Lícnice detských ochranných masiek DM-1 sa dodávajú a ukladajú v drevených debnách, obsahujúcich 120 kusov lícníc. Lícnice sa kompletizujú s filtrami a ukladajú do káps až pred ich výdajom. Detské ochranné masky DM-1 sú určené na individuálnu ochranu detí od 3 rokov do 15 rokov.

Ochranná maska CM-4 – sa skladá z lícnice ochrannej masky CM-4, malého ochranného filtra typu MOF-2, MOF-4 alebo MOF-5 a kapsy na ochrannú masku CM-4. Je to taktiež maska tvárová s 5 páskovým upínaním, panoramatickými zorníkmi, okuliarovými vložkami, priezvučnou vložkou a sklolaminátovou komorou s ventilom. V spodnej časti ventilovej komory je hrdlo na naskrutkovanie filtra MOF. Lícnica masky má na okraji tesniacu manžetovú líniu a je doplnená pevne zabudovanou polomaskou s dvoma ventilmi. Slúži na oddelenie vdychovaného a vydychovaného vlhkého vzduchu, znižuje škodlivý priestor a zabraňuje zahmlievaniu. Zorníky zväčšujú zorné pole a priezvučná vložka umožňuje lepšie dorozumievanie. Vyrába sa v 3 veľkostiach - 3 (najmenšia), 4, 5. Lícnice ochranných masiek CM-4 sa dodávajú a ukladajú v drevených debnách, obsahujúcich 40 kusov lícníc. Lícnice sa kompletizujú s filtrami a ukladajú do káps až pred ich výdajom. Ochranné masky CM-4 sú určené na individuálnu ochranu dospelých osôb.

Princíp ochrany - u všetkých druhov masiek prúdi vdychovaný vzduch do dýchacích orgánov cez filter, kde sa zbavuje rôznych látok a prúdi cez vydychovacie komory späť do atmosféry. Ochranné masky nechránia v prostredí zamorenom oxidom uhoľnatým alebo ak je obsah O₂ menší ako 17 objemových %.

Filtre používané v civilnej ochrane

Filtre k ochranným maskám sú vymeniteľnou súčasťou súpravy. Zabraňujú prieniku RaL, CHL, BL do vnútorných častí ochrannej masky. Nechránia pred oxidom uhoľnatým, oxidom

---

PLÁN OCHRANY INDIVIDUÁLNA OCHRANA

CO
5.3.4

MESTO BARDEJOV

---

uhličtým a pred chemickými nebezpečnými látkami chráni len čiastočne. Ak je to potrebné, dajú sa originálne filtre zameniť za špeciálne filtre.

Malý ochranný filter MOF - sa používa pri ochranných maskách CM-3, CM-4, DM-1, CM-3/3h. Je valcovitého tvaru, na hornom otvore opatrený závitovým hrdlom uzavretý skrutkovacím krytom a špeciálnou zátkou. MOF-1 je zo slabého hlbokotažného oceľového plechu, MOF-2 a MOF-4 sú z hliníkovo-horčíkovej zliatiny a zároveň sú upravené, tak aby boli odolné proti organickým plynom a parám.

Všeobecné MOF s uhlíkovým filtrom chránia proti parám a aerosólom CHL, RaL a BL. Pri bežnej koncentrácii trvá ich ochranná schopnosť dlhšie ako 3 hodiny.

1.2. Špeciálne prostriedky sú ochranné pomôcky na ochranu dýchacích ciest a povrchu tela. Špeciálne prostriedky na ochranu dýchacích ciest a očí sú :

- špeciálne ochranné masky s ochrannými filterami proti účinkom chemických látok,
- respirátory a polomasky,
- dýchacie a izolačné prístroje.

1.3. Typy ochranných filtrov

Ochranné filtre (ďalej len „OF“) sa podľa účelu rozdeľujú na tri základné triedy :

- I) protiplynové OF,
- II) kombinované OF,
- III) selektívne (špeciálne) OF,
- IV) protiprachové OF.

Filtračné prostriedky s OF nesmú byť použité v priestoroch s obsahom kyslíka vo vzduchu pod 17 objemových % a obsahom nebezpečných látok nad 1,0 objem. %. Protiplynové OF odstraňujú z kontaminovaného vzduchu menovite uvedené plyny a pary podľa špecifikácie výrobcu. Pri úniku viacerých druhov nebezpečných látok je možné použiť kombinované OF, ktoré súčasne odstraňujú dispergované pevné alebo kvapalné častice a vymedzené plyny a pary.

Protiplynové OF odstraňujú z kontaminovaného vzduchu plyny a pary rôznymi fyzikálno-chemickými dejmi, a to absorpciou, adsorpciou, chemickou reakciou, katalýzou alebo ich vzájomnou kombináciou. Každý protiplynový OF odstraňuje zo vzduchu obmedzené koncentrácie určitých plynov a pár až do doby zahltienia jeho kapacity, od ktorej dochádza k ich prieniku cez OF. Koncentrácia nebezpečnej látky v ovzduší nesmie spôsobovať rýchle zahltienie ochrannej kapacity OF. Závisí na tlaku nasýtených pár (výparnosti) nebezpečnej látky, na tesnosti pripojenia lícnice ochrannej masky (resp. ochrannej polomasky a ochrannej štvrtmasky) k ďalším súčastiam súpravy a na prieniku nebezpečnej látky tesniacou líniou obličaja alebo vydychovacími ventilmi.

PLÁN OCHRANY INDIVIDUÁLNA OCHRANA

CO
5.3.4

MESTO BARDEJOV

Celková životnosť (použitelnosť) protiplynového OF závisí na druhu a účinnej koncentrácii nebezpečnej látky, na sorpčnej kapacite použitého sorbentu, relatívnej vlhkosti a teplote vdychovaného vzduchu, a tiež na frekvencii dýchania užívateľa, podmienenej intenzitou jeho telesnej záťaže. Vždy je potrebné zachovávať opatrnosť. Ak užívateľ pociťuje vo vdychovanom vzduchu slabý zápach nebezpečnej látky, skončila sa účinnosť OF. Treba sa presunúť do priestoru s nekontaminovaným ovzduším a protiplynový OF vymeniť za nový.

V prípade, že sú protiplynové OF určené pre osoby, ktoré nemôžu nebezpečnú látku ucítiť, alebo pri prieniku plynných látok bez zápachu, je treba postupovať podľa špeciálnych pokynov výrobcu, zaručujúcich výmenu protiplynového OF skôr, ako dôjde k prieniku látky do dýchacích ciest. Za týchto podmienok je preferované použitie izolačných dýchacích prístrojov.

Vždy sa nemožno spoľahnúť na určenie nevyhnutnosti výmeny protiplynového OF pomocou čuchu. V prípade pochybností je potrebná konzultácia s výrobcu. Pri šírení viacerých nebezpečných látok v ovzduší sa životnosť OF môže znížiť rýchlejšie ako pri šírení jediného druhu látky. V niektorých prípadoch sa môže nebezpečná látka desorbovať zo sorbentu OF do dýchacích ciest užívateľa. Platí to najmä u látok s bodom varu pod + 65° C pri opakovanom použití protiplynového OF.

Životnosť protiprachových OF končí po určitom čase ich zanesením. Výmenu treba urobiť, akonáhle užívateľ pocíti stúpajúci odpor pri nadychovaní.

1.4. Triedy ochranných filtrov

Sú zavedené tri kapacitné triedy pre protiplynové a kombinované OF typov A, B, E a K a len jedna trieda pre selektívne OF :

- trieda 1 - OF s nízkou kapacitou,
- trieda 2 - OF so strednou kapacitou,
- trieda 3 - OF s vysokou kapacitou.

Ochrana zabezpečovaná pomocou OF kapacitných tried 2 a 3 zahrňuje aj stupeň zabezpečovaný zodpovedajúcim OF nižšej kapacitnej triedy.

Maximálne koncentrácie nebezpečných látok, proti ktorým môžu byť OF použité, sa určujú podľa kapacity OF, prieniku lícnice a expozičného limitu nebezpečnej látky pre pracovné prostredie.

OF sa používajú proti nebezpečným látkam takto: trieda 1-pri koncentrácii v ovzduší do 0,1 objem. %, trieda 2- pri koncentrácii do 0,5 objem. %, trieda 3-pri koncentrácii do 1,0 objem. %.

**PLÁN OCHRANY
INDIVIDUÁLNA OCHRANA
MESTO BARDEJOV**

**CO
5.3.4**

1.4.1. Typy protiplynových ochranných filtrov

Typ a trieda OF	Farebné označ.	Hlavná oblasť použitia	Min. rezistenčná doba (RD) pri prietoku plynu 30 l/min. a koncentrácii 0,5 objem. %
A2	hnedá	Proti plynom a parám org. látok s b.v. nad 65°C podľa špecifikácie výrobcu	CCl ₄ – 40 minút, cyklohexán - 35 min.
B2	šedá	Proti anorg. plynom a parám anorg. látok podľa špecifikácie výrobcu (halogény, fosgén, difosgén, kyanovodík, chlórkyán, sírovodík a chlorovodík), okrem oxidu uhoľnatého	chlór – 20 min., kyanovodík- 25 min., chlórkyán - 35 min., sírovodík - 40 min.
E2	žltá	Proti oxidu siričitému a ďalším kyslým plynom a parám podľa špecifikácie výrobcu	oxid siričitý - 20 min.
K2	zelená	Proti amoniaku a jeho org. derivátom (amínom) podľa špecifikácie výrobcu	amoniak - 40 min.
A2B2	hnedá-šedá	Proti plynom a parám org. látok s b.v. nad 65°C, proti anorg. plynom a parám anorg. látok (halogény, fosgén, difosgén, kyanovodík, chlórkyán, sírovodík a chlorovodík) podľa špecifikácie výrobcu, okrem oxidu uhoľnatého	CCl ₄ -40 min., cyklohexán - 35 min., chlór- 20 min., kyanovodík - 25 min., chlórkyán - 35 min., síro-vodík - 40 min.
B2E2	šedá-žltá	Proti anorg. plynom a parám anorg. látok podľa špecifikácie výrobcu (halogény, fosgén, difosgén, kyanovodík, chlórkyán, oxid siričitý, sírovodík a chlorovodík), okrem oxidu uhoľnatého	chlór-20 min., kyanovodík-25 min., chlórkyán-35 min., oxid siričitý-20 min., sírovodík - 40 min.
A2B2E2	hnedá-šedá-žltá	Proti plynom a parám org. látok s b.v. nad 65°C, proti anorg. plynom a parám anorg. látok podľa špecifikácie výrobcu (halogény, fosgén, difosgén, kyanovodík, chlórkyán, oxid siričitý, sírovodík a chlorovodík), okrem oxidu uhoľnatého	CCl ₄ -40 min., cyklohexán – 35 min., chlór - 20 min., kyanovodík - 25 min., chlórkyán - 35 min., sírovodík - 40 min., oxid siričitý-20 min.

**PLÁN OCHRANY
INDIVIDUÁLNA OCHRANA
MESTO BARDEJOV**

**CO
5.3.4**

1.4.2 Rozdelenie kombinovaných ochranných filtrov

Typ a trieda	Fareb. označenie	Hlavná oblasť použitia
A2-P3	hnedá-biela	Proti plynom a parám org. látok s b.v. nad 65°C podľa špeci-fikácie výrobcu, proti jemným prach. časticiam a aerosólom
B2-P3	šedá-biela	Proti anorg. plynom a parám anorg. látok podľa špecifikácie výrobcu (halogény, fosgén, difosgén, kyanovodík, chlórkyán, sírovodík a chlorovodík), okrem oxidu uhoľnatého, proti jemným prach. časticiam a aerosólom
2-P3	žltá-biela	Proti oxidu siričitému a ďalším kyslým plynom a parám podľa špecifikácie výrobcu, proti jemným prach. časticiam a aerosólom
K2-P3	zelená-biela	Proti amoniaku a jeho org. derivátom (amínom) podľa špecifikácie výrobcu, proti jemným prach. časticiam a aerosólom
A2B2-P3	hnedá-šedá-biela	Proti plynom a parám org. látok s b.v. nad 65°C, proti anorg. plynom a parám anorg. látok (halogény, fosgén, difosgén, kyanovodík, chlórkyán, sírovodík a chlorovodík) podľa špecifikácie výrobcu, okrem oxidu uhoľnatého, proti jemným prach.časticiam a aerosólom
A2B2E2-P3	hnedá-šedá-žltá-biela	Proti plynom a parám org. látok s b.v. nad 65°C, proti anorg. plynom a parám anorg. látok podľa špecifikácie výrobcu (halogény, fosgén, difosgén, kyanovodík, chlórkyán, oxid siričitý, sírovodík a chlorovodík), okrem oxidu uhoľnatého, proti jemným prach. časticiam a aerosólom
A2B2E2K2-P3	hnedá-šedá-žltá-zelená-biela	Proti plynom a parám org. látok s b.v. nad 65°C, proti anorg. plynom a parám anorg. látok (halogény, fosgén, difosgén, kyanovodík, chlórkyán, oxid siričitý, sírovodík a chlorovodík), proti amoniaku a jeho org. derivátom (amínom) podľa špecifikácie výrobcu, okrem oxidu uhoľnatého, proti jemným prach. časticiam a aerosólom

**PLÁN OCHRANY
INDIVIDUÁLNA OCHRANA
MESTO BARDEJOV**

**CO
5.3.4**

1.4.3 Rozdelenie selektívnych (špeciálne) ochranné filtre

Typ a trieda	Farebné označenie	Hlavná oblasť použitia
AX-P3	hnedá-biela	Proti nízkovrúcim org. látkam s b.v. pod 65°C, proti jemným prach. casticiam a aerosólom
NO _x -P3	Modrá-biela	Proti nitróznym plynom (oxid dusný, dusnatý, dusičitý a dusičný), proti jemným prach. časticiam a aerosólom-jednorazové použitie
CO-P3	čierna-biela	Proti oxidu uhoľnatému a dymom, proti jemným prach. časticiam a aerosólom
SX-P3	tmavo-modrá-biela	Proti látkam špecifikovaným výrobcom (napr. formaldehydu), proti jemným prach. časticiam a aerosólom
Hg-P3	červená-biela	Proti ortuti a jej zlúčeninám, proti jemným prach. časticiam a aerosólom ortuti
Reaktor-P3	oranž.-biela	Proti rádioaktívnemu jódu a jeho org. zlúčeninám (metyljodidu), proti jemným časticiam rádioakt. prachu a rádioakt. aerosólom
RIOT CONTROL -P3	čierna-biela	Proti zneschopňujúcim (policajným) plynom (látka CS)
DR-1/S	žlto-zelená	Proti rádioakt. a mimoriadne toxickým časticiam, baktériám, vírom, parám org. látok s b. v. nad 65°C, kys-lým plynom, halogénom, fosgénu, difosgénu, kyano-vodíku, sírovodíku, oxidu siričitému, arzenovodíku, fosfínu, amoniaku a jeho org. derivátom (amínom), proti vysokotox. plynom a látkam okrem oxidu uhoľ-natého
NBC-1 NBC-2	žlto-zelená	Proti rádioakt. a mimoriadne toxickým časticiam, baktériám, vírom, parám org. látok s b. v. nad 65°C, kys-lým plynom, halogénom, fosgénu, difosgénu, kyano-vodíku, sírovodíku, oxidu siričitému, arzenovodíku, fosfínu, proti vysokotox. plynom a látkam okrem oxidu uhoľ-natého
NBC-1/S	žlto-zelená	Proti rádioaktívnym a mimoriadne toxickým časticiam,

PLÁN OCHRANY INDIVIDUÁLNA OCHRANA

CO
5.3.4

MESTO BARDEJOV

NBC-2/S		baktériám, vírom, parám org. látok s b. v. nad 65oC, kyslým plynom, halogénom, fosgénu, difosgénu, kyanovodíku, sírovodíku, oxidu siričitému, arzenovodíku, fosfínu, amoniaku a jeho org. derivátom (amínom), proti vysokotox. plynom a látkam okrem oxidu uhoľnatého
---------	--	---

1.4.4 Protiprachové ochranné filtre

Typ a trieda	Fareb. označ.	Hlavná oblasť použitia	Účinnosť pri prietoku plynu 95 l/min.
P 1	biela	Proti hrubším prachovým časticiam	
P 2	biela	Proti jemným prachovým a kvapalným netoxickým časticiam a ich aerosólom	
P 3	biela	Proti jemným prachovým a kvapalným, toxickým a netoxickým časticiam, baktériám, vírom a ich aerosólom	99,995 %

1.5. Špeciálne prostriedky na ochranu povrchu tela - sú filtračného alebo izolačného typu :

- ochranné vaky a ochranné kazajky pre deti,
- špeciálne ochranné odevy a kombinézy,
- plášte, pláštenky a prevleky,
- ochranné prezuvky a ochranné rukavice pre dospelých.

Zabezpečuje ich prevádzkovateľ zdroja ohrozenia pre svojich zamestnancov a pre osoby, ktoré svojou činnosťou ohrozuje (§ 16 zákona o CO v znení neskorších predpisov).

Prostriedky ochrany sa používajú bez vyzvania ihneď po varovaní obyvateľstva po vzniku mimoriadnej udalosti.

Špeciálne prostriedky sú vyhotovované ako rôzne druhy ochranných rúšok, respirátorov alebo lícnic, pričom respirátory a lícnice sa dopĺňajú vhodným typom špeciálneho ochranného filtra.

PLÁN OCHRANY INDIVIDUÁLNA OCHRANA

CO
5.3.4

MESTO BARDEJOV

Technické parametre prostriedku na báze ochrannej masky, ktorým bude vybavený personál civilnej ochrany, detský ochranný vak a detská ochranná kazajka, ktorými budú vybavené deti predškolského veku, musia zabezpečovať ochranu pred účinkami nebezpečných látok uvoľnených pri použití zbraní hromadného ničenia a tiež pred zdravie ohrozujúcou koncentráciou nebezpečnej látky, uvoľnenej pri mimoriadnej udalosti. Lícnice ochrannej masky je potrebné doplniť dvoma ochrannými filtrami, z ktorých jeden bude určený na zachytávanie nebezpečných látok v širokom spektre ich druhov a do koncentrácie približne 5000 ppm (0,5 % obj.) a druhým bude špeciálny filter na zachytávanie tých nebezpečných látok, ktoré sa v priestore predpokladanej činnosti môžu vyskytnúť pri ich úniku zo stacionárnych zdrojov.

Spôľahlivú ochranu pred smrteľnou koncentráciou nebezpečnej látky uvoľnenej pri mimoriadnej udalosti môžu zabezpečiť len izolačné dýchacie prístroje doplnené plynotesnými protichemickými odevmi, nakoľko použitie ochranných masiek je okrem druhu a koncentrácie nebezpečnej látky limitované aj obsahom kyslíka v kontaminovanom vzduchu. Z toho dôvodu sa pri stanovovaní technických parametrov špeciálneho prostriedku spoľahlivou ochranou pred smrteľnou koncentráciou nebezpečnej látky rozumie ochrana na nevyhnutnú dobu, to znamená na dobu potrebnú na opustenie kontaminovaného priestoru.

Za výdaj prostriedkov obyvateľstvu zodpovedá:

- primátor mesta,
- vedúci organizácie.

Individuálna ochrana sa upresňuje, odvoláva, prípadne na ďalšom území vyhlasuje na základe rozhodnutia príslušného krízového štábu podľa výsledkov monitorovania.

Pre plynulé organizačné zabezpečenie výdaja PIO obyvateľstvu, starosta obce, vedúci organizácie vopred plánuje zriadenie výdajných stredísk, personálne obsadenie a materiálne vybavenie.

Ochrana príslušníkov jednotiek nasadených v ohrozenom priestore pri záchranných prácach sa zabezpečuje ochrannými maskami a špeciálnymi ochrannými odevmi (SOO CO).

Právnu úpravu individuálnej ochrany obyvateľstva rieši zákon NR SR č.42/94 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, ktorý v vymedzuje úlohy systému civilnej ochrany a práva fyzických osôb na zabezpečenie prostriedkami individuálnej ochrany.

**PLÁN OCHRANY
ZÁCHRANNÉ PRÁCE**

**CO
5.3.5**

MESTO BARDEJOV

**OPATRENIA
NA ZABEZPEČENIE ZÁCHRANNÝCH PRÁČ**

PLÁN OCHRANY ZÁCHRANNÉ PRÁCE

CO
5.3.5

MESTO BARDEJOV

---

1. CHARAKTERISTIKA POSTIHNUTÉHO ÚZEMIA

Územie postihnuté možnými záplavami pri nadmerných zrážkach je charakterizované :

- zničením a rozrušením obytných a hospodárskych budov, priemyselných objektov, dopravných prostriedkov a zariadení
- poškodením energetických rozvodov a ich zariadení
- uhynutými zvieratami
- zaplavením rozsiahleho územia
- zdevastovaným územím naplaveninami bahna, dreva a iného materiálu
- vznikom infekčných ochorení ohrozujúcich zdravie osôb a zvierat
- zničením, alebo rozrušením poľnohospodárskych a lesných porastov
- zničením pozemných komunikácií
- celkovým narušením chodu života, výroby a zásobovania

2. SPÔSOB, ROZSAH A PORADIE ÚLOH

Záchranné práce vykonáva a príkazmi riadi :

- právnická a fyzická osoba vo svojom objekte
- obec, ak účinky zaplavenia presiahnu pôsobnosť právnickej, alebo fyzickej osoby
- obvodný úrad, ak účinky záplav presiahnu územie obce
- obvodný úrad v sídle kraja, ak účinky záplav presiahnu územie obvodu
- ministerstvo vnútra, ak účinky záplav presiahnu územie kraja

a) Záchranné práce

Zahŕňajú súbor činností s cieľom vyhľadať a vyslobodiť postihnuté osoby, zachrániť život, poskytnúť prvú pomoc a odsun mimo postihnutého priestoru, následne zachrániť majetok :

- prieskum na postihnutom území
- vyhľadanie postihnutých osôb
- vyslobodenie osôb uviaznutých v troskách, vrakoch, úkrytoch, zaplavených budovách
- poskytnutie zdravotníckej pomoci
- odsun z postihnutého územia
- uzatvorenie a označenie postihnutého územia
- dezinfekcia, dezinfekcia a deratizácia priestorov potrebných pre nasadenie síl
- ochrana postihnutých osôb a nasadených síl a prostriedkov pred vplyvmi počasia
- núdzové zásobovanie a ubytovanie
- poskytnutie veterinárnej starostlivosti ohrozeným zvieratám

---

PLÁN OCHRANY ZÁCHRANNÉ PRÁCE

CO
5.3.5

MESTO BARDEJOV

---

b) Evakuácia

Pokiaľ sa nestihla v plnom rozsahu vykonať pred zaplavením územia, vykonáva sa po zaplavení územia v rámci záchranných prác, s umiestnením zachránených osôb v ubytovacích zariadeniach podľa **plánu evakuácie**.

3. SILY A PROSTRIEDKY

Na nasadenie na výkon záchranných prác slúžia tieto sily a prostriedky :

a/ sily a prostriedky civilnej ochrany

b/ sily a prostriedky štátnych orgánov - HaZZ, Policajný zbor

c/ sily a prostriedky právnických osôb – BAPOS m.p. Bardejov, mestský hasičský zbor

d/ jednotky civilnej ochrany obce

e/ odborné skupiny v rámci Prešovského kraja, ktoré vytvára najmä štátny podnik Povodie Bodrogu a Hornádu a jeho odštepny závod v Trebišove, určené najmä na vykonanie týchto opatrení :

- odstraňovanie prekážok na odtok vôd
- odvádzanie záplavových vôd
- odvádzanie vnútorných vôd
- budovanie druhotných ochranných línii

f/ verejnoprávne inštitúcie s humanitným poslaním (SČK, organizácie s humanitným zameraním)

g/ určené jednotky Ozbrojených síl SR v zmysle listu MV SR č. 97 / E 126 – 4 pre ťažké trhacie práce (odstránenie zátarasou, ľadu) :

- ženijná jednotka Sereď hlavne pre povodie rieky Váh

h/ prostriedky uvedené v Povodňovom pláne záchranných prác obce (prehľady čerpadiel, dezinfekčných prostriedkov, plavidiel, dopravných prostriedkov, nakladačov, honov, požiarnej techniky, cisterien, pluhov, vysokozdvížných vozíkov, náhradných zdrojov elektrickej energie, vrtuľníkov, sanitiek, autožeriavov, buldozéro, cestných valcov, traktorov, obytných príviesov, atď.)

4. HLÁSENIA

Správy o stave a priebehu záchranných prác predkladá denne so stavom k 6⁰⁰ hodine a k 18⁰⁰ hodine obvodný úrad v sídle kraja ministerstvu vnútra do 8⁰⁰ h, resp. do 20⁰⁰ hodiny. Mimoriadne hlásenia sa predkladajú ihneď (informácia o vzniku mimoriadnej udalosti, spresnenie rozsahu mimoriadnej udalosti, informácia o začatí, alebo skončení záchranných prác, hlásenie o okolnostiach narušujúcich ich priebeh). Mesto predkladá hlásenia okresnému úradu do 6³⁰ h, resp. do 18³⁰ hodiny, obvodný úrad obvodnému úradu v sídle kraja do 7⁰⁰ h, resp. do 19⁰⁰ hodiny.

**PLÁN OCHRANY
ZÁCHRANNÉ PRÁCE**

**CO
5.3.5**

MESTO BARDEJOV

**PLÁN OCHRANY
GRAFICKÁ ČASŤ PLÁNU
OCHRANY**

**CO
5.4**

MESTO BARDEJOV

**GRAFICKÁ ČASŤ
PLÁNU OCHRANY**

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE

MESTO BARDEJOV

CO
6

VAROVANIE
A
VYROZUMENIE

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE

MESTO BARDEJOV

CO
6

PLÁN
VAROVANIA A VYROZUMENIA
mesto Bardejov

V súlade s vyhláškou č. 388/2006 Z. z. o podrobnostiach na zabezpečovanie technických a prevádzkových podmienok informačného systému civilnej ochrany v znení neskorších predpisov a v zmysle aktualizovaných Metodických pokynov na organizovanie a prevádzkovanie spojenia na účely civilnej ochrany sú zabezpečené základné druhy spojenia pri vzniku mimoriadnej udalosti.

Organizácia spojenia je zabezpečená prostredníctvom operátorov KS IZS OÚ Prešov:

- osobitnú telekomunikačnú sieť CO, ktorú tvorí jeden digitálny okruh zriadený medzi varovacím a vyrozumievacím centrom (ďalej VVC) Sekcie IZS a KM MV SR a VVC odboru KR OÚ v sídle kraja Prešov,
- telefónne spojenie
- faxové spojenie
- telefónne spojenie v mobilných sieťach najmä v mimopracovnej dobe pracovníkom odboru krízového riadenia obvodných úradov, ktorí sú v dosahiteľnosti,

Varovanie obyvateľstva je zabezpečené na ohrozenom území prostredníctvom územného systému varovania. Vykonané bude predovšetkým sirénami CO (alebo hasičskými sirénami), pričom pre ohrozenie vodou bude použitý 6 minútový stály tón sirén alebo všeobecné ohrozenie 2 minútový kolísavý tón sirén (prípadne signalizačné zariadenia). Dohovorený signál sa ihneď po jeho ukončení dopĺňa slovnou informáciou (oznamom) vo vysielaní rozhlasových a televíznych staníc alebo v miestnych informačných prostriedkoch miest, obci (miestny rozhlas).

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY

VYROVANIE A VYROZUMENIE

MESTO BARDEJOV

CO
6

1. Opis systému varovania obyvateľstva a osôb prevzatých do starostlivosti

Nakoľko mesto Bardejov je ohrozená mimoriadnou udalosťou, napríklad povodňou alebo únikom nebezpečnej látky do životného prostredia pri preprave po pozemných komunikáciách bude zabezpečovať varovanie a vyrozumenie obyvateľstva a organizácie (podnikateľov a školské zariadenia) nachádzajúce sa v katastrálnom území mesta, ktoré budú varované obecným rozhlasom, ak je inštalovaný, alebo technickými prostriedkami civilnej ochrany a vyrozumení telefonicky z informačného miesta CO zriadeného na mestskom úrade na sekretariáte primátora mesta (t.č. 054/4862 122). Z informačného miesta mesta bude zvolaný krízový štáb mesta Bardejov.

Ohrozené obyvateľstvo bude vyrozumené technickými prostriedkami civilnej ochrany s následnou ústnou informáciou v Slovenskom rozhlase, v Slovenskej televízii a v Bardejovskej televízii.

O vzniku MU na území mesta Bardejov bude mestu informované technickými prostriedkami civilnej ochrany s následnou ústnou informáciou v Slovenskom rozhlase, v Slovenskej televízii a v Bardejovskej televízii.

Varovanie a vyrozumenie vykonáva sa podľa spracovaného **plánu varovania a vyrozumenia** s využitím vlastných spojovacích prostriedkov.

2. Varovné signály a spôsob ich vyhlasovania na ohrozenom území

Varovanie obyvateľstva sa vykonáva varovnými signálmi:

1. **Všeobecné ohrozenie** – dvojminútovým kolísavým tónom sirén pri ohrození alebo pri vzniku mimoriadnej udalosti, ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.
2. **Ohrozenie vodou** - šesťminútovým stálym tónom sirén pri ohrození ničivými účinkami vody.
3. **Koniec ohrozenia** - 2 min. stály tón dopĺňaný hovorenou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov.

Preskúšanie prevádzkyschopnosti systémov varovania a vyrozumenia obyvateľstva sa vykonáva vždy v druhý piatok v mesiaci o 12.00 hod, - dvojminútovým stálym tónom sirén po predchádzajúcom informovaní obyvateľstva o čase skúšky prostredníctvom hromadných

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE
MESTO BARDEJOV

CO
6

informačných prostriedkov, t. j. v Slovenskom rozhlase. Koordináciu preskúšania týchto systémov vykonáva Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky.

3. Postup pri vyhlasovaní varovných signálov

Varovanie obyvateľstva je zabezpečené na ohrozenom území prostredníctvom územného systému varovania. Vykonané bude predovšetkým sirénami CO (alebo hasičskými sirénami), pričom pre ohrozenie vodou bude použitý 6 minútový stály tón sirén alebo všeobecné ohrozenie 2 minútový kolísavý tón sirén (prípadne signalizačné zariadenia). Dohovorený signál sa ihneď po jeho ukončení dopĺňa slovnou informáciou (oznamom) vo vysielaní rozhlasových a televíznych staníc alebo v miestnych informačných prostriedkoch obce (miestny rozhlas).

4. Prehľad siete sirén Bardejov

OBEC	ADRESA	MAJITEĽ	SIRÉNA č.	TYP	ROK	OVLÁD.
					ZÁST.	
Bardejov	MAKOS TRADE a.s.	OÚ	BJ-001	DS-977	1975	MO
Bardejov	VII.ZŠ Vinbarg	Sekcia KR	BJ-002	P-1200	2014	RDS
Bardejov	SCOMA a.s.	Sekcia KR	BJ-003	P-1200	2014	RDS
Bard.N.Ves	Obv.zdrav.stred.187	OÚ	BJ-005	DS-977	1976	MO
Bardejov	Zimný štadión,Kutuzovova ul	Mesto BJ	BJ-004	Pavián 300	2011	RDS
Bardejov	MÚ,Radničné námestie 16	OÚ	BJ-006	DS-977	1975	MO
Bard.-Dlhá Lúka	Bardejov-CZŠ Dlhá Lúka139	Sekcia KR	BJ-007	P-600	2015	RDS
Bardejov	1.ZŠ Komenského	Sekcia KR	BJ-023	P-1200	2014	RDS
Bardejov	6.ZŠ Pod Papierňou	Sekcia KR	BJ-024	P-1200	2014	RDS
Bardejov	Okresný úrad Bardejov	Sekcia KR	BJ-025	P-1200	2014	RDS,M
Bard.N.Ves	MŠ Bardejovská Nová Ves	Sekcia KR	BJ-027	P-1200	2022	RDS
Bardejov	ZŠ a MŠbl.Zefyrína, Poštárka 120A	Sekcia KR	BJ-028	P-600	2022	RDS
Bard. Kúpele	KĽU MV SR Družba Bardejovské Kúpele	Sekcia KR	BJ-030	P-600	2022	RDS

5. Opis systému vyrozumienia orgánov, organizácií a osôb činných pri riešení následkov havárie

1. Správu o vzniku mimoriadnej udalosti – Ohrozenie vodou (šesťminútovým stálym tónom sirén) pri ohrození ničivými účinkami vody prevezme mesto Bardejov od KS IZS
2. Správu môže ďalej prevziať v pracovnej dobe v čase 07,00 – 15,00 hod. z OÚ Bardejov, odboru civilnej ochrany a krízového riadenia a v mimopracovnej dobe z vyrozumievacieho a varovacieho centra (koordinačného strediska IZS) Okresného úradu Prešov.
3. Mimoriadnu udalosť – pri preprave nebezpečných látok na cestnej trase môže nahlásiť niektorý z obyvateľov obce alebo od IZS Okresného úradu Prešov.

Správu o vzniku mimoriadnej udalosti obdrží mesto – primátor alebo sekretariát a v mimopracovnej dobe primátor mesta. Povinnosťou osoby, ktorá obdrží informáciu o vzniku mimoriadnej udalosti ju okamžite odovzdá túto správu primátorovi mesta a v prípade jeho neprítomnosti určenému zástupcovi. Primátor mesta, v prípade jeho neprítomnosti ním poverený zástupca vydá svojím rozhodnutím pokyn na zvolanie krízového štábu mesta, ktorý začne svoju činnosť v zmysle spravovaného plánu ochrany obyvateľstva.

6. Vyrozumie o vzniku mimoriadnej udalosti obyvateľstva a organizácií na území obce

V prípade vzniku mimoriadnej udalosti – prvotné vyrozumievanie sa vykonávajú pomocou pevnej telefónnej linky cez primátora mesta a pracovníka sekretariátu mestského úradu.

Zároveň sa telefonicky vyrozumie krízový štáb mesta Bardejov a varuje ohrozené obyvateľstvo a organizácie na území mesta pomocou mestského rozhlasu.

V mimopracovnej dobe správu o vzniku mimoriadnej udalosti – nahlási osoba (pracovník mesta, obyvateľ mesta) – informáciu primátorovi mesta v prípade jeho neprítomnosti, ním poverenému zástupcovi, ktorý vydá príkaz na vyrozumie:

- krízový štáb mesta Bardejov,
- OÚ Bardejov, odbor krízového riadenia – pracovníka v služobnej hotovosti (0903910273)
- KS IZS - 112
- organizácie a školské zariadenia na území mesta.

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE

MESTO BARDEJOV

CO
6

Hlavné miesto riadenia sa nachádza v budove mestského úradu v kancelárií primátora mesta. Zároveň je v kancelárii primátora mesta zriadené informačné miesto CO. Spojenie je zabezpečené na telefónnom čísle 054/4862 122.

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE
MESTO BARDEJOV

CO
6

Varovanie ohrozeného obyvateľstva varovnými signálmi CO
Varovné signály CO

<i>Názov signálu</i>	<i>Použitý v prípade</i>	<i>Spôsob varovania</i>
<i>Všeobecné ohrozenie</i>	Pri ohrození alebo vzniku mimoriadnej udalosti ako aj pri možnosti rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti	2 - minútový <u>kolísavý tón sirén</u>
Doplnenie varovného signálu slovnou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov		
<i>Ohrozenie vodou</i>	Pri ohrození ničivými účinkami vody	6 - minútový <u>stály tón sirén</u>
Doplnenie varovného signálu slovnou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov		
<i>Koniec ohrozenia</i>	Koniec ohrozenia alebo koniec pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti	2 - minútový <u>stály tón sirén bez opakovania</u>
Doplnenie varovného signálu slovnou informáciou prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov		

Doplnková slovná informácia
vysiela sa ihneď po odznení varovného signálu

<i>Poradie</i>	<i>Obsah slovnej informácie</i>
<i>a)</i>	Deň a hodina vzniku a skončenia ohrozenia
<i>b)</i>	Údaje o zdroji ohrozenia
<i>c)</i>	Údaje o druhu ohrozenia
<i>d)</i>	Údaje o veľkosti ohrozenia
<i>e)</i>	Základné pokyny pre činnosť obyvateľstva

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE
MESTO BARDEJOV

CO
6

Vyhlasovanie

ohrozenia počas vojnového stavu

<i>Ohrozenie vyhlásené v prípade</i>	<i>Spôsob vyhlásenia</i>
Možného vzdušného napadnutia územia štátu počas vojnového stavu	2 - minútový <u>kolísavý tón sirén</u>
Doplnková slovná informácia vysielaná prostredníctvom hromadných informačných prostriedkov	

Doplnková slovná informácia

vysielaná ihneď po vyhlásení ohrozenia v prípade možného vzdušného napadnutia územia štátu

<i>Poradie</i>	<i>Obsah slovnej informácie</i>
a)	Vymedzenie územia, pre ktoré je ohrozenie vyhlásené
b)	Výraz "VZDUŠNÝ POPLACH"

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE

MESTO BARDEJOV

CO
6

Pravidelná odborná prehliadka (revízia) elektrických zariadení - elektrických poplachových sirén v majetku obvodných úradov sa vykonáva pravidelne v zmysle vyhlášky MPSVaR SR č. 508/2009 Z. z. Všetky uvedené sirény majú platnú odbornú prehliadku.

Trvalá prevádzkyschopnosť systémov varovania a vyrozumienia obyvateľstva sa overuje pravidelným preskúšaním spravidla druhý piatok v mesiaci o 12⁰⁰ hod. v súlade s § 5 vyhlášky č. 388/2006 Z. z. v znení neskorších predpisov.

Obsluhovať a aktivovať sirény pomocou miestneho ovládania môžu iba oprávnení užívatelia: starostovia obcí a primátori miest a z ich poverenia ďalšie osoby. Oprávnená osoba aktivuje koncové prvky varovania v prípade ohrozenia života, zdravia alebo majetku osôb alebo v prípade pravidelného preskúšania prevádzkyschopnosti systémov varovania a vyrozumienia obyvateľstva spôsobom uvedeným v § 3a) zákona č. 42/1994 Z. z. v znení neskorších predpisov. Zoznam poverených osôb sa uvádza v prílohe č. 5.

Práva a povinnosti správcu majetku a oprávneného užívateľa vo veci umiestnenia a prevádzkovania sirén vo vlastníctve štátu na území Okresného úradu Bardejov sú upravené formou zmlúv o umiestnení a prevádzkovaní zariadenia civilnej ochrany.

Subsystem vyrozumienia osôb je predurčený pre vyrozumenie orgánov, organizácií a určených osôb¹⁾ o nebezpečenstve alebo vzniku mimoriadnej udalosti a riešení krízových situácií (vypovedanie vojny, vyhlásenie vojnového stavu, núdzového alebo výnimočného stavu) . Umožňuje celoplošné alebo lokálne vyrozumenie.

Vyrozumenie osôb sa vykonáva podľa plánu vyrozumienia, ktoré tvoria súčasť dokumentácie civilnej ochrany. Vykonávajú ho zložky civilnej ochrany, orgány štátnej správy a miestnej samosprávy. Vyrozumenie o riešení krízových situácií sa vykonáva podľa rozhodnutia územne príslušnej bezpečnostnej rady.

Uznesením Vlády SR č. 996 zo 14. decembra 2005 sa schválil návrh smernice, ktorou sa upravuje spôsob vyrozumienia o vypovedaní vojny, o vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie na území SR.

Vo vertikálnej línii vyrozumieva Sekcia krízového riadenia Ministerstva vnútra SR okresný úrad v sídle kraja. Okresný úrad v sídle kraja ďalej vyrozumieva okresné úrady vo svojej pôsobnosti. Okresné úrady vyrozumievajú obce vo svojej pôsobnosti.

Technicky je prenos signálov a slovnej informácie vo vertikálnej línii zabezpečovaný z VVC SKR MV SR po stupeň kraj v dátovej forme prostredníctvom výpočtovej techniky. Zariadenie je schopné preniesť signál do 3 sekúnd a začať prenos slovnej informácie. Ako prenosové prostredie je využívaná telekomunikačná sieť civilnej ochrany, ktorá je tvorená

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE
MESTO BARDEJOV

CO
6

medzimestskými (miestnymi) telekomunikačnými okruhmi so zvýšenou kvalitou.²⁾

Vyrozumenie okresných úradov z okresného úradu v sídle kraja je zabezpečované:

- a) telefonicky prostredníctvom VTS,
- b) prostredníctvom stálych a mobilných verejných telekomunikačných sietí. Týmto spôsobom je v plnom rozsahu zabezpečované vyrozumenie okresného úradu v mimopracovnej dobe (vyrozumenie zamestnanca odboru KR v služobnej pohotovosti).

V horizontálnej línii je vyrozumenie zabezpečované vo viacerých úrovniach (kraj, okres, obec). Súčasťou vyrozumenia je okrem iného aj zvolanie zamestnancov vlastného odboru KR ako i členov krízových štábov a evakuačných komisií.

Okresný úrad vyrozumieva orgány, organizácie a obce alebo zvoláva členov krízového štábu obvodného úradu a evakuačnej komisie. Pre zabezpečenie odovzdávania správ k vyrozumeniu orgánov a organizácií je vypracovaný „Prehľad osôb, oprávnených prijímať správy v prípade vypovedania vojny, vyhlásenia vojnového stavu, výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácii“ v určenom I. a II. poradí. Súčasťou zoznamu sú aj subjekty hospodárskej mobilizácie.

Obecné a mestské úrady zaradené do I. a II. poradia vyrozumievajú ďalej všetky orgány, organizácie a obce podľa spracovaného „Prehľadu osôb, oprávnených prijímať správy...“ v určení podľa uvedeného poradia a podľa prílohy: Zabezpečenie odovzdávania správ k ďalšiemu vyrozumeniu.

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE
MESTO BARDEJOV

CO
6

VZOR

Text doplňujúcej informácie na odvysielanie po zaznení sirény a režimové opatrenia pre obyvateľstvo

Vážení občania,
venujte prosím pozornosť nasledujúcemu oznamu:

Dnes, t.j. .... o ..... hod. bolo tónom sirény oznámené ohrozenie obyvateľstva obce (časti obce) ..... únikom ..... (napr. chemickej nebezpečnej látky chlóru) z ..... závislosti od smeru vetra je potenciálne ohrozené celé územie obce ..... Žiadame obyvateľov obce, aby zachovali pokoj a vykonali nasledovné odporúčané opatrenia.

Napríklad:

pri pobyte v budove

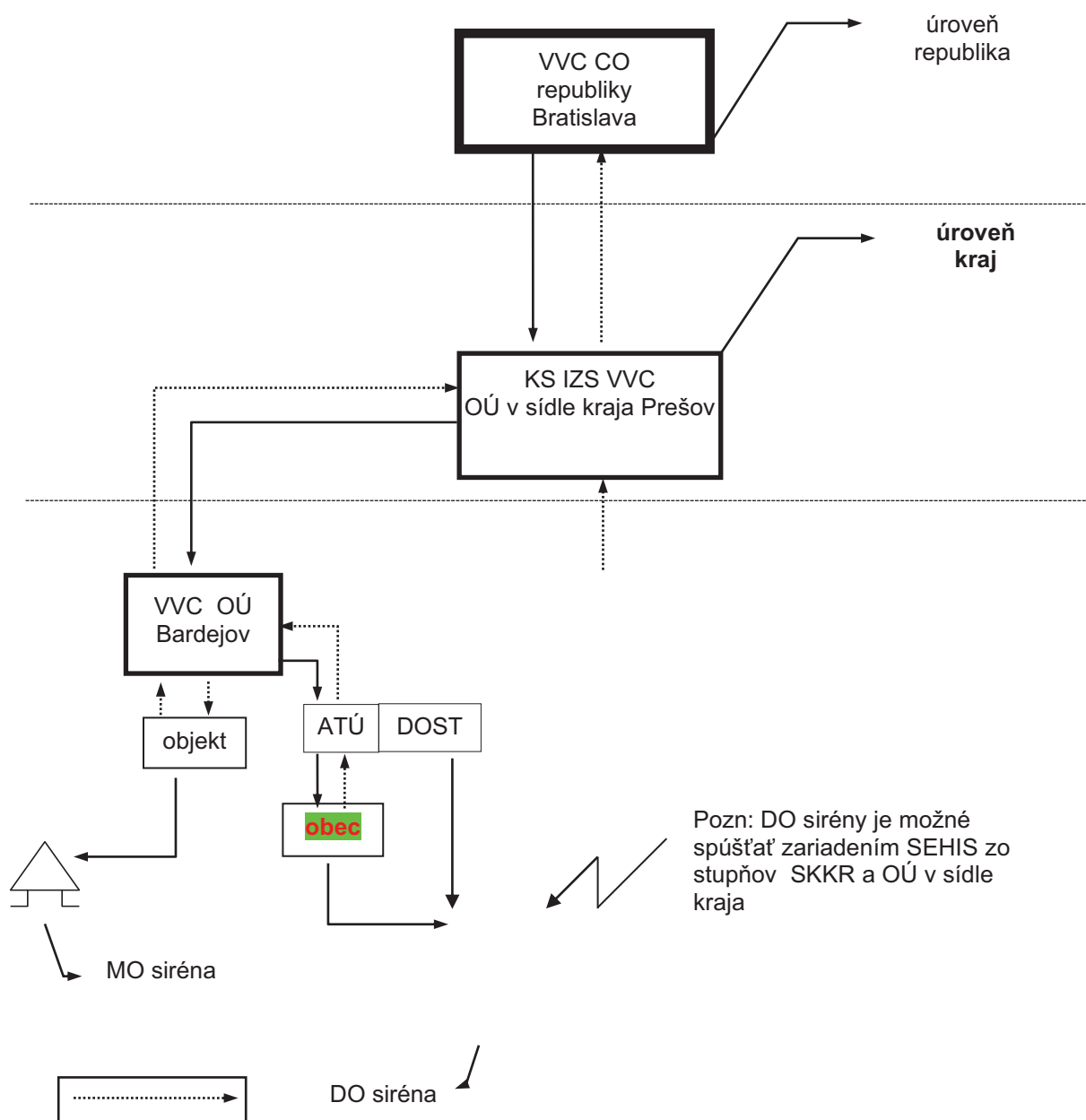
- zostať vo vnútri, prípadne sa ukryť v úkryte (ak je dostupný),
- vytvoriť izolovaný uzavretý priestor – uzavrieť a utesniť okná, dvere, vetráky, odstaviť klimatizáciu,
- pripraviť si improvizovanú ochranu dýchacích ciest, očí a odkrytých častí tela,
- sledovať vysielanie miestneho rozhlasu a riadiť sa podľa vysielaných pokynov,
- pripraviť si evakuačnú batožinu,
- telefonovať len v súrnom prípade, nezaťažovať telefónne linky
- poskytnúť pomoc chorým, postihnutým a starším osobám, postarať sa o deti bez dozoru,
- budovu opustiť len na pokyn.

pri pobyte mimo budovu

- zachovať rozvahu, zorientovať sa podľa situácie a rozhodnúť sa pre opustenie priestoru ohrozeného nebezpečnou látkou, podľa možnosti kolmo na smer prízemného vetra, alebo najkratšou trasou z oblasti ohrozenia,
- na ochranu dýchacích ciest použiť improvizované prostriedky individuálnej ochrany (vo vode namočená vreckovka, šatka a pod.)
- v časovej tiesni okamžite vyhľadajte úkrytie v budovách a postupujte ako pri pobyte v budove
- o deti v školách a predškolských zariadeniach je postarané, nesnažiť sa ich vyzdvihnúť.

O vývoji situácie a o ochranných opatreniach vás budeme priebežne informovať.

Schéma prieniku signálu „Ohrozenie“

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE

MESTO BARDEJOV

CO
6

Závěrečné ustanovenia

Upresňovanie plánu vyrozumenia týkajúce sa počtov vyrozumievaných subjektov a dôležitých okolností týkajúcich sa systému ich vyrozumievania bude vykonávané 1x za polrok na základe vzniknutých zmien

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE
MESTO BARDEJOV

CO
6

1.a METODIKA ČINNOSTI
po vypovedaní vojny, vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu,
núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie

Úloha Číslo	Splniť v čase P +	Úloha – činnosť	Záznamy
1.1.		Znenie správy o vypovedaní vojny, o vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie Tu (funkcia, titul a priezvisko odovzdávajúceho). „Na základe rozhodnutia (koho) bol (a) dňa (dátum) v čase .....(hodina) na území Slovenskej republiky(na časti územia)vypovedaná vojna, vyhlásený(á) vojnový stav, výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna situácia. Čas P.....(hodina) Potvrďte príjem !“	
1.2.		Zapíše presné znenie správy o vypovedaní vojny, o vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie.	
1.3.		Potvrdí príjem a overí správnosť prijatej správy po prerušení spojenia, od ktorého bolo vyrozumenie prijaté spätnou otázkou touto formou: Tu (funkcia, hodnosť a priezvisko prijímateľa správy). „Prijal som správu v tomto znení: (zopakujte presné znenie prijatej správy). Potvrďte správnosť textu prijatej správy !“ Odovzdávajúci potvrdí správnosť textu prijatej správy takto: „Potvrdzujem správnosť textu prijatej správy!“ ak nesúhlasí zopakuje znenie.	
1.4.		Odovzdať správu prednostovi okresného úradu, vedúcemu odboru krízového riadenia podľa plánu vyrozumienia stanovenými prostriedkami touto formou: Tu (funkcia, hodnosť a priezvisko odovzdávajúceho) „Na základe rozhodnutia (koho) bol (a) dňa (dátum) v čase P.....(hodina) na území Slovenskej republiky (na časti územia) vypovedaná vojna, vyhlásený(á) vojnový stav, výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna situácia. Potvrďte príjem!“ Na určenom tlačive sa zapisat' astronomický čas odovzdania správy a overenia správy, osobe, ktorá bola vyrozumená	

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
VYROVANIE A VYROZUMENIE
MESTO BARDEJOV

CO
6

1.4.1.	<p>Odozdať prijatú správu o vypovedaní vojny, o vyhlásení vojnového stavu, výnimočného stavu, výnimočného stavu, núdzového stavu alebo mimoriadnej situácie okresným úradom, obciam a ostatným subjektom v poradi určenom plánom vyrozumenia touto formou:</p> <p>Tu (<i>funkcia titulu a priezvisko odovzdávajúceho</i>) „Na základe rozhodnutia (koho) bol (a) dňa (dátum) v čase .....(hodina) na území Slovenskej republiky(na časti územia) vypovedaná vojna, vyhlásený(á) vojnový stav, výnimočný stav, núdzový stav alebo mimoriadna situácia. Potvrďte príjem!“</p> <p>Na určenom tlačive zapísať astronomický čas odovzdania a overenia správy , u každého vyrozumeného subjektu .</p>	
--------	--	--

DOKUMENTÁCIA

**CIVILNEJ OCHRANY
REŽIMOVÉ OPATRENIA**

**CO
7**

MESTO BARDEJOV

REŽIMOVÉ OPATRENIA

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

---

1. ÚVOD

Podľa § 3 ods. 11 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov protiradiačné, protichemické a protibiologické opatrenia sú opatrenia určené na zníženie alebo na vylúčenie následkov pôsobenia nebezpečných látok. **Tieto sa realizujú** plnením režimových opatrení. **Režimovými opatreniami sa rozumie** spôsob ochrany a bezrizikovej činnosti štábov, odborných jednotiek a zamestnancov objektov s nepretržitou prevádzkou, na zníženie alebo na vylúčenie následkov pôsobenia nebezpečných látok.

Vzhľadom na uvedené **boli vypracované „Metodické pokyny pre režimové opatrenia v oblastiach ohrozenia mimoriadnymi udalosťami s únikom nebezpečných látok“** (ďalej len „Metodické pokyny...“) pre potreby ministerstiev, ostatných ústredných orgánov štátnej správy a štátnych orgánov, orgánov miestnej štátnej správy a orgánov samosprávy, právnických osôb a fyzických osôb.

„Metodické pokyny...“ okrem poznatkov zo zahraničia **zahrňujú** skúsenosti zo záchranných, lokalizačných a likvidačných prác (ďalej len „ZP“) na odstraňovanie následkov mimoriadnych udalostí na území SR. **Tieto vykonali najmä** štáby a odborné jednotky CO zriadené pre potrebu územia, odborné jednotky vojenských záchranných útvarov CO, Zboru požiarnej ochrany SR, Policajného zboru SR a Armády SR, kontrolné chemické laboratória CO a verejnoprávne inštitúcie s humanitným poslaním.

„Metodické pokyny...“ **umožňujú zabezpečiť** potreby právnických osôb a fyzických osôb s dôrazom na ochranu života a zdravia. **Sú využiteľné** na vzdelávanie a výcvik štábov a odborných jednotiek. **Môžu ich aplikovať** verejnoprávne inštitúcie s humanitným poslaním, právnické osoby a fyzické osoby poskytujúce záchrannárske služby.

Zámerom dokumentu **je užívateľom odporučiť** spôsob ochrany, bezrizikovej činnosti a vzájomnej súčinnosti v oblastiach ohrozenia účinkami nebezpečných látok pre ochranu ich života a zdravia, a tiež iných ohrozených osôb, zvierat, životného prostredia a majetku.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

---

2. REŽIMOVÉ OPATRENIA V OBLASTI OHROZENIA MIMORIADNOU UDALOSŤOU S ÚNIKOM CHEMICKÝCH LÁTOK

2.1. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRE ŠTÁBY A ODBORNÉ JEDNOTKY PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI S ÚNIKOM CHEMICKÝCH LÁTOK ZO STACIONÁRNEHO ZDROJA

- 1) **Odovzdať** oprávneným orgánom prijatý varovný signál o vzniku mimoriadnej udalosti, doplňujúcu hovorenú informáciu a iné informácie, **reagovať** na prijaté signály a **plniť** pokyny.
- 2) **Doplniť a prekontrolovať** špeciálny materiál na záchranu života a zdravia osôb.
- 3) **Zachraňovať** život a zdravie osôb a **následne** majetok, zvieratá a životné prostredie.
- 4) Po zistení príznakov postihnutia chemickými látkami **poskytnúť** prvú predlekársku pomoc (**pozri prílohu č. ...)** **sebe navzájom** a iným osobám. **Tieto presunúť** na prvú lekársku pomoc a **odsunúť** mimo oblasti ohrozenia.
- 5) **Lokalizovať šírenie** chemických látok zo zdroja úniku do okolia (zásahom do technologického zariadenia, utesnením, terénnymi úpravami a pod.).
- 6) **Zabezpečiť si** individuálnu ochranu špeciálnymi prostriedkami individuálnej ochrany (ďalej len „ŠPIO“), **pomôcť** pri nasadení iným osobám. **Chrániť si** dýchacie cesty, oči a povrch tela, **tým zabrániť** kontaminácii organizmu. **Dodržať** normy používania PIO stanovené podľa teploty okolitého vzduchu.
- 7) **Monitorovať** šírenie chemických látok a **tieto identifikovať**. Podľa situácie **navrhnuť a usmerniť** režim života. **Monitorovať** povrchovú kontamináciu osôb, plošnú kontamináciu rôznych povrchov a kontamináciu ovzdušia.
- 8) **Určiť a vytýčiť** hranice oblasti ohrozenia, pásmo smrteľného ohrozenia, pásmo ohrozenia zdravia a bezpečný priestor. **Zriadiť** vstupné a výstupné miesta na hraniciach oblasti ohrozenia aj pracoviská na výkon ZP na náveternej strane prízemného vetra. Hranice oblasti pružne a zároveň nepriepustne **uzatvoriť**.
- 9) V pásme smrteľného ohrozenia **použiť** izolačné ŠPIO (**pozri prílohu č. 1**). Počas činnosti **kontrolovať** ich technický stav a **vykonať** funkčné skúšky po každom použití. Poruchy **nahlásiť** riadiacemu orgánu ZP a ŠPIO **si vymeniť** za funkčné.
- 10) Izolačné ŠPIO **použiť vždy** pri znížení obsahu kyslíka vo vzduchu **pod 17 objemových %** a zvýšení obsahu chemických látok nad **0,5 objemových %**.
- 11) **Stanoviť a dodržať** časový harmonogram striedania pracovných smien, **poskytnúť im** odpočinok, a **tým zabrániť** preťaženiu a ohrozeniu ich života a zdravia. **Zabezpečiť im** zdravotne nezávadné stravovanie.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 12) **Prerušit a odpojiť** poškodené a zničené inžinierske siete, **staticky zabezpečiť a asanovať** dopravné stavby a budovy, **priamo ohrozujúce** život a zdravie osôb.
- 13) **Brať do úvahy** nebezpečné reakcie chemických látok s vodou a ich rozpustnosť vo vode. **Zriadiť** vodné clony a vodné ulice pre zníženie následkov mimoriadnej udalosti.
- 14) Techniku **pristaviť** v bezpečnej vzdialenosti od zdroja úniku z náveternej strany prízemného vetra tak, **aby umožnila** výkon ZP, **nebola** poškodená a zničená. **Predvídať** šírenie výbušných a toxických plynov, pár a reakčných spodín do okolia.
- 15) Úniky chemických látok **pokladať za nebezpečné** do zistenia skutočných následkov. Počas zásahu **udržiavať** ostražitosť, **registrovať** nebezpečie a **naň reagovať**.
- 16) Počas činnosti **uskutočniť** čiastočnú hygienickú a veterinárnu očistu a čiastočnú špeciálnu očistu povrchov ŠPIO všetkých typov, technických pomôcok a materiálu, dopravných prostriedkov, odevov, obuvi a pod.
- 17) **Lokalizovať a likvidovať** požiare ohrozujúce život a zdravie osôb.
- 18) **Konať** s rozvahou a bez paniky, **túto nešíriť** neoverenými informáciami.
- 19) **Dodržať** bezpečnosť práce v kontaminovaných priestoroch. **Stanoviť a dodržať** zákazy fajčenia, požívania potravín, vody, alkoholu a iných návykových látok, nepovoleného opúšťania priestorov a pod. Riadiaci orgán ZP **povolí** fajčenie podľa možností.
- 20) **Výrazne označiť a osvetliť** pásma, priestory a úseky pre činnosť v noci a za hmly.
- 21) **Reagovať** na vlastnosti plyných chemických látok (väčšina je ťažšia ako vzduch). **Ukryť sa** v budovách od 3. posch. nahor a na vyvýšeninách, nie pod úrovňou terénu.
- 22) **Rešpektovať** rozdielne vlastnosti amoniaku podľa počasia. **Za sucha je ľahší** ako vzduch, **za vlhka sa šíri** ako chladná hmla v hladine do cca 10 m nad terénom.
- 23) **Riešiť** dve hlavné otázky - **IDENTIFIKÁCIU NEBEZPEČIA a ALTERNATÍVY RIEŠENIA**,
- 24) **IDENTIFIKÁCIU NEBEZPEČIA vykonať** v bezpečnej vzdialenosti od zdroja úniku, **pričom vyriešiť základné otázky v tomto poradí :**

- ❖ ak bol overený únik chemických látok, posúdiť ich charakteristické vlastnosti,
- ❖ posúdiť nebezpečia pre život, zdravie a životné prostredie spôsobené látkami,
- ❖ prehodnotiť riešenia mimoriadnej situácie prijaté riadiacimi orgánmi ZP (velitelia a vedúci) predtým nasadených štábov a jednotiek a možnosti ich naplnenia,
- ❖ vybrať najvýhodnejšiu pôvodne prijatú alternatívu riešenia,
- ❖ preveriť správnosť pôvodnej alternatívy a prípadnú potrebu jej prehodnotenia,
- ❖ overiť si vykonanie úplnej hygienickej očisty príslušníkov nasadených štábov a jednotiek a úplnej špeciálnej očisty rôznych povrchov po ukončení ZP.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 25) **Spolupracovať** s expertami pre vylúčenie nesprávne prijatého rozhodnutia.
- 26) **Nespoliehať** sa len na skúsenosti získané z riešenia predošlých mimoriadnych situácií, ale **vypracovať** viacero alternatív riešenia.
- 27) **ALTERNATÍVY RIEŠENIA** mimoriadnej situácie **rozobrať a stanoviť takto** :
- ❖ získané informácie (o unikajúcich látkach, rizikách a i.) **nepokladať za úplné - určiť**, ktoré chemické látky **najviac ohrozujú** svojimi účinkami okolie zdroja úniku,
  - ❖ **neriešiť** situáciu len podľa návrhov v odbornej literatúre, **zohľadňovať** jej skutočný charakter,
  - ❖ **brať** do úvahy faktory-druh mimoriadnej udalosti, stav materiálu, riziká vyplývajúce z povahy látok, členenie terénu, priestorové usporiadanie objektu, termín ZP,
  - ❖ **rešpektovať** vlastné možnosti na riešenie situácie podľa úrovne odbornej pripravenosti, úplnosti a kvality materiálno-technického vybavenia.
- 28) Po určení alternatív **vydať rozhodnutie** podriadeným na riešenie situácie.
- 29) Do pracovných smien pre vykonávanie ZP **zaradiť** príslušníkov a práceschopné osoby v počtoch priamo úmerných rozsahu následkov mimoriadnej udalosti.
- 30) **Zbytočne sa nedotýkať** kontaminovaných povrchov.
- 31) Činnosť **vykonať tak, aby nevznikli** nadmerné riziká pre štáby a jednotky ako celky, pre ich príslušníkov, pre ohrozené osoby, ich majetok, zvieratá a životné prostredie.
- 32) **Vykonať bezpečnostné istenie v pracovných smenách nasledovne** :
- a) jedna časť príslušníkov - **pracovať**, druhá časť - **istiť v týchto počtoch** :
- ❖ 2 pracujúci príslušníci - 2 istiaci,
  - ❖ 3 pracujúci príslušníci - 1 istiaci,
  - ❖ viac ako 3 pracujúci príslušníci - vzájomné istenie v pracovnej smene,
  - ❖ **pri zvlášť nebezpečných mimoriadnych situáciách dodržať pomer počtov =1:1,**
- b) istiaci príslušníci **si zabezpečiť** takú úroveň individuálnej ochrany ako pracujúci,
- c) **operatívne zasiahnuť** na pomoc pracovnej smene pri ohrození života a zdravia.
- 33) **Sústrediť, uskladniť a odsunúť** na ekologickú likvidáciu zvyšky chemických látok a nimi kontaminovaný materiál.
- 34) **Špeciálne PIO si sňať** len na pokyn riadiaceho orgánu ZP v určenom priestore.
- 35) Na záver ZP **vykonať** úplnú hygienickú očistu a úplnú špeciálnu očistu povrchov.
- 36) **V prípade najnepriaznivejšieho variantu havárie, pri úniku NEZNÁMYCH CHEMICKÝCH LÁTKO** (napr. pri požari agrochemikálií), **plniť režimové opatrenia**
- a) techniku **pristaviť** ku zdroju úniku z náveternej strany vetra v bezpečnej vzdialenosti,

---

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- b) **zachraňovať** život a zdravie svoj aj ohrozených osôb, **následne** zvieratá, majetok a životné prostredie,
- c) **nasadiť si** ŠPIO, **pomôcť** pri nasadení iným osobám. **Chrániť si** dýchacie cesty a oči a povrch tela, **zabrániť** kontaminácii organizmu. **Dodržať** normy používania PIO stanovené podľa teploty okolitého vzduchu (**pozri prílohu č. ....**),
- d) **poskytnúť** prvú predlekársku pomoc postihnutým, **odsunúť ich** na prvú lekársku pomoc,
- e) **lokalizovať** šírenie neznámej chemickej látky, **a tým znížiť** ohrozenie života a zdravia,
- f) **určiť a vytýčiť** hranicu oblasti ohrozenia, pásmo smrteľného ohrozenia, pásmo ohrozenia zdravia a bezpečný priestor **ako pri úniku kyanovodíka** (najprchavejšej bežne používanej chemickej látky), **uzavrieť** oblasti ohrozenia a hranice pásiem, **zriadiť** vstupné miesta a pracoviská na výkon ZP na náveternej strane smeru vetra,
- g) **monitorovať** následky mimoriadnej udalosti a ich šírenie,
- h) **zabrániť** vstupu nepovoláných osôb do oblasti ohrozenia, **tento povoliť** v odôvodnených prípadoch na základe písomného povolenia,
- i) **lokalizovať** zápalné zdroje, **ohrozujúce** bezpečnosť príslušníkov a iných osôb, **predvídať** náhly výbuch a požiar, **zasiahnuť** po jeho vzniku,
- j) **priebežne vykonať** čiastočnú hygienickú očistu a čiastočnú špeciálnu očistu povrchov,
- k) **snažiť sa identifikovať** chemické látky, **získavať** z rozličných zdrojov informácie o ich účinkoch,
- l) na ZP najmä v pásme smrteľného ohrozenia **sa podieľať** v najnižšom možnom počte, **pritom si zabezpečiť** čo najkvalitnejšiu individuálnu ochranu,
- m) bezpečnostne **istiť** osoby zaradené v pracovných smenách **ako v bode 32**,
- n) **striedať** pracovné smeny, **zabezpečiť** im odpočinok a zdravotne nezávadné stravovanie podľa časového harmonogramu,
- o) **zachytiť, odčerpať a neutralizovať** neznámu chemickú látku **a odsunúť** ju s ňou kontaminovaným materiálom do určeného priestoru,
- p) po ukončení ZP **vykonať** úplnú hygienickú očistu a úplnú špeciálnu očistu povrchov,
- q) na pokyn riadiaceho orgánu ZP **si sňať ŠPIO** v určenom priestore.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

2.2. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRE ŠTÁBY A ODBORNÉ JEDNOTKY PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI S ÚNIKOM CHEMICKÝCH LÁTKOZ MOBILNÉHO ZDROJA

- 1) S ohľadom na prepravu tisícok druhov chemických látok **riešiť úniky prípad od prípadu**.
- 2) **Informovať** oprávnené orgány o vzniku mimoriadnej udalosti s únikom chemických látok z mobilného zdroja (ďalej len „**dopravná havária**“) a **plniť** ich pokyny.
- 3) **Doplniť a prekontrolovať** špeciálny materiál určený na záchranárske účely.
- 4) **Zachraňovať** život a zdravie svoj, osádok dopravných prostriedkov a osôb nasadených na ZP, majetok, zvieratá a životné prostredie. Pri postihnutí osôb **týmto poskytnúť** prvú predlekársku pomoc a **odsunúť ich** na prvú lekársku pomoc (**pozri prílohu č...**).
- 5) Podľa pokynov **použiť** ŠPIO na ochranu dýchacích ciest, očí a povrchu tela, **pomôcť** iným osobám pri nasadení. **Zabrániť** prieniku chemických látok do tela pokožkou.
- 6) V pásme smrteľného ohrozenia **si nasadiť** izolačné ŠPIO (**pozri prílohu č. ....**), **hlavne** pri poklese obsahu kyslíka **pod 17 objem. %** a náraste obsahu látky **nad 0,5 objem. %**.
- 7) **Dodržať** časové normy nosenia ŠPIO podľa teploty okolitého vzduchu a stanovené zásady ich používania, a **tým zabrániť** prehriatiu organizmu a poškodeniu zdravia.
- 8) Počas činnosti **vykonať** kontrolu technického stavu ŠPIO a funkčné skúšky po každom použití. Poruchy **nahlásiť** riadiacemu orgánu ZP a ŠPIO **si vymeniť za funkčné**.
- 9) **Lokalizovať šírenie** chemických látok zo zdroja úniku (utesnením, terénnymi úpravami, prečerpaním do iných obalov, použitím absorbentov, prekrytím penou, materiálmi a i.).
- 10) **Lokalizovať a likvidovať** požiare ohrozujúce život a zdravie.
- 11) **Zriadiť** vodné clony a vodné ulice, **brať pritom do úvahy** nebezpečné reakcie unikajúcich látok s vodou a ich rozpustnosť vo vode.
- 12) **Monitorovať** šírenie následkov mimoriadnej udalosti, povrchovú kontamináciu tela osôb, plošnú kontamináciu povrchu terénu, budov, techniky a materiálu a kontamináciu ovzdušia, **špecifikovať** unikajúce chemické látky.
- 13) **Určiť a vytýčiť** hranice oblasti ohrozenia, pásmo smrteľného ohrozenia, pásmo ohrozenia zdravia a bezpečný priestor. **Zriadiť** vstupné a výstupné miesta na hraniciach oblasti ohrozenia a pracoviská na výkon ZP na náveternej strane jej hraníc, tieto pružne a nepriepustne **uzatvoriť**.
- 14) **Zabrániť** vstupu nepovolaných osôb do oblasti ohrozenia, tento **povoliť** len na základe zvláštneho povolenia.
- 15) Pre činnosť v noci a za hmly **osvetliť a vyznačiť** pásma, priestory a úseky.
- 16) **Navrhnuť a upresniť** režim života podľa situácie.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 17) **Striedať** pracovné smeny, **poskytnúť im** odpočinok a zdravotne nezávadné stravovanie podľa harmonogramu, **zabrániť** preťaženiu a ohrozeniu života a zdravia.
- 18) **Prerušiť a odpojiť** poškodené a zničené inžinierske siete, **staticky zabezpečiť a asanovať** dopravné stavby, ohrozujúce život a zdravie.
- 19) Únik chemických látok **pokladať za nebezpečný** až do zistenia ich účinkov. **Predvídať** šírenie výbušných a toxických plynov, pár a splodín horenia zo zdroja úniku do okolia.
- 20) **Pristaviť** techniku ku zdroju úniku tak, **aby neprekážala** plynulému výkonu ZP **a nebola** poškodená ani zničená.
- 21) **Konať** s rozvahou, bez paniky, **túto nešíriť** neoverenými informáciami.
- 22) **Reagovať** na vlastnosti plyných chemických látok (väčšina je ťažšia ako vzduch). **Ukryť sa** v budovách od 3. posch. nahor a na vyvýšeninách, nie pod úrovňou terénu.
- 23) Pri úniku amoniaku **prispôbiť činnosť** charakteru počasia. **Za sucha je ľahší** ako vzduch, **za vlhkého počasia sa šíri** ako chladná hmla do cca 10 m nad terénom.
- 24) **Uskutočniť** čiastočnú hygienickú a veterinárnu očistu a čiastočnú špeciálnu očistu povrchov ŠPIO, materiálu, dopravných prostriedkov, odevov, obuvi a pod.
- 25) **Dodržať** zákaz fajčenia, požívania potravín, vody, alkoholu a drog, opúšťania priestorov a i. Riadiacim orgánom ZP fajčenie **povolíť** podľa vývoja situácie.
- 26) **Riešiť IDENTIFIKÁCIU NEBEZPEČIA a určiť ALTERNATÍVY RIEŠENIA.**
- 27) **IDENTIFIKÁCIU NEBEZPEČIA vykonať** v bezpečnej vzdialenosti od zdroja úniku. **Využiť** odborné príručky, tabuľky, informácie výrobcov, prepravcov a dopravcov látok a platnú analýzu územia. **Postupovať podľa ods. 2.1.1. bod 24.**
- 28) **Spolupracovať** s expertami, **a tým znížiť** riziko prijatia nesprávneho rozhodnutia.
- 29) **Rozlíšiť dopravnú haváriu** s únikom chemických látok **od havárie** s únikom iných látok - **porovnať** označenie dopravného prostriedku s platnými normami a dohodami, **posúdiť** obal, **popísať vlastnosti látky (pozri prílohu č. 2)**, ako vznik oblaku, jeho zafarbenie, zápach a pod., **preveriť** výrobcu a prepravcu látky.
- 30) **Vypracovať ALTERNATÍVY RIEŠENIA následkov podľa odseku 2.1.1. bod 27.**
- 31) Podriadeným **vydať** rozhodnutie na riešenie následkov dopravnej havárie.
- 32) Do pracovných smien pre výkon ZP **zaradiť** príslušníkov a práceschopné osoby v počtoch úmerných rozsahu následkov mimoriadnej udalosti.
- 33) Pri činnosti **sa neodôvodnene nedotýkať** kontaminovaných povrchov.
- 34) **Činnosť usmerniť tak, aby nevyvolala** nadmerné riziká pre štáby a jednotky, ich príslušníkov, pre osoby v okolí, ich majetok, zvieratá a životné prostredie.
- 35) **Vykonať** vzájomné bezpečnostné istenie príslušníkov a iných nasadených osôb v pracovných smenách **podľa odseku 2.1.1. bod 32.**

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 36) **Sústrediť, uskladniť a odsunúť** na ekologickú likvidáciu zvyšky chemických látok a nimi kontaminovaný materiál.
- 37) Úplnú hygienickú očistu a úplnú špeciálnu očistu povrchov **vykonať** po ukončení ZP na ploche, **zriadenej** na náveternej strane pásma smrteľného ohrozenia.
- 38) **ŠPIO si sňať** na pokyn riadiaceho ZP na určenom mieste.
- 39) Pri najnebezpečnejšom variante dopravnej havárie, s **ÚNIKOM NEZNÁMYCH CHEMICKÝCH LÁTOK, plniť** režimové opatrenia **podľa odseku 2.1.1. bod 36.**

2.3. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRE ZAMESTNANCOV OBJEKTOV, V KTORÝCH NIE JE MOŽNÉ SKONČIŤ PRACOVNÚ ČINNOSŤ, PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI S ÚNIKOM CHEMICKÝCH LÁTOK

- 1) **Reagovať** na prijaté varovné signály, **odovzdať** oprávneným subjektom informácie o vzniku havárie, **plniť** ich pokyny na riešenie situácie.
- 2) **Doplniť si a skontrolovať** špeciálny materiál na záchranárske účely.
- 3) **Znižovať** ohrozenie vlastného života a zdravia, a tiež iných osôb, **následne chrániť** majetok, zvieratá a životné prostredie. Únik chemických látok **lokalizovať** nevyhnutným počtom zamestnancov.
- 4) **Monitorovať** skutočnú situáciu pre zistenie reálnych rizík (zmeny koncentrácie a smeru šírenia, povrchovú kontamináciu osôb a plošnú kontamináciu rôznych povrchov).
- 5) **Použiť ŠPIO** na pokyn, **pomôcť** iným osobám pri ich nasadení.
- 6) Pri postihnutí osôb chemickými látkami **im poskytnúť** prvú predlekársku pomoc (najmä úkony na záchranu života) a **odsunúť ich** na prvú lekársku pomoc.
- 7) **Zabezpečiť** ochranu dýchacích ciest, očí a povrchu tela. **Tým zabrániť** prieniku chemických látok nepoškodenou pokožkou a ich koncentrácii v organizme.
- 8) Technologické zariadenia na objekte **obsluhovať** v nasadených ŠPIO.
- 9) V pásme smrteľného ohrozenia **použiť** izolačné ŠPIO. **Tieto použiť najmä** pri poklese obsahu kyslíka **pod 17 objemových %** a náraste obsahu látok **nad 0,5 objem. %**.
- 10) **Vykonať** kontrolu technického stavu ŠPIO počas činnosti a ich funkčné skúšky po každom použití. Poruchy **hlásiť** riadiacemu orgánu ZP a **ŠPIO si vymeniť**.
- 11) **Ukryť sa** na nevyhnutnú dobu na záveternej strane budov od 3. posch. nahor v utesnených miestnostiach, s čo najnižším počtom otvorov.
- 12) **Usmerniť** činnosť, striedanie a odpočinok zamestnancov. **Zabrániť** prekročeniu úrovni zasiahnutia, stanovených všeobecne záväznými právnymi normami.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 13) Pre zníženie ohrozenia **použiť** techniku, materiál a dopravné prostriedky, neutralizačné látky, **odčerpať, náhradne uložiť a odviezť** chemické látky na ekologickú likvidáciu.
- 14) **Nepohybovať sa** vonku bez povolenia vedúceho zamestnanca bez nasadených ŠPIO.
- 15) Pri pobyte vonku a pri návrate do úkrytu **vykonať** čiastočnú hygienickú očistu.
- 16) **Priebežne** podľa možností **vykonať** čiastočnú špeciálnu očistu povrchov ŠPIO, odevov a obuvi, materiálu, komunikácií, budov a technologických zariadení.
- 17) Úplnú hygienickú očistu a úplnú špeciálnu očistu rôznych povrchov **vykonať** až po odvolaní mimoriadnej situácie.
- 18) **ŠPIO si sňať** na pokyn riadiaceho ZP na určenom mieste.

3. REŽIMOVÉ OPATRENIA V OBLASTIACH OHROZENIA MIMORIADNYMI UDALOSŤAMI S ÚNIKOM RÁDIOAKTÍVNYCH LÁTKOK

3.1. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRE ŠTÁBY A ODBORNÉ JEDNOTKY PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI S ÚNIKOM RÁDIOAKTÍVNYCH LÁTKOK

3.1.1. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRI HYGIENICKEJ OČISTE, VETERINÁRNEJ OČISTE A PRI DEZAKTIVÁCII POVRCHOV MATERIÁLU

- 1) **Uskutočniť** čiastočnú alebo úplnú dekontamináciu, suchým alebo mokrým spôsobom.
- 2) Čiastočnú dekontamináciu **vykonať** na vhodných miestach počas prestávok v činnosti.
- 3) Čiastočnú hygienickú očistu a čiastočnú dezaktiváciu **vykonať svojpomocne** a osobami navzájom. **Zamerať sa** na nekryté kontaminované časti tela, obuvi, odevov a ŠPIO.
- 4) Úplnú dekontamináciu **uskutočniť** v protichemických zariadeniach za hranicami územia vymedzeného 30 km okruhom okolo JEZ v Jasl. Bohunicach (20 km okruhom okolo JEZ v Mochovciach), alebo inej oblasti ohrozenia. **Vykonať ju najmä** u kontaminovaných osôb z oblastí ohrozenia rádioaktívnymi látkami (ďalej len „rádioizotopy“) okolo JEZ (aktivita rádioizotopu jódu ¹³¹I, ohrozujúceho štítnu žľazu osôb, **poklesne na polovicu úrovne až za 8 dní**).
- 5) Dekontamináciu **zamerať najmä** na zníženie alebo vylúčenie ohrozenia života osôb, zvierat a životného prostredia rádioizotopmi. **Zabrániť najmä** akútnemu, a tiež chronickému poškodeniu zdravia.
- 6) **Registrovať** nebezpečné vlastnosti rádioizotopov - **tieto nemajú** farbu, chuť a zápach a **nemožno ich zaregistrovať** zmyslami.
- 7) **Pripraviť si** 2-3-násobne vyššie zásoby dezaktivačných roztokov oproti plánovanej teoretickej spotrebe, lebo rádioizotopy **sa obtiažne odstraňujú** z pórovitých povrchov.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 8) Nakoľko rádioizotopy **nemožno chemicky neutralizovať, tieto spláchnuť** dezaktivačnými roztokmi, **odstrániť** s povrchovou vrstvou materiálu, prípadne **ich stabilizovať** na povrchoch polymerizačnými roztokmi (roztokmi organických skiel).
- 9) **Optimálne usporiadať** pracovné plochy, a **tým zabrániť** neprípustnému križovaniu „čistých“ a „nečistých“ prúdov.
- 10) **Označiť** „nečisté“ a „čisté“ časti protichemických zariadení (v noci a za hmly **osvetliť**), **vytýčiť** smery postupu osôb a materiálu na pracovné plochy. **Označiť** stroje, náradie a materiál používané na „nečistých“ častiach, **tieto nepoužiť** na iné účely.
- 11) **Vyhodnotiť** efektívny dávkový ekvivalent ožiarenia obdržaného osobami, povrchovú a plošnú kontamináciu povrchov, **roztriediť** osoby, zvieratá, dopravné prostriedky a materiál na dva prúdy : kontaminovaný („nečistý“) prúd s prekročenými úrovňami a nekontaminovaný („čistý“) prúd s úrovňami pod stanovenými limitmi.
- 12) „Čistý“ prúd **odoslať** do pripraveného zhromaždiska, „nečistý“ prúd **nasmerovať** na pracovné plochy protichemického zariadenia na vykonanie úplnej dekontaminácie.
- 13) Na pracovných plochách **zabezpečiť** prevádzku smerom z „nečistej“ na „čistú“ časť.
- 14) **Dodržať** bezpečné pracovné postupy, a **tým vylúčiť** druhotnú kontamináciu osôb.
- 15) Úplnú hygienickú očistu a úplnú veterinárnu očistu **vykonať len vtedy, keď** zistené úrovne povrchovej kontaminácie tela **presahujú** stanovené úrovne. **Tieto opakovať** až po dosiahnutie podlimitných úrovní.
- 16) Po zistení povrchovej kontaminácie nad stanovené úrovne po opakovanej úplnej hygienickej (veterinárnej) očiste **predpokladať** vnútornú kontamináciu organizmu. Kontaminované osoby a zvieratá **odoslať** na etapu prvej lekárskej (veterinárnej) a špecializovanej lekárskej (veterinárnej) pomoci.
- 17) Pri úplnej dezaktivácii povrchov **dôraz položiť** na dezaktiváciu štrbín a častí materiálu, s ktorými je v kontakte obsluha plochy, osádka dopravného prostriedku a iné osoby. **Túto vykonať** v smere prízemného vetra. **Opatrne manipulovať** s dezaktivačnými roztokmi a pomôckami, **tieto neodkladať** na kontaminované predmety a povrch terénu.
- 18) **Neprechádzať** z „čistých“ na „nečisté“ časti pracovných plôch, a naopak. **Presúvať sa** podľa pokynov veliteľa plochy až po vykonaní čiastočnej hygienickej očisty.
- 19) **Dodržať zákaz** fajčenia, požívania jedál a pitia a vykonávania hygienickej potreby.
- 20) „Nečisté“ časti plôch **dezaktivovať, vykonať** záverečné monitorovanie plošnej kontaminácie, a **tieto označiť** výstražnými značkami.
- 21) Po ukončení dekontaminácie a opustení „nečistých“ častí **vykonať** úplnú hygienickú očistu a úplnú dezaktiváciu odevov, PIO, techniky a materiálu.
- 22) Odpadové vody **odviešť** do čistiacej stanice (vsakovacích jám), **tieto zasypať** zemou.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

3.1.2. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRI DEZAKTIVÁCII POVRCHU BUDOV A TERÉNU

- 1) **Pozornosť zamerať** na oblasti dôležité pre výkon ZP, pre normalizáciu života obyvateľstva a obnovenie riadneho chodu ekonomiky štátu.
- 2) Pre posúdenie nevyhnutnosti dezaktivácie **uskutočniť monitorovanie** úrovni plošnej kontaminácie povrchu budov a terénu rádioizotopmi.
- 3) Dezaktiváciu **vykonať len vtedy, keď trvá nebezpečie** ohrozenia života a zdravia osôb, zvierat a životného prostredia nadlimitnými úrovňami plošnej kontaminácie.
- 4) **Zabrániť** rozvíreniu usadeného rádioaktívneho prachu prízemným vetrom na území vymedzenom 30 km okruhom okolo JEZ v Jasl. Bohuniciach (20 km okruhom okolo JEZ v Mochovciach), aj mimo ich hraníc. **Tento stabilizovať** na povrchu terénu aplikáciou polymerizačných roztokov (roztokov organických skiel).
- 5) **Omyť** povrch cestných komunikácií a budov vodou a dezaktivačnými roztokmi, **prekryť ich** sypkými materiálmi (piesok, zemina), **preorať do hĺbky** ornú pôdu a pastviny, **odstrániť a odviezť** povrchové vrstvy pôdy (hrúbky 10-15 cm).
- 6) Dezaktiváciu **vykonať** s nasadenými PIO, **monitorovať** efektívny dávkový ekvivalent ožiarenia obdržaný osobami, povrchovú kontamináciu tela osôb a plošnú kontamináciu povrchov materiálu. Na základe výsledkov **korigovať a prispôbiť** svoju činnosť.
- 7) Po ukončení dezaktivácie **vykonať** úplnú hygienickú očistu a úplnú dezaktiváciu dopravných prostriedkov, použitých technických pomôcok a materiálu, odevov a obuvi.

3.1.3. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRI ZABEZPEČOVANÍ UKRYTIA V STÁLÝCH A HAVARIJNÝCH ÚKRYTOCH

- 1) **Ukryť prednostne** osoby s najvyšším stupňom ohrozenia rádioizotopmi, z najbližšieho okolia uvedených ochranných stavieb.
- 2) **Usmerniť** ich príchod do úkrytov poriadkovými hliadkami, vybavenými plánom rozmiestnenia úkrytov v oblasti ohrozenia.
- 3) **Členom úkrytového družstva sa pri zabezpečení nástupu osôb do úkrytu odporúča :**
  - a) **člen poriadkovej služby** pred vstupom do úkrytu- **usmerniť vstup osôb, zabrániť** ich nahromadeniu v okolí vstupu, **zamedziť** prinášaniu nepovolených vecí do vnútra úkrytu (zbraní, streliva, výbušnín, chemikálií, páchnúcich vecí, zvierat a pod.),
  - b) **požiarnik** zvnútra vstupu do úkrytu **usmerniť osoby tak, aby prednostne obsadili** vzdialenejšie priestory úkrytu, **a umiestniť rodiny** podľa možností v celku,
  - c) **zdravotník** zvnútra vstupu- **napomôcť** osobám pri hygienickej očiste, **skontrolovať** jej účinnosť, **posúdiť ich** zdravotný stav, **i zolovať** chorých, invalidných, matky s deťmi, **poskytnúť** im prvú predlekársku pomoc a psychologickú pomoc,

---

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

---

d) **veliteľ (vedúci) družstva** - **získať, prijať a vyhodnotiť** informácie o situácii, **usmerniť** činnosť a správanie sa osôb v úkryte presnými inštrukciami, **zabrániť** vzniku paniky rozhodnou činnosťou a **priebežne viesť** evidenciu ukrytých osôb.

4) **Členom úkrytového družstva sa po zabezpečení nástupu osôb do úkrytu odporúča :**

a) **člen poriadkovej služby**- **skontrolovať a usmerniť** dodržiavanie poriadku a disciplíny, **zabrániť** nekontrolovanému pohybu osôb a ich neoprávnenému vstupu do vyhradených častí úkrytu, ako aj neoprávnenej manipulácii s technologickým zariadením,

b) **požiarnik**- **zabezpečovať** dodržiavanie zákazu fajčenia, svojvoľného varenia a manipulácie s otvoreným ohňom ukrytými osobami, **v prípade potreby určiť a využiť** na hasiace práce časť práceschopných osôb spomedzi ukrývaných,

c) **zdravotník**- **usmerniť** všetky osoby k dodržiavaniu základných pravidiel hygieny, úspornému hospodáreniu s vodou, hygienickými potrebami a liekmi, **zistiť** choré osoby, **tieto izolovať, poskytnúť im** podľa potreby ošetrovanie a psychologickú pomoc,

d) **veliteľ (vedúci) družstva**-**získavať** informácie o situácii, **tieto odovzdať, dodržať** pokyny, **usmerniť** správanie sa osôb. Osobám **poskytnúť** psychologickú pomoc pre zabránenie panike, **riešiť** vzniknuté konflikty. **Zabezpečiť** striedanie, odpočinok a stravovanie členov družstva a iných pracujúcich osôb. **Nariadiť** použitie PIO a hygienickú očistu. Po odvolaní mimoriadnej situácie **usmerniť** bezpečné opustenie úkrytu osobami.

5) **Členom úkrytového družstva sa pri opúšťaní úkrytu osobami odporúča :**

a) ak nie je okolie úkrytu rádioaktívne kontaminované, **usmerniť** odchod osôb do ich domovov (na pracoviská),

b) pri kontaminácii okolia úkrytu **oboznámiť** osoby s reálnou situáciou, **poučiť ich** o správaní sa pri prechode oblasťou ohrozenia a **tieto usmerniť** po vyznačených priechodoch smerom do protichemických zariadení, alebo na evakuáciu.

6) **Členovia úkrytového družstva po opustení úkrytu osobami sa odporúča :**

a) **skontrolovať** technický stav a celkovú funkčnosť úkrytu, b)
veliteľom (vedúcim) **vydať súhlas** na ďalšie použitie úkrytu po zistení jeho funkčnosti.

3.1.4. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRI REGULÁCIÍ POHYBU OSÔB A DOPRAVNÝCH PROSTRIEDKOV

1) Na prístupových komunikáciách do oblasti ohrozenia **zriadiť** vstupné miesta, **viditeľne vyvesiť** výstražné značky a záväzné pokyny činnosti a správania sa osôb.

2) U osôb prichádzajúcich z oblasti ohrozenia **vykonať** monitorovanie obdržaného efektívneho dávkového ekvivalentu ožiarovania a úrovne ich povrchovej kontaminácie, u dopravných prostriedkov a materiálu **uskutočniť** monitorovanie plošnej kontaminácie.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 3) **Nariadiť a skontrolovať** čiastočnú hygienickú očistu prichádzajúcich príslušníkov štábov a jednotiek aj iných osôb a čiastočnú dezaktiváciu dopravných prostriedkov, odevov, obuvi, ŠPIO, technických pomôcok a materiálu.
- 4) **Nasmerovať** osoby a dopravné prostriedky, s kontamináciou nad stanovené úrovne, do určených protichemických zariadení .
- 5) Pre zainteresované osoby **vydať** jasné príkazy a usmernenia pre činnosť a správanie sa.
- 6) **Zabrániť** vstupu nepovolaných osôb a predčasnému návratu evakuovaných osôb.
- 7) **Vstup povoliť** len osobám nasadeným na ZP a iným oprávneným osobám na základe povolenia príslušného okresného úradu. **Priebežne viesť** evidenciu vstupov.

3.1.5. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRI POSKYTOVANÍ PRVEJ POMOCI

- 1) Prvú pomoc **prednostne vykonať** v oblastiach ohrozenia s najvyššou koncentráciou postihnutých osôb a najvyššou úrovňou povrchovej a plošnej kontaminácie rádioizotopmi.
- 2) **Vyhľadať a vyslobodiť** postihnuté osoby s cieľom poskytnutia prvej pomoci.
- 3) **Prednostne im poskytnúť** prvú predlekársku pomoc, najmä úkony zachraňujúce život.
- 4) **Túto vykonať** bez časových strát v období do zásahu odborných zdravotníckych jednotiek, prípadne zdravotnej záchranej služby.
- 5) V kontaminovaných priestoroch postihnutým osobám **nasadiť PIO a vykonať** ich čiastočnú hygienickú očistu (podľa možností **do 1 hod. po kontaminácii**).
- 6) Postihnuté osoby **sústrediť** do hniezd (dočasných zhromažďísk) **a chrániť ich** pred šokom a negatívnymi vplyvmi počasia.
- 7) **Tieto roztriediť** na ťažko, stredne a ľahko postihnuté osoby.
- 8) Postihnuté osoby **odsunúť** na prvú lekársku pomoc (obväziská oddielov lekárskej pomoci) a špecializovanú lekársku pomoc (stacionárne zdravotnícke zariadenia).
- 9) Prvú lekársku pomoc **prioritne zamerať** na stredne postihnuté osoby, u ktorých **je možné predpokladať** najvyššiu účinnosť zásahu.
- 10) **Poskytnúť** psychologickú pomoc postihnutým osobám, **a tým zabrániť** vzniku nežiadúcich psychických stavov, zhoršujúcich aktuálny zdravotný stav.
- 11) Podľa potrieb **vykonať** úplnú hygienickú očistu postihnutých osôb.

3.1.6. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRI INDIVIDUÁLNEJ OCHRANE

- 1) **Zamerať sa** na zníženie a vylúčenie ohrozenia života a zdravia hlavne na území vymedzenom 30 km okruhom okolo JEZ v Jasl. Bohuniciach (20 km okruhom okolo JEZ v Mochovciach), prípadne inej oblasti ohrozenia.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 2) Po prijatí varovného signálu o vzniku radiačnej havárie **si zabezpečiť** individuálnu ochranu bez vyčkávania na výsledky monitorovania skutočnej radiačnej situácie a na rozhodnutie príslušnej komisie pre radiačné havárie.
- 3) Činnosť a pohyb mimo úkrytov a budov **vykonať** s nasadenými ŠPIO, **predtým preskúšanými** na tesnosť v skúšobných komorách.
- 4) **Prednostne si zabezpečiť** ochranu dýchacích ciest. **Tým zabrániť** vnútornej kontaminácii rádioizotopmi a akútnemu alebo chronickému poškodeniu zdravia.
- 5) **Na túto využiť** okrem ŠPIO izolačného typu (izolačných dýchacích prístrojov) aj lícnice ochranných masiek výlučne v kombinácii so špeciálnymi ochrannými filtrami typu Reaktor P3. **Tým vylúčiť** účinok rádioizotopov jódu, **ohrozujúcich** štítnu žľazu osôb.
- 6) Pri práci s materiálom nadlimitne kontaminovaným rádioizotopmi a nedostatku lícnic ochranných masiek **použiť ako náhradu** ochranné rúška, ochranné štvrtmasky a polomasky a respirátory, prípadne improvizované PIO zhotovené z bežne dostupných materiálov (navlhčená šatka, vreckovka, gáza a pod.).
- 7) **Nepoužiť** ochranné filtre, určené proti účinkom prostriedkov na hromadné ničenie, ani špeciálne ochranné filtre určené proti priemyslovým plynným chemickým látkam.
- 8) **Vykonať** priebežnú kontrolu technického stavu ŠPIO a ich funkčné skúšky po každom použití. Poruchy **nahlásiť** riadiacemu orgánu ZP a ŠPIO **si vymeniť** za funkčné.
- 9) **Povrch tela si chrániť** pred kontamináciou nasadením ŠPIO izolačného typu (plynotesné ochranné odevy a plášte, pláštenky, rukavice a prezúvky) alebo filtračného typu (filtračné ochranné odevy a prevleky). **Ako náhradu použiť** improvizované PIO zhotovené svojpomocne (ochranné fólie, plášte, rukavice, okuliare, gumená obuv a i.).
- 10) **Dodržať** časové normy používania ŠPIO vzhľadom na teplotu okolia, **a tým zabrániť** prehriatiu organizmu a poškodeniu zdravia.
- 11) **Porovnať** zistený efektívny dávkový ekvivalent ožiarovania, obdržaný osobami, s limitmi stanovenými všeobecne záväznými právnymi normami, **a úmerne tomu voliť** dobu nasadenia ŠPIO.
- 12) Počas mimoriadnej situácie **si individuálnu ochranu zabezpečiť** podľa pokynov veliteľov (vedúcich).
- 13) Počas prestávok v činnosti **vykonať** čiastočnú dezaktiváciu ŠPIO.
- 14) **ŠPIO si sňať** na vyznačených priestoroch len podľa pokynov riadiaceho ZP.
- 15) Ich úplnú dezaktiváciu **uskutočniť** až po ukončení činnosti, po odvolaní mimoriadnej situácie a zrušení zavedeného režimu života.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

3.1.7. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRI JÓDOVEJ PROFYLAXII

- 1) **Jódové profylaktikum užiť** po obdržaní varovného signálu o vzniku radiačnej havárie v období aspoň do 1 hod. po úniku rádioizotopov zo zdroja. **Nevyčkávať** na výsledky monitorovania skutočnej radiačnej situácie, ani na pokyny príslušnej komisie pre radiačné havárie.
- 2) **Poskytnúť pomoc** iným osobám pri užití jódového profylaktika.
- 3) Dávku **dodržať** podľa návodu na krabičke alebo v informačnom letáčku.
- 4) Na pokyn oprávnených orgánov **opakovane užiť** polovičnú dávku jódového profylaktika po 24 hod. alebo po 48 hod. zo zálohy distribuovanej z určenej okresnej lekárne.
- 5) Osoby alergické na jód, alebo s ochorením štítnej žľazy, **užiť** dávku jódového profylaktika len po odporučení lekára.

3.2. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRE ZAMESTNANCOV OBJEKTOV, V KTORÝCH NIE JE MOŽNÉ SKONČIŤ PRACOVNÚ ČINNOSŤ, PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI S ÚNIKOM RÁDIOAKTÍVNYCH LÁTK

- 1) **Reagovať operatívne** na prijaté varovné signály, **odovzdať** oprávneným subjektom informácie o vzniku havárie **a presne plniť** ich pokyny na riešenie situácie.
- 2) **Doplniť si a skontrolovať** špeciálny materiál na záchranárske účely.
- 3) **Prednostne zabezpečiť** ochranu vlastného života a zdravia, a tiež iných zamestnancov.
- 4) **Udržiavať** pokoj, rozvahu **a zabraňovať** vzniku paniky medzi zamestnancami.
- 5) **Monitorovať** skutočnú situáciu pre zistenie reálnych rizík (zmeny smeru šírenia rádioizotopov, povrchovú kontamináciu zamestnancov, plošnú kontamináciu povrchov).
- 6) **Použiť ŠPIO** na pokyn **a pomôcť** spoluzamestnancom pri ich nasadení. **Tieto si sňať** na pokyn riadiaceho ZP (vedúceho, veliteľa).
- 7) Postihnutým osobám **poskytnúť** prvú predlekársku pomoc **a odsunúť ich** na etapu prvej lekárskej pomoci.
- 8) **Zabezpečiť si** ochranu povrchu tela, **a tak zabrániť** povrchovej kontaminácii.
- 9) Pri činnosti **vykonať** technickú kontrolu ŠPIO a funkčné skúšky izolačných dýchacích prístrojov po každom použití. Poruchy **nahlásiť** riadiacemu ZP a **ŠPIO si vymeniť**.
- 10) **Ukryť sa** na nevyhnutnú dobu, v utesnených miestnostiach na zväeternej strane budov, s čo najnižším počtom otvorov.
- 11) **Vypracovať, usmerňovať a dodržať** harmonogram práce, odpočinku a striedania sa zamestnancov v pracovných smenách tak, **aby u nich nebol prekročený** efektívny dávkový ekvivalent, **stanovený** všeobecne záväznými právnymi normami.
- 12) **Na lokalizácii úniku** rádioizotopov **sa podieľať** v nevyhnutne potrebnom počte.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 13) **Použiť** technické, dopravné prostriedky a dezaktivačné látky. Materiál a zeminu, kontaminované nad limity, **odobrať, uložiť a odviezť** na dlhodobé uloženie.
  - 14) Technologické zariadenia na objekte **vždy obsluhovať** v nasadených ŠPIO.
  - 15) **Nepohybovať sa** vo voľnom teréne bez povolenia a bez nasadených ŠPIO.
  - 16) Po nevyhnutnom opustení úkrytu pri návrate **vykonať** čiastočnú hygienickú očistu, pri dlhšom pobyte vonku **túto vykonať** podľa možností a potrieb.
  - 17) **Priebežne vykonať** čiastočnú dezaktiváciu povrchov ŠPIO, príjazdových komunikácií, odevov a obuvi, materiálu, budov a technologických zariadení objektu.
  - 18) Úplnú hygienickú očistu a úplnú dezaktiváciu rôznych povrchov **vykonať** až po odvolaní mimoriadnej situácie.
-

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

---

4. REŽIMOVÉ OPATRENIA V OBLASTI OHROZENIA MIMORIADNOU UDALOSŤOU S ÚNIKOM BIOLOGICKÝCH LÁTOK

4.1. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRE ŠTÁBY A ODBORNÉ JEDNOTKY PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI S ÚNIKOM BIOLOGICKÝCH LÁTOK

1) V rámci realizácie prijatých protiepidemických a protiepzootických opatrení **chrániť najmä** život a zdravie osôb, následne aj zvieratá, životné prostredie a majetok.

2) **Po zavedení zvýšeného zdravotníckeho a intenzívneho veterinárneho dozoru :**

- a) **vyhľadať** osoby a zvieratá s prenosnými ochoreniami, b)
- pravidelne merať a zaznamenávať** telesnú teplotu osôb a bazálnu teplotu zvierat,
- c) **vykonať** špeciálne vyšetrenia u osôb a zvierat podozrivých z ochorenia, d)
- izolovať a hospitalizovať** osoby a zvieratá s príznakmi prenosných ochorení, e)
- sústrediť sa** na špecifické zisťovanie pôvodcov prenosných ochorení.

3) **Po zavedení OBSERVÁCIE :**

- a) **lokalizovať a likvidovať** pôvodcov prenosných ochorení v epidemickom (epizootickom) ohnisku,
- b) **obmedziť** výjazd dopravných prostriedkov a výstup osôb z oblasti ohrozenia,
- c) **zabrániť** vyvážaniu materiálu bez vykonania jeho čiastočnej špeciálnej očisty, **obmedziť** kontakty osôb s osobami mimo epidemického (epizootického) ohniska,
- d) **priebežne vykonávať** čiastočnú dezinfekciu, represívnu dezinsekciiu a deratizáciu **s cieľom likvidovať** pôvodcov prenosných ochorení,
- e) **vykonávať** zdravotnícku osvetu, **pravdivo informovať** osoby o situácii (cez vyhlášky, obecný a objektový rozhlas), **dosiahnuť tak** pochopenie dôležitosti prijatých opatrení **a zabrániť** vzniku paniky,
- f) obchodnú sieť **zásobovať** v nevyhnutnom rozsahu len cez vstupné miesta,
- g) nákup základných životných potrieb osobami **regulovať** na nevyhnutný rozsah, **a tým obmedziť ich** vzájomné kontakty,
- h) **obmedziť činnosť** verejných stravovacích zariadení, **zastaviť činnosť** spoločenských kultúrnych zariadení a **zrušiť** spoločenské akcie spojené so zhromažďovaním osôb,
- i) **odchytiť a neškodne zlikvidovať** túlavé zvieratá (potenciálnych prenášačov pôvodcov prenosných ochorení),
- j) v období pred určením pôvodcov prenosných ochorení **uskutočniť** nešpecifickú profylaxiu formou všeobecnej vakcinácie a podávania širokospektrálnych antibiotík.

4) **Po zavedení KARANTÉNY (po potvrdení výskytu pôvodcov mimoriadne nebezpečných prenosných ochorení) :**

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- a) okrem oblasti ohrozenia **zároveň monitorovať** aj susednú oblasť predpokladaného ohrozenia **do 20 km vzdialenosti** od hraníc oblasti ohrozenia,
  - b) pružne a zároveň nepriepustne **izolovať** oblasť ohrozenia od nekontaminovaného územia, pričom **zamedzovať** neoprávnený výjazd z oblasti,
  - c) **vykonať** špecifickú profylaxiu (špeciálnymi vakcínami a očkovacími sérami),
  - d) počas činnosti **uskutočniť** čiastočnú dezinfekciu, represívnu dezinfekciu a deratizáciu,
  - e) **utratiť a neškodne likvidovať** túlavé zvieratá, a **tým zabrániť** šíreniu pôvodcov prenosných ochorení,
  - f) **vykonávať** zdravotnícku osvetu a **pravdivo informovať** prítomné osoby o situácii (cez vyhlášky, obecný a objektový rozhlas), **dosiahnuť tým** pochopenie významu prijatých opatrení a **zabrániť** vzniku paniky,
  - g) osoby a zvieratá s príznakmi prenosných ochorení **umiestniť** v izolátoroch,
  - h) **zabraňovať** zhromažďovaniu osôb zákazom hromadných spoločenských podujatí,
  - i) osoby zaradené do štábov a odborných jednotiek a iné práceschopné osoby **rozdeliť** na málopočetné, na vývin situácie **pružne reagujúce a operatívne zasahujúce** skupiny,
  - j) ostatné osoby **rozdeliť** na malé skupiny do domov a bytov,
  - k) obchodnú sieť v oblasti ohrozenia **zásobovať výlučne** cez zriadené vstupné miesta,
  - l) **regulovať** nákup základných životných potrieb osobami na minimálne potrebný rozsah,
  - m) **karanténu zrušiť** po ukončení likvidácie epidemického (epizootického) ohniska, a **to po pripočítaní 2-násobnej inkubačnej doby** konkrétneho druhu prenosného ochorenia.
- 6) Úplnú dezinfekciu, represívnu dezinfekciu a deratizáciu **vykonať až po odvolaní** zvýšeného zdravotníckeho a intenzívneho veterinárneho dozoru, observácie, karantény a mimoriadnej situácie.

4.2. REŽIMOVÉ OPATRENIA PRE ZAMESTNANCOV OBJEKTOV, V KTORÝCH NIE JE MOŽNÉ SKONČIŤ PRACOVNÚ ČINNOSŤ, PO VZNIKU MIMORIADNEJ UDALOSTI S ÚNIKOM BIOLOGICKÝCH LÁTOK

- 1) **Zabezpečiť si** ochranu dýchacích ciest, očí a povrchu tela, s dôrazom na ich nekryté nekontaminované časti.
- 2) **Zabezpečiť si** ukrytie na nevyhnutne potrebnú dobu.
- 3) **Stanoviť a dodržať** časový harmonogram práce, odpočinku a striedania zamestnancov v pracovných smenách tak, aby nevznikli epidemické ochorenia.
- 4) Technologické zariadenia na objekte **obsluhovať vždy** v nasadených ŠPIO dýchacích ciest, očí a špeciálnych prostriedkoch ochrany povrchu tela.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 5) Pri návrate do úkrytu **vykonať** čiastočnú hygienickú očistu, čiastočnú dezinfekciu a represívnu dezinfekciu.
- 6) **Nepohybovať sa zbytočne** vo voľnom teréne bez nasadených ŠPIO.
- 7) **Snažiť sa** o identifikáciu druhu unikajúcich biologických látok.
- 8) **Pravidelne vykonať** čiastočnú dezinfekciu, represívnu dezinfekciu a deratizáciu povrchov a priestorov v objekte.
- 9) **Zaznamenať** pokyny a informácie oprávnených subjektov, **dodržať** uvedené pokyny.
- 10) Na likvidácii úniku a šírenia biologickej látky **sa podieľať** len v nevyhnutnom počte v nasadených PIO, **zabezpečiť si a použiť** potrebné technické pomôcky, dopravné prostriedky, dezinfekčné látky, insekticídy a deratizačné látky.
- 11) Režim života na objekte **zrušiť** až po odvolaní prijatých protiepidemických a protiepizootických opatrení a mimoriadnej situácie.
- 12) Úplnú hygienickú očistu a úplnú dezinfekciu, represívnu dezinfekciu a deratizáciu povrchov a priestorov v objekte **zamestnancami vykonať** až po odvolaní platných protiepidemických a protiepizootických opatrení a mimoriadnej situácie oprávnenými subjektami.

4.3. REŽIM ŽIVOTA FYZICKÝCH OSÔB OHROZENÝCH ÚNIKOM BIOLOGICKÝCH LÁTKO

- 1) **Dodržať** zákaz kontaktov a zhromažďovania **osôb** počas zvýšeného zdravotníckeho a intenzívneho veterinárneho dozoru, observácie a karantény.
- 2) **Sledovať** informácie od oprávnených subjektov o situácii.
- 3) **Dodržať** zákaz voľného pohybu v teréne bez nasadených PIO, **von vychádzať** len na nevyhnutnú dobu (nákup základných životných potrieb, dojenie hospodárskych zvierat).
- 4) **Dodržať** všetky príslušné hygienické, protiepidemické a protiepizootické opatrenia, nariadené na to oprávnenými orgánmi.
- 5) **Merať si pravidelne** telesnú teplotu pri pobyte v domoch a bytoch, podľa možností **merať** aj bazálnu teplotu u hospodárskych a iných domácich zvierat.
- 6) **Priebežne uskutočňovať** v domoch a bytoch v rámci možností čiastočnú hygienickú očistu, čiastočnú dezinfekciu, represívnu dezinfekciu a deratizáciu.
- 7) **Zvýšený výskyt** závažných prenosných ochorení osôb a zvierat **hlásiť bez omeškania** orgánom hygieny a epidemiológie, zdravotníckym odborným jednotkám, alebo iným nasadeným jednotkám.
- 8) **Dodržať** záväzné pokyny a usmernenia oprávnených subjektov na realizáciu protiepidemických a protiepizootických opatrení a režimov života a na ich odvolanie.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

---

5. REŽIM ŽIVOTA V OBLASTI OHROZENIA MIMORIADNOU UDALOSŤOU SO SÚČASNÝM ÚNIKOM CHEMICKÝCH, RÁDIOAKTÍVNYCH A BIOLOGICKÝCH LÁTKOK

- 1) Do doby určenia druhu uniknutých biologických látok **vykonávať činnosť a správať sa tak**, ako v prípade úniku pôvodcu zvlášť nebezpečného prenosného ochorenia.
- 2) **Nepretržite monitorovať** kvalitu a kvantitu nebezpečných látok s dôrazom na určenie druhu, koncentrácie a smeru šírenia chemických látok, na zistenie efektívneho dávkového ekvivalentu ožiarovania, a tiež na stanovenie druhu biologickej látky, s dôrazom na zistenie pôvodcu zvlášť nebezpečného prenosného ochorenia.
- 3) **Povinne používať ŠPIO** pri pohybe vo voľnom teréne.
- 4) **Uzavrieť** pružne a podľa potreby zároveň nepriepustne oblasť ohrozenia poriadkovými jednotkami, **nepovoliť vstup** dovnútra neoprávneným osobám.
- 5) **Okrem zdravotníckych úkonov zachraňujúcich život sústrediť pozornosť** najmä na poskytnutie pomoci osobám zasiahnutým chemickými látkami.
- 6) **Nepohybovať sa** zbytočne vo voľnom teréne, a bez nasadených ŠPIO.
- 7) **Sústavne vykonávať** čiastočnú hygienickú očistu, čiastočnú dezaktiváciu, čiastočnú špeciálnu očistu a čiastočnú veterinárnu očistu, čiastočnú dezinfekciu, represívnu dezinfekciu a deratizáciu.
- 8) Po zavedení zvýšeného zdravotníckeho a intenzívneho veterinárneho dozoru, observácie, prípadne až karantény, **prijatť, dodržať, usmerňovať a kontrolovať** zodpovedajúce režimy života.
- 9) U ohrozených osôb a zvierat **uskutočniť neodkladnú nešpecifickú profylaxiu** (kombinovanými vakcínami, jódoými profylaktikami, univerzálnymi antidotami a širokospektrálnymi antibiotikami), **v prípade potvrdenia pôvodcu** mimoriadne nebezpečného prenosného ochorenia **aj špecifickú profylaxiu** (špeciálnymi vakcínami, antidotami a očkovacími sérami).
- 10) **Včas odsunúť** osoby a zvieratá, postihnuté aj nepostihnuté nebezpečnými látkami, z oblasti ohrozenia chemickými látkami **do karanténneho pásma**.
- 11) **Vyčleniť** nevyhnutne potrebný počet osôb a množstvo technických prostriedkov na hygienickú očistu, špeciálnu očistu a dezaktiváciu, dezinfekciu, represívnu dezinfekciu a deratizáciu, a tiež na veterinárnu očistu.
- 12) **Osobitnú pozornosť venovať** základnému zdravotníckemu triedeniu osôb a poskytovaniu prvej predlekárskej a prvej lekárskej pomoci stredne postihnutým.
Zvýšený zdravotnícky dozor a intenzívny veterinárny dozor **zamerať na včasné zistenie** najnebezpečnejších prenosných ochorení a na izoláciu chorých osôb a zvierat.
- 13) Zvláštnu pozornosť **venovať činnosti** na vstupných miestach do postihnutej oblasti.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 14) Úplnú hygienickú očistu, úplnú špeciálnu očistu a dezaktiváciu, úplnú dezinfekciu, represívnu dezinfekciu a deratizáciu, aj úplnú veterinárnu očistu, **vykonávať** až po odvolaní odborných opatrení a mimoriadnej situácie oprávnenými subjektami.

6. UPLATŇOVANIE REŽIMOV ŽIVOTA V OBLASTIACH OHROZENIA USMERŇOVANÍM NEŽIADÚCICH PSYCHICKÝCH STAVOV U OHROZENÝCH FYZICKÝCH OSÔB

- 1) **Fyzické osoby**, nachádzajúce sa v oblastiach ohrozenia pri vzniku mimoriadnych udalostí s únikom nebezpečných látok, **rozdeliť podľa ich postavenia a postihnutia následkami na tieto skupiny :**
- a) **priame obeť** mimoriadnej udalosti (mŕtvi, zranení a nezvestní),
  - b) **fyzické osoby** vzťahmi najbližšie priamym obetiam (rodina, známi, kolegovia a spolužiaci),
  - c) **svedkovia** vzniku mimoriadnej udalosti,
  - d) **členovia skupín**, ktorých spolučlenovia zahynuli následkom mimoriadnej udalosti,
  - e) **osoby, podieľajúce sa na ZP** na odstraňovanie následkov mimoriadnej udalosti (z verejnoprávnych aj dobrovoľných organizácií s humanitným poslaním, experti a špecialisti, práceschopné osoby a pod.), **nepostihnuté jej následkami**,
  - f) **ostatné**, priamo na riešení mimoriadnej situácie **nezúčastnené osoby**.
- 2) **U jednotlivých skupín osôb predpokladať** nerovnaké psychické zaťaženie, rozdielnu psychickú odolnosť voči stresu a nerovnaké dodržiavanie prijatých režimov života v oblastiach ohrozenia.
- 3) **Režim života príslušníkov** nasadených štábov a jednotiek pri usmerňovaní nežiadúcich psychických stavov u osôb postihnutých mimoriadnymi udalosťami s únikom nebezpečných látok, **je odporúčaný takto :**
- a) **poskytnúť týmto** osobám primerané informácie, **vydať** im presné usmernenia a pokyny ku činnosti a správaniu sa, slúžiace na zamedzenie paniky,
  - b) **snažiť sa dosiahnuť** upokojujúce presvedčenie osôb o tom, že zodpovednosť za organizáciu a riadenie ZP a starostlivosť o ich životy, zdravie a majetok sú zverené dobre pripraveným príslušníkom štábov a jednotiek,
  - c) **zabezpečiť prevenciu** proti nežiadúcemu živelnému formovaniu sa vodcovských skupín, **ktoré nie sú** so situáciou oboznámené **a môžu nevhodne narušovať ZP**,
  - d) **hovoríť pravdu**, hoci je aj krutá, úprimne **priznať** nedostatok a nízku kvalitu získaných informácií,
  - e) **formulovať jasne, jednoducho a zrozumiteľne informácie a údaje o situácii**,
  - f) **vysporiadať sa s krízovými psychickými stavmi** u jednotlivých osôb cieľavedomým usmernením ich činnosti,

---

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- g) **poskytnúť** základnú psychologickú pomoc postihnutým osobám akýmkoľvek spôsobom prejavenia sociálnej a psychickej podpory,
- h) ako osoby o danej situácii informovanejšie a „silnejšie“ („dominantné“) **nadviazať** s osobami úprimný **dialóg, podporiť** vytýčené ciele a **snažiť sa pomôcť** osobám „slabším“ („subdominantným“) vhodnými presvedčovacími prostriedkami,
- i) na postihnuté osoby **pozitívne pôsobiť** všetkými príslušníkmi nasadených štábov a jednotiek bez rozdielu, **vrátane uplatňovania osobného príkladu** riešenia zložitej mimoriadnej situácie,
- j) **ak sa určitá osoba dostáva** do stavu zlyhania adaptačných protistresových mechanizmov, **otvorene a konkrétne diskutovať** formou dialógu o jej duševnom rozpoložení, náladách, úzkostiach, obavách, či špecifických somatických problémoch, a **analyzovať ich príčiny**,
- k) pri poskytnutí psychologickej pomoci a podpory postihnutej osobe často túto **najmä vypočúť a prejať jej sympatie**,
- l) **zásady krízovej psychologickej intervencie** (psychologickej pomoci a podpory postihnutej osobe) príslušníkmi **dodržať nasledovne** :
- **jednať slušne a skromne, zachovať** pravidlá priateľského konania a dôvery,
  - **neodmietnuť** rozhovor s postihnutými osobami,
  - **byť citliví** k obavám postihnutých a **nevysmievať sa im**,
  - získané informácie **považovať za dôverné a nezneužívať ich**,
  - **hovoríť** s plnou vážnosťou a situáciu **nezľahčovať**, pričom **sa opierať** o vlastné aj sprostredkované skúsenosti,
  - bez zábran **priznať**, že niečo nevieme a **nájsť osobu** schopnú poskytnúť pomoc,
  - **hovoríť** jasne, zreteľne a veľmi trpezlivo,
  - na otázky **odpovedať pravdivo a nebyť netaktní**,
  - postihnutú osobu **nenechať bez nádeje** na uzdravenie,
  - **udržať** u osoby pocit tesnej blízkosti a istoty,
- m) **dodržať a usmerniť** i počas kritických a najviac vypätých situácií pravidelný režim správania sa, odpočinku a stravovania osôb,
- n) najmä pri ukrytí osôb **organizovať cieľavedomú činnosť**, a to aj počas relatívneho klúdu v priebehu mimoriadnej situácie. **Využiť** jednoduché postupy, činnosti a rôzne pútavé hry na odpútanie pozornosti od konkrétnej situácie, **čím znížiť** možnosti psychického zlyhania osôb,
- o) **zároveň sa usilovať udržať** tesné kontakty medzi príbuznými, osobami navzájom blízkymi, či sympatickými. Stálu činnosťou **vykonávať prevenciu** voči psychickej únave osôb a ich otupenosti,

---

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- p) **zvláštnu pozornosť venovať deťom**, nakoľko tieto **sú veľmi vnímavé** a ľahko podľahnú panike. Najväčšie ohrozenie detí predstavuje ich odlúčenie od rodičov, napr. pri evakuácii,
- q) **program, odvádajúci pozornosť detí od mimoriadnej situácie, sa odporúča realizovať nasledovne :**
- ◆ základom detskej činnosti je hra, do jej atraktívnych foriem **zapojiť najmä menšie deti**,
  - ◆ **väčšie deti zapojiť** do rôznych aktivít, čo zvýši ich pocit zodpovednosti, istoty a dôležitosti. **Vyberať len činnosti**, ktoré sú v silách detí, pričom **počítať** s ich nižšou vytrvalosťou,
  - ◆ deťom v predpubertálnom veku **poskytnúť informácie** úmerné ich rozumovým schopnostiam a chápavosti,
  - ◆ **vypočuť si trpezlivo** názory detí na situáciu **a nezahriakovať ich**,
  - ◆ deťmi navrhované alternatívne riešenia situácie **na mieste posúdiť** a ak sú reálne, **aj o ich realizácii uvažovať**,
  - ◆ **deti poverovať** rôznymi primeranými úlohami, ich vykonanie **priebežne kontrolovať**, **maximálne chváliť a odmeňovať** ich splnenie,
  - ◆ **s deťmi ponechať** vedúcich a vychovávateľov, ktorí **sa im budú venovať**,
- r) **analogicky postupovať** aj pri starostlivosti o postihnuté invalidné, staršie až prestárle osoby. U týchto často prevláda pesimizmus, odmietajú aktivitu a naznačujú stratu životného elánu, preto u nich **podnietiť optimálnu aktivitu**, pričom **sa snažiť** prekonať pocity bezmocnosti a straty životných perspektív.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

PRÍLOHY

Príloha číslo 1

Základné pojmy

V tejto prílohe sú uvedené základné pojmy, najviac používané v príručke. Vychádzajú z ustanovení zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov a jeho vykonávacích vyhlášok MV SR.

- 1) **MIMORIADNOU UDALOSŤOU** sa rozumie živelná pohroma, havária alebo katastrofa, pričom:
  - a) **živelná pohroma** je udalosť, pri ktorej dôjde ku nežiadúcemu uvoľneniu kumulovaných energií alebo hmôt v dôsledku nepriaznivého pôsobenia prírodných síl, pri ktorej môžu pôsobiť nebezpečné látky alebo pôsobia ničivé faktory, ktoré majú negatívny vplyv na život, zdravie alebo majetok,
  - b) **havária** je udalosť, ktorá spôsobí odchýlku od ustáleného prevádzkového stavu, v dôsledku čoho dôjde k úniku nebezpečných látok, alebo pôsobeniu iných ničivých faktorov, ktoré majú vplyv na život, zdravie alebo majetok,
  - c) **katastrofa** je udalosť, pri ktorej dôjde k narastaniu ničivých faktorov a ich následnej kumulácii v dôsledku živelnej pohromy a havárie.
- 2) **MIMORIADNOU SITUÁCIU** sa rozumie obdobie ohrozenia alebo obdobie pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti na život, zdravie alebo majetok, ktorá je vyhlásená podľa zákona NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov, a počas ktorej sú vykonávané opatrenia na znižovanie rizík ohrozenia, alebo postupy a činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.
- 3) **OBLASŤOU OHROZENIA** sa rozumie územie v okolí zdroja ohrozenia, na ktorom je po vzniku mimoriadnej udalosti ohrozený život, zdravie, majetok alebo životné prostredie.
- 4) **OHROZENIE** je obdobie, počas ktorého sa predpokladá nebezpečenstvo vzniku alebo rozšírenia následkov mimoriadnej udalosti.
- 5) **NEBEZPEČNÉ LÁTKY** sú prírodné alebo syntetické látky, ktoré svojimi chemickými, fyzikálnymi, toxikologickými alebo biologickými vlastnosťami, samostatne alebo v kombinácii, môžu spôsobiť ohrozenie života, zdravia alebo majetku.
- 6) **ZÁCHRANNÉ PRÁCE** sú činnosti na záchranu života a zdravia osôb i záchranu majetku, ako aj na ich odsun z ohrozených alebo postihnutých priestorov, **LOKALIZAČNÉ PRÁCE** sú činnosti na zamedzenie šírenia a pôsobenia následkov mimoriadnej udalosti a **LIKVIDAČNÉ PRÁCE** sú činnosti na odstránenie následkov mimoriadnej udalosti.
- 7) **EVAKUÁCIU OBYVATEĽSTVA** sa rozumie odsun ohrozených osôb, domácich zvierat, prípadne vecí z určitého územia.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

- 8) **UKRYTÍM** sa rozumie ochrana osôb v ochranných stavbách pred možnými následkami mimoriadnych udalostí.
- 9) **INDIVIDUÁLNA OCHRANA OBYVATEĽSTVA** je súborom organizačných, operačných, materiálnych a technických opatrení, pripravovaných a vykonávaných s cieľom zabezpečenia dosiahnuteľnej ochrany obyvateľstva pred účinkami zbraní a nebezpečných látok uvoľnených pri živelných pohromách, haváriách alebo katastrofách.
- 10) **PROSTRIEDKAMI INDIVIDUÁLNEJ OCHRANY** sa rozumejú prostriedky na ochranu dýchacích ciest a očí proti účinkom nebezpečných látok najmä počas vyhlásenia brannej pohotovosti štátu. Zahrňujú lícnice ochranných masiek s ochrannými filtrami, detské ochranné vaky a detské ochranné kazajky, ochranné rúška a respirátory.
- 11) **ŠPECIÁLNYMI PROSTRIEDKAMI INDIVIDUÁLNEJ OCHRANY** sa rozumejú prostriedky na ochranu osôb proti konkrétnemu druhu nebezpečnej látky. Zahrňujú lícnice ochranných masiek so špeciálnymi ochrannými filtrami, izolačné dýchacie prístroje, plynotesné ochranné odevy, jódové profylaktiká
- 12) **IMPROVIZOVANÝMI PROSTRIEDKAMI INDIVIDUÁLNEJ OCHRANY** sa rozumejú prostriedky na ochranu dýchacích ciest, a očí a povrchu tela proti účinkom nebezpečných látok, zhotovené obyvateľstvom svojpomocne z domácich zdrojov.
- 13) **JÓDOVOU PROFYLAXIOU** sa rozumie ochrana štítnej žľazy osôb po vzniku radiačnej havárie s únikom rádioaktívnych látok za využitia jódových profylaktík.
- 14) **PRVÁ PREDLEKÁRSKA POMOC** je súborom základných zdravotníckych opatrení a úkonov na záchranu života osôb a zníženie poškodenia ich zdravia následkami mimoriadnych udalostí.
- 15) **PRVÁ LEKÁRSKA POMOC** je súborom špecializovaných zdravotníckych opatrení a úkonov na záchranu života osôb a vylúčenie poškodenia ich zdravia následkami mimoriadnych udalostí.

Typické príklady vzniku najzávažnejších mimoriadnych udalostí vo svete a na území SR sú uvedené v prílohe č. 2

Štát-oblasť vzniku	Druh mim. udalosti	Rok vzniku	Charakteristika následkov mimoriadnej udalosti
Francúzsko Bretagne	ropná škvrna - havária tankeru	1967	znečistenie viacerých prístavov a pobrežia
Francúzsko Bretagne	ropná škvrna - havária tankeru	1978	znečistenie pobrežia v dĺžke 230 km

---

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

Štát-oblasť vzniku	Druh mim. udalosti	Rok vzniku	Charakteristika následkov mimoriadnej udalosti
Taliansko Seveso	chemická havária	1976	únikom dioxínu ochorelo 200 osôb, evakuovaných bolo 733 osôb, trvale kontaminovaných bolo 18 km ² husto obývaných oblastí severu Talianska
ZSSR - Ukrajina JEZ Černobyl	radiačná havária 7. stupňa medzinárodnej stupnice MAAE	1986	31 mŕtvych, 237 ochorení akútneho stupňa, cca 300 tis. evakuovaných a 1,5 mil. postihnutých osôb
Španielsko San Carlos	havária v doprave	1983	216 mŕtvych, niekoľko stoviek ranených osôb
India Bhópál	chemická havária	1984	únik metylizokyanátu, nenávratné straty 2500 mŕtvych, tisíce ranených

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

Príloha č. 3

Teplota okolitého vzduchu (°C)	Maximálna doba nepretržitého použitia protichemického ochranného odevu (pri ľahkej práci)	Maximálna doba nepretržitého použitia protichemického ochranného odevu (pri ťažkej práci)	Odporúčaný výstroj pod protichemickým ochranným odevom
+ 32 a viac	20 min.	15 min.	2-dielna spodná bielizeň
+ 30 až + 31	45 min.	30 min.	2-dielna spodná bielizeň
+ 27 až + 29	75 min.	45 min.	2-dielna spodná bielizeň
+ 21 až + 26	2 hod.	1 hod.	2-dielna spodná bielizeň
+ 16 až + 20	3 hod.	1,5 hod.	2-dielna spodná bielizeň
+ 10 až + 15	4 hod.	2 hod.	2-dielna spodná bielizeň
+ 4 až + 9	6 hod.	3 hod.	zimný odev
0 až + 3	8 hod.	4 hod.	zimný odev
pod 0	viac ako 8 hod.	až 5 hod.	vatovaný odev

Typ lícnice ochrannej masky	Maximálna doba nepretržitého používania lícnice ochrannej masky (zdravé osoby)	Maximálna doba nepretržitého používania lícnice ochrannej masky (choré osoby)
CM-3	12 hod.	8 hod.
CM-4	12 hod.	8 hod.

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

Príloha č. 4

PREHĽAD O VHODNOSTI MATERIÁLOV
na ochranu povrchu tela pred účinkami chemických,
rádioaktívnych a biologických látok

Por. čís.	MATERIÁLY	Chemické a biologické látky - stupeň ochrany	Rádioaktívne látky - stupeň ochrany
I.	<u>VHODNÉ</u>		
1.	gumové fólie	veľmi dobrý	veľmi dobrý
2.	pogumovaný textil	veľmi dobrý	veľmi dobrý
3.	hrubostenné fólie z plastov	veľmi dobrý	veľmi dobrý
4.	azbestové tkaniny	dobrý	veľmi dobrý
5.	materiály z usní	dobrý	veľmi dobrý
6.	materiály - imitácia usní	dobrý	veľmi dobrý
7.	impregnovaná plášťovina	veľmi dobrý	veľmi dobrý
II.	<u>NEVHODNÉ</u>		
1.	prírodná koža	nedostatočný	dobrý
2.	neimpregnovaná plášťovina	nedostatočný	dobrý
3.	neimpregnovaný textil (bavlnené, vlnené, hodvábne, ľanové látky a i.)	nedostatočný	nedostatočný

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

Príloha číslo 5

Charakteristika typických prenosných ochorení osôb a zvierat

Názov ochorenia	Účinnosť	Hlavný spôsob šírenia ochorenia	Inkubačná doba	Úmrtnosť pri neliečení
Antrax (sneť slezinná)	na osoby a zvieratá	priamym kontaktom, kontaminovaným vzduchom, potravinami a vodou, krmivami a terénom, hmyzom	niekoľko hodín-8 dní	20-100 %
Mor	na osoby a zvieratá	priamym kontaktom, kontaminovaným vzduchom, potravinami a vodou, hmyzom a hlodavcami	10 hodín-15 dní	20-100 %
Botulizmus	na osoby a zvieratá	pokazené konzervy a nesprávne pripravené pokrmy, kontaminovaným vzduchom a vodou, krmivami a kontaminovaným terénom	2 hod.-10 dní	40-65 %
Maleitída	na osoby a zvieratá	priamym kontaktom, kontaminovaným vzduchom, potravinami a vodou, predmetmi dennej potreby, hmyzom	2-14 dní	70-100 %
Encefalitída	na osoby	hmyzom a hlodavcami, u vírovej formy kontaminovaným mliekom cicavcov, potravinami a vodou	2-21 dní	5-60 %
Brucelóza	na osoby a zvieratá	priamym kontaktom, kontaminovaným vzduchom, vodou, potravinami a krmivom, predmetmi dennej potreby, vzácnne hmyzom	2-30 dní	5 %

DOKUMENTÁCIA

CIVILNEJ OCHRANY
REŽIMOVÉ OPATRENIA

CO
7

MESTO BARDEJOV

Príloha číslo 5- pokračovanie

Charakteristika typických prenosných ochorení osôb a zvierat

Názov ochorenia	Účinnosť	Hlavný spôsob šírenia ochorenia	Inkubačná doba	Úmrtnosť pri neliečení
Tularémia	na osoby a zvieratá	priamym kontaktom, kontaminovaným vzduchom, vodou, potravinami a krmivom, hlodavcami a hmyzom	1-10 dní	5 %
Škrvnitý týfus	na osoby	hmyzom (všami) a kontaminovaným prachom	3-23 dní	1 %
Cholera	na osoby	priamym kontaktom, kontaminovanou vodou a potravinami, predmetmi dennej potreby, hmyzom a mäkkýšmi	niekoľko hodín-5 dní	10 %
Žltá zimnica	na osoby	hmyzom, kontaminovaným vzduchom	2-12 dní	25 %
Melioidóza	na osoby	priamym kontaktom, kontaminovanou vodou, potravinami a vzduchom, predmetmi dennej potreby, hmyzom a hlodavcami	2-14 dní	60 %
Horúčka Skal. hôr	na osoby	kontaminovaným vzduchom, hmyzom	2-14 dní	15 %

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
PRÍPRAVA OBYVATEĽSTVA NA
CIVILNÚ OCHRANU

CO
8

MESTO BARDEJOV

DOKUMENTÁCIA PRÍPRAVY
NA CIVILNÚ OCHRANU

- záznam o účasti alebo prezenčná listina
- organizačno-metodické pokyny na vykonanie nácviku alebo cvičenia
- zámer nácviku alebo cvičenia
- plán vykonania nácviku alebo cvičenia
- námet na vykonanie nácviku alebo cvičenia
- materiálno-technické, finančné a zdravotnícke zabezpečenie nácviku alebo cvičenia

---

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
PRÍPRAVA OBYVATEĽSTVA NA
CIVILNÚ OCHRANU

CO
8

MESTO BARDEJOV

Tematický plán prípravy obyvateľstva
a
pre jednotky civilnej ochrany pre potrebu obce

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
PRÍPRAVA OBYVATEĽSTVA NA
CIVILNÚ OCHRANU

CO
8

MESTO BARDEJOV

Učebná skupina : obyvateľstvo mesta

Základný stupeň prípravy

Téma číslo	Počet hodín	Názov témy	Prípravu vedie	MTZ	Poznámka
1.	4	Právna úprava v civilnej ochrane SR : - zákon NR SR č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov - postavenie obce pri zabezpečovaní úloh civilnej ochrany - postavenie štábu CO a jednotiek CO pre potrebu mesta	Inštruktor CO OÚ BJ	Právne normy v CO	
2.	2	Analýza územia okresu Bardejov vzhľadom na možnosti vzniku mimoriadnych udalostí - závery mesta	Inštruktor CO OÚ BJ	Analýza okresu	
3.	2	Čo má každý vedieť v prípade mimoriadnej udalosti - činnosť obyvateľstva v prípade vzniku MU - činnosť mesta v prípade vzniku MU - odstraňovanie následkov MU	Inštruktor CO OÚ BJ	Vyhláška 523/2006 Z.z.	

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
PRÍPRAVA OBYVATEĽSTVA NA
CIVILNÚ OCHRANU

CO
8

MESTO BARDEJOV

**Určenie cieľov, obsahu, rozsahu a metodiky prípravy obyvateľstva
a odborných jednotiek civilnej ochrany pre potrebu mesta**

Ciele prípravy:

Cieľom prípravy obyvateľstva a obce je využitie teoretických a praktických vedomostí zaradených osôb, ktoré získali vlastnou prípravou a vzdelávaním.

Rozsah prípravy :

Rozsah prípravy obyvateľstva obce je upravený vyhláškou MV SR č. 303/1996 Z.z. o zabezpečovaní prípravy na civilnú ochranu obyvateľstva v znení neskorších predpisov na počet 8 hodín ročne.

Metodika prípravy:

Metodika prípravy obyvateľstva obce je „výklad“, „prednáška“, „beseda“, pričom výber metódy je závislý na zložení poslucháčov. Osobitná pozornosť bude zameraná na svojpomoc a vzájomnú pomoc.

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
PRÍPRAVA OBYVATEĽSTVA NA
CIVILNÚ OCHRANU

CO
8

MESTO BARDEJOV

Učebná skupina: obyvateľstvo mesta

Dátum:

Schvaľujem: _____
Primátor mesta

Hodín od-do	Téma- Učebná úloha:	Počet hodín	Metóda	Vykoná
8.00-8.45	Organizácia a činnosť pri MU <ul style="list-style-type: none"> • Poslanie a úlohy jednotiek CO • Analýza územia okresu	1	prednáška	
8.45-8.50	Prestávka			
8.50-9.35	Organizácia a jednotiek CO <ul style="list-style-type: none"> • MTZ štábu a použitie • Skratky a značky v CO	1	prednáška	
9.35-9.45	Prestávka			
9.45-10.30	Rozhodovací proces <ul style="list-style-type: none"> • Ujasnenie úlohy • Príprava podkladov	1	Prednáška,	
10.30-10.35	Veľká prestávka			
10.35-11.20	Rozhodovací proces <ul style="list-style-type: none"> • Príprava rozhodnutia – podkladov do rozhodnutia	1	Prednáška	
11.20-11.50	Obed			
11.50-12.35	Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri vykonávaní ZP <ul style="list-style-type: none"> • Ochrana pred účinkami chemických látok a BBP • Čiastočná hygienická očista- odmorovanie	1	Ukážka s vysvetlením	
12.35-12.40	Prestávka			
12.40-13.25	Zásady bezpečnosti a ochrany zdravia pri vykonávaní ZP <ul style="list-style-type: none"> • Zásady použitia prostriedkov ochrany tela • Režimové opatrenia pre členov jednotiek	1	Nácvik	
13.25-13.30	Prestávka			
13.30-14.15	Obsluha prístrojov rad. ochrany <ul style="list-style-type: none"> • Nácvik obsluhy prístrojov radu DC	1	Nácvik	
14.15-14.20	Prestávka			
14.20-15.05	Prvá predlekárska pomoc <ul style="list-style-type: none"> • Prvá pomoc pri zasiahnutí NL a BBP • Prvá pomoc pri úrazoch	1	Prednáška, videofilm	

DOKUMENTÁCIA
CIVILNEJ OCHRANY
PRÍPRAVA OBYVATEĽSTVA NA
CIVILNÚ OCHRANU

CO
8

MESTO BARDEJOV

DOKUMENTÁCIA

**CIVILNEJ OCHRANY
OMOCNÁ A VÝKAZOVÁ
DOKUMENTÁCIA**

**CO
9**

MESTO BARDEJOV

**POMOCNÁ A VÝKAZOVÁ
DOKUMENTÁCIA**